

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
Centocinquanta di Gesù

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

ANNO
1851
DIRITTI
RESERVATI

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

J. M. J.

X-
269

PASSIO CHRISTI
MAGISTRA
LUCTANTIS AD CORONAM
CHRISTIANI,
MYSTERICIS CENTUM,

*Totidémque piis Monitis fructuosè rumi-
nandis à Sacerdote quodam è Societate
JESU illustrata:*

E T

In totidem Iconibus Mysteria singula Opere Calcographico exhibentibus,

P E R

CHRISTOPHORUM WEIGELIUM

Cum speciali Sacra Cesarea Majestatis Privilegio in lucone data

AUGUSTÆ ANNO M. DC. XCVI.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

G
I
PASIO CHRIS
MAGISTERIA
HISTORIA AD CIVILITATI
CHRISTIANI
MIXTAE CIVITATI
CIVITATIS MATERIA
USQ

JESUS dixit discipulis: Scitis, quia Pascha fiet, & filius hominis tradetur, ut crucifigatur.

X fudaorum Paschate Salvatoris mortem inferre, sequela est ex premissis adeò disparatis, ut eam Dialectica non capiat mundi, licet mundus in maligno positus argumenti vitium suis ipse texuerit flagitiis. Scitis quia post biduum Pascha fiet, & filius hominis tradetur, ut crucifigatur, ait Christus. Quid obsecro necessitudinis habent cruces cum mensis, carnificina cum epulis, mortis acerbitas cum vita deliciis? ut inter convivantium tripudia struantur innocentis Iesu supplicia? Rem argutè solvit Anastasius Sinaita lib. 7. in Hexam. Diligenter reputantes quæ in hoc die facta sunt in Paradiſo tempore primi Adami, & quæ facta sunt in illo sexta die in passione secundi Adami, inveniemus singillatim, & citra defectum omnia simili modo esse in utrisque. Nec male philosophatur; cum epula fuerint, utriq[ue] fatales, hoc tamen discrimine, quid primi edacitas, mors fuerit secundi. Ah ut in am de uno Herode ob epulandi crudelitatem funestissimo primi Adami filio, lamentari possit Ambrosius l. 3. de Virg. Inter epulas atq[ue] convivia consumandæ crudelitatis profertur edictum! quot enim sunt? quorum pars crudelitati ferocium debebatur, quo satiata epulis feritas vesceretur; Intuere! quisquis ex pauperum sanguine, ac sudore, ex viduarum, ac orphinarum oppressa causarum aequitate, ex re publica collabentis ruina (cujus craria publica privatorum abligurint mensa) immanni epularum pompa de profligata triumphas frugalitate. Intuere: cum Ambrosio exclamandum est, Christiane acerbissime tuo spectacula digna convivio! porrige dexteram, ne quid saevitiae tuæ desit, ut inter digitos tuos rivi defluant sacri cruxoris, & quoniam non exaturari epulis fames, non restinguui poculis potuit inaudita saevitiae sitis, bibe sanguinem scaturientibus adhuc venis exsesti capitis tui Christi Iesu suis in membris tuam ad comedendi, compotandi, tyrannidem crudeliter oppressis, profluentem! sed intuere te quoq[ue] in speculo Evangelici epulonis, miserorum sanguine una quidem tecum saginati, at post omnes tui status honoratissimos titulos, ut ferales epule pro merito conducant, sepulti in inferno.

A

Con-

Congregati in atrio Caiphæ , consilium,
Jesum dolo tenendi & occidendi, capiunt.

Non est consilium contra Dominum. *Stabitne igitur sententia perversissima*, ut Jesum dolo tenerent? *Stabit sane!* quia formam servi accepit, & animatum corpus sumens de Virgine nasci dignatus est homo, Deus. *Quod ergo primum hujus beneficii?* ubiq[ue]nq[ue] fuerit corpus, congregabuntur & aquilæ: sed heu quam rapaces! *Vbi oculorum acies ad nocendum tam perspicax est*, ut nec Deo in humano corpore latenti crudelis parcat versutia. *Jesus Agnus innocens*, in quo dolus non erat, pertransit benefaciendo & sanando omnes. Et tunc, ô crudeles belluas! congregati sunt Principes Sacerdotum, & seniores populi in atrium Principis Sacerdotum, qui dicebatur Caiphas, & concilium fecerunt, ut Jesum dolo tenerent, & occiderent. *Væ probis, ac justis, ubi semel perfriterat* a quidlibet audendi libido suis eo usq[ue] fidit fraudibus, ut ii, quorum vel maximè interest, justitiam, probitatemq[ue] tueri (quales erant Caiphas, Pontifex anni illius, Principes Sacerdotum), & Seniores populi; *Magistratus nimirum Civiles*, & ut Lucas habet, etiam Duces exercitus) transeunt in instrumenta Satana; causisq[ue] ad momenta futilis Politia humana, non ad regulas æternae veritatis metiuntur. *Reus mortis est*, qui cum perversis non pervertitur; *Doloq[ue] agitur*, quod apertis evinci non potest. *Ars propria Diaboli ad supprimendam, evertendamq[ue] innocentiam, & aequitatem validissima*. Nam verissimè Leo Papa Serm. 6. de Epiphania. Adversarius tamen: *Diabolum putat*: qui in apertis persecutionibus inefficax fuit, tecta nocendi arte deserviit. *Factate vos*, ut cum Augustino loquar, crepantibus buccis egregia sagacitatis, qui dolosè sapitis in innocentes, aut bene de republica meritos. *Interim Christus ait* quod est: *Vos ex patre Diabolo estis.*

Jesus

Jesus mulierem, super caput suum unguentum pretiosum effundentem, contra indignantes defendit.

Magdalena Iesum ungit, Christus probat, Judas murmura. Peccatrix ad Deum, Discipulus Christi convertitur ad Diabolum. Illa quod habet, Christo dat, iste, quod Christus habet, indignatur. Illa ex dispendio lucrum, iste dispendum ex lucro arguit, si quid obsequii prefetur Deo. Hac scilicet mundi economia est! perditum censet, quod sacratur Deo, emolumento plenum, quod impeditur Diabolo! Prò pudeat usurarium prodictionis monstrum post annorum trium discipulatum cum Apostolis in schola Christi exactum, primò rudimenta pietatis à famina doceri! sed pudeat amplius Christianum! cui sicut cum Iuda venalis anima, ita venalis item Deus est! Quaris quo pretio? Digna sanè tali fœneratore usurā. Deum vendit pro Diabolo. Vix enim pro Numinе nummos adoravit, cum ecce intravit Satanus in Judam. Luc. 22. O arithmetice stolidissime! utinam te unum falleres tuo illo: Poterat unguentum hoc vendumi trecentis denariis, & dari pauperibus. Audi œconomia tua flagitiosissime respondentem Ambrosium lib. 3. de Spirit. S. c. 18. Juda proditor! unguentum passionis ejus trecentis denariis aestimas, & passionem ejus triginta argenteis vendis? Dives in aestimatione, vilius in scelere! Hinc merito non aliud fructum pecunaria hæc sanguisuga ex hanstro cruore sacratissimo Christi refert in cena ultima, quam ut inebrietur avaritia. Id quod Leo Papa Serm. 8. de Iuda, sequacibusq; illius pecuniarum idolatris, quibus pro ARA, ARCA est nummaria, lamentatur. Impius Judas maluit minister esse Diaboli, quam Apostolus Christi! quem non timoris perturbatione deseruit, sed pecuniae cupiditate distraxit. Sed ne minatur I^{saias} 28. Væ coronæ injuria mercenarii Ephraim,
nam pecunia tua tecum sit in perditionem.

A 2

Judas

Judas Iscariotes pro triginta argenteis,
Sacerdotum principibus Christi traditionem
promittit.

Enbellas nundinas! ubi mercator Judas proditor, emptores in-
vidi Sacerdotum principes, venales vero merces Christi sanguis
sunt; queris quo pretio? Ipse nescit mercator imperitissimus. Quid
vultis mihi dare? nec certam postulat summam, ut saltem lucro-
sa videretur proditio, ait Hieronymus. Nesciunt emptores perver-
sissimi, at illi constituerunt ei triginta argenteos. Tanti faciunt
impii thesaurum redemptionis. Ut miratur Cyrus Hierosolym.
Insane proditor! hoc pretio dignus erat, non qui prodebat, sed
qui prodebat, exclamat Nazianzenus Orat. 28. in Max. Tempore
Iorami Regis l. 4. Regum, c. 6. veum datum est caput asini octaginta
argenteis, nunc asinus caput mundi, quia filium Dei, triginta vendit.
O stupefac homo Christi benignitatem, & contremisce ad Jude im-
pietatem. Tam vili auctione vult aestimari se Christus, ut ab
omnibus ematur, ait Ambrosius in cap. 7. Luc. Judas tamen hoc
pretio Christum vendit, quo emere debuisset. O quam nescit homo
pretium ejus! Nam quaritur equissimo jure apud Bellarmin. in
Dom. Pass. redemptor benignissimus. Illa nempe Magdalena ad se-
peliendum pretioso unguento unxit, iste ad crucifigendum me-
vili pretio vendidit. Sed quam bellè mentita est iniquitas sibi!
Perpende quis Judas fecerit? Et mirari desines, quod vili adeò Chri-
stum pretio vendiderit. Fur erat. Hac ars sine solvitur. Suffe-
cerunt igitur triginta argentei, mercatori pessimo, nec majus lucrum
impia nundinatione, quam quo laqueum emeret, merebatur. Sed
an paucipeiores Judas sunt, qui ex impia venditione Christi, si non la-
queum, quem promerentur, certè supplicia eterna, que incurvant,
nundinantur. Audite insanae Harpyje Origenem Tract. 35. in
Matth. Hoc faciunt omnes, qui accipiunt aliquid corporalium,
aut mundialium rerum, ut tradant, & ejicant ab anima
sua Salvatorem.

Quæ-

1. MATTH. XXVI. 3.
JESUS dixit discipulis : scitis,
qua Pascha fiet, & filius homi-
nis tradetur, ut crucifiatur.

Cum Privilegio S. C. M.

C. Welgel.

2. MATTH. XXVI. 4. 5.
Congregati in atrio Caiphæ, con-
silium, JESUM dolo tenendi
& occidendi, capiunt.

Cum Privilegio S. C. M. C. Weigel.

3. MARC. XIV. 9.
Jesus mulierem, super caput suū
unguentum pretiosum effunden-
tem, contra indignantes defendit.

Cum Privilegio S. C. M.

4. MATTH. XXVI. 14. 16.
Judas Iscariotes pro triginta ar-
gentis, Sacerdotum principibus
Christi traditionem promittit.

C. Weigel.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Quærentes discipulos de loco comedendi
Pascha, Jesus in civitatem proximam ablegat.

Nihil mirum, quod Iudas à Christo defecerit, quandoquidem enim sapere voluit supra Christum, & Apostolos, insanè sapuit cum perversissimis Judeis. Ubi Discipuli reliqui solliciti sunt, ut voluntati obtemperent Magistri. Ubi vis paremus tibi comedere Pascha? Iudas intentus est unice, ut nefario tumore sanguinaria obsecundet arrogantie, quā in Christum stridebant Principes Sacerdotum. Huic ubi ceteri fecerunt discipuli, sicut constituit illis Jesus, & paraverunt Pascha, abiit unus de duodecim, qui dicebatur Iudas Iscariotes, ad Principes Sacerdotum, & exinde quarebat opportunitatem, ut eum traderet. Illi cum Christo humiliat ait Augustinus Serm. 130. de tempore, ad mysterium Divinum se præparabant, hic autem, ad tradendum festinat. Nunquam sine lapsu est, qui alta mundi sapit. Iudas tam diu Apostolus, quam diu sensit cum Christi humilitate; ubi caput inflari, factus est proditor, exaltatus autem pro sua reverentia, laqueo suspensus in arbore, crepuit medius; dignum sanè inflato superbiā Mansolaum. Constantes interim discipuli manent reliqui suo in Apostolatu, quia perseverant in humilitate. Sic enim hoc mysterium acutē perpendit Ambrosius in ea verba, ite in civitatem ad quendam. Ubi questioni, cur nomen subticerit Christus, in cuius domo celebraturus Pascha fuerit, respondet, in c. 22. Luc. Ideò sine nomine designatur, ut ignobilis existimetur. Non persona divitis aut potentis eligitur, sed pauper ambitur; & angustum hospitium pauperis, amplis nobilium ædibus antefertur. Perge nunc ad Principes Sacerdotum & Iuda! sed ubi de schola Christi, ad crudelē synagogam, ab hac ad laqueum, ex laqueo per veneris ad fratrem tuum Luciferum; redi, & refer ex flammis infernalibus tuā farina sociis, quod Rupertus Abbas l. 3. com. in Gen. c. 1. te simul teste, ac exemplo monet, ubi mens elevatur, ipsā elevatione dejicitur.

Faciunt discipuli sicut coordinaverat
Jesus & parant Pascha.

Licit Matthaeus in genere Apostolis à Christo referat impositam fuisse provinciam apparandi agnum Paschalem, Lucas tamen ad id munus refert solum duos delectos. Misit Petrum & Joannem, dicens, euntes parate nobis Pascha, ut manducemus. *Theophilactus in hunc locum ait*: Mittuntur Petrus ut diligens, & Joannes, ut dilectus. Petrus diligens, quia Christum dilexit plus careris, ut paret ex questione illi facta *Joan. 21*. Simon Joannis diligis me plus his? Joannes dilectus, quia discipulus, quem diligebat Jesus. *Hinc & Euthymius de his duobus*: Duo simul simili fervore, se & cetera despicientes. Petrus enim quia diligebat, Joannes, quia diligebaratur à Christo, rato mundo superiores in merum transierunt Christi amorem. *Quidni proinde hos ex ceteris Redemptor separareret, ut parent illud Pascha, in quo Mysterium Amoris, venerabilis nimirum Eucharistia fuerat instituendum*. Crede o anima! cibus hic non alios partitur aut convivias, aut ministros, ut conducat, quam amoris: tantum edis quantum amas, quantum edis tantum proficis, cibus omnino pretiosissimus, at solo amore venalis. *Vis nosse pretium?* Dicere audeo: ait Augustinus tract. 84. in *Joan.* Quo Deus, cum sit omnipotens, plus dare non potuit; cum sit sapientissimus, plus dare nescivit, cum sit ditissimus, plus dare non habuit. *Vis nosse artificium, ut simul cibus hic pro pretio suo condicat?* Audi eundem Augustinum lib. de Catechizandis rudibus. Ama amorem illius, qui amore tui descendit in substantiam panis, & ibi amorem suum amoris tuo copulavit, humiliando se, sublimando te, conjungendo lumen suæ æternitatis limo tuæ mortalitatis.

Discum-

Discubbit cum duodecim Iesu, & edentibus illis, proditorem suum certo signo indicat.

UT proditorem prodat Christus, par pari rependit, quarenti enim Iohanni, quis nundinator sacrilegus esset Christi sanguinis futurus, respondet Christus Iohanni: Cui intinctum panem porrexero. Judas amicum fingit, Christus panem tingit: Judas larvam imponit sceleri, Christus alienum saporem ingerit buccellæ. Traditor discipulū simulat, ut proditio lateat, Christus alieno liquore personatum dat panem, ut proditor pateat. Quod more suo argutè adverit Augustinus Tract. 62. Per buccellam tintam, atq; porrectam suum exprimit proditorem. Sed quo pacto? Per panis tintionem illius significans fictionem. O Hypocrisis male sana! num falles Deum, dum fallis hominem? quantum fallis, tantum falleris. Habent successum larvæ, sed bacchanalia hec die cinerum nunquam carent, ut ex vestigiis cineribus impressis tandem aliquis Daniel vulpis fallaciā deprehendat; proditus enim fuit & proditor per laqueum, qualis fuerit, cum fixit osculum. Triumphat hypocrisis interdum ad tempus, & quod ait Chrysologus Serm. 7. Hypocrisis secura simulat, fallit prospera, curiosa mentitur, & crudeli arte virtutes truncat mucrone virtutum, jejunio jejunium premit, oratione orationem evacuat, misericordiam miseratione prosternit &c. Sed à martyrium Diaboli, ejus enim filia est hypocrisis, ut aptè Cyrillus Hierosolym. Cateches. 4. Imitatur virtutem improbitas, & zizania contendunt triticum videri &c. Sed & Diabolus quoque transformatur in angelum lucis. Plande fortunam tuam à Hypocrita! sed exitum simulationis à Satana de cœlo cadente, ac tanquam fulgor ad modicum parente, arsuro interim aeternum, si sapiis, metire. Quid igitur prodest? ait bene August. in Psal. 45. Si quod est exterius, sanum est; & putrefacta est medulla conscientiæ.

A 4

Panem

Panem benedicens fregit, & dedit discipulis:
Similiter & calicem, gratias agens, dedit illis.

Immensus Christi amor est erga hominem, quod carnem in cibum, sanguinem in potum dederit, quod vero, ut adverbit Paulus I. ad Corinth. II. mysterium hoc amoris instituerit, in qua nocte tradebatur. Summum est miraculum bonitatis. Quis enim capiat, quod admiratur in hunc locum Chrysost. In medio offensarum parat beneficia. Vis porrò nosse, que quantag̃ illa sint? Memineris Cyrilli Hierosolymitani Cat. Mystag. 4. In specie panis dat nobis corpus, in specie vini dat nobis sanguinem, ut cum sumperis, factus sis eisdem corporis, & sanguinis particeps; sic enim efficiuntur Christiferi, & secundum beatum Petrum Divinæ naturæ confortes reddimur. Perit homo, quia in cibo affectavit Divinitatem, habet nunc in carne, ac sanguine Christi ad salutem, quod olim affectaverat in ruinam. O Prodigia largitas! exclamat Urbanus 4. Cent. 1. ubi donator venit in donum, & datum idem penitus est cum datore. Quodq; portentum amoris auget, piissime commentatur Bernardinus Senen. Tom. 2. serm. 14. Quasi non sufficeret amorofo Jesu ad inepti amoris sui ostensionem, quod semel sanguinem suum sacrum pro nobis realiter effudit in ligno, nisi in nobis quotidie effundat sub Sacramento. Hinc siquidem amanter hortatur Beatus Algerius 1. 1. de Sacram. alt. c. 3. Quia per unitatem spiritualem, ita concorponales, & consacramentales sumus Christo, ut dicamus panis Dominicus, dicamus etiam corporis Christi cibus, & sanguinis ejus potus. Sed quando, ubi aut quomodo? Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui, tribulant me: ait David ad omnes tribulatos Psal. 22. Et quam bene siquidem & Christus ipse in qua nocte tradebatur, acerbissima passionis hanc mensam Divinam instituit. Christiane cur in tribulacione non recurris ad hanc mensam? Audi Phil. Diac. apud Novarin. Fracta hostia non frangitur Christus Justorum Vita: sic suscipientes illum adversis non debent frangi. Solet namq; Divinum hoc Sacramentum sumentibus illud tantam vim, tantamq; fortitudinem communicare.

Disci-

5. MATTH. XXVI. 17. 18.
Quarentes discipulos de loco com-
edendi pascha, JESUS incivi-
tatem proximam ablegat.
C. Weigel.

6. MATTH. XXVI. 19.
Faciunt discipuli sicut coordina-
verat JESUS & parant
Pascha.
C. Weigel.

7. MATTH. XXVI. 23. 25.
Discubuit cum duodecim Iesus,
& edentibus illis, proditionem
suum certo signo indicat.
C. Weigel.

8. MATTH. XXVI. 20. 29
Panem benedicens fregit, & de-
dit discipulis: similiter & cali-
cem, gratias agens, dedit illis.
C. Weigel.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Discipulorum pedes lavat, & renuenti Pe-
tro lotionis necessitatem demonstrat.

Mysterio non caret, quod Christus inter tot sue bonitatis miracula, nulli unquam pedes laverit ante coenam ultimam, licet id usitatisissimum fuerit Hebreis. Finita vero coena illa sacratissima, in qua Divinas epulas Eucharistia instituit, mittit aquam in pelvum, & coepit lavare pedes discipulorum Joan. 13. accipe arcanum Christiane, tuum enim documentum est; ac vide, quid ad porrectum calicem dicat Salvator. Hic est calix Novum Testamentum in meo san-
guine: *Luc. 22.* *Habes nunc quales toleraverit in testamento ve-
teri, quales desideraverit in novo.* Ibi pulveres dissimulat in pedi-
bus, hic ne vel in minimo sint immundi, pedes ipse lavat illico. Disce
quantum tibi sit opus puritate o Christiane. *Nam scire in hanc rem*
*Salvianus, dum illud *Psal. 18.* ponderat.* Custodi me ut pupillam
oculi. Perfectae, & sincerissimae sanctitatis volens cultores suos
facere Salvator, jussit ab his cautissime etiam minima vitari, &
quam pura est pupilla oculi; tam pura esset Christiani omnis vi-
ta. *Quia, ut idem *l. 3.* de gubern. Dei.* Omnis Christianorum cul-
pa Divinitatis injuria est, atrocius sub sancti nominis professione
peccamus; ipsa enim errores nostros religio, quam profitemur,
accusat. *Hinc & Nicetas ad orat. 42. Nazian. ait:* Quod septem
diebus panem fermenti expertem edere lex jubet, id nobis, nem-
pe Christianis: Documentum est, ut in omni vita nostrae tempo-
re in simplicitate, & puritate vivamus. *Nam bene Ambros. ix*
**Psal. 45.* Quis simplicitate, & puritate pectoris dulcior fructus?*
quis cibus suavior, quam is, quem animus bene sibi concipi,
& mens innocentis epulatur.

A 5

Jesus

Jesus discipulos, statim post coenam de pri-
matu litigantes severa admonitione corripit.

Dicitur, quæ agitarunt Apostolos, quis eorum videretur esse ma-
jor, transferunt in regulam sapientiae apud mundi prudentes.
Nam ut ait Greg. inc. 12. Job. Hæc sibi obsequentibus jubet ho-
norum culmina querere, adepta temporalis gloriae vanitate gau-
dere, sed quam insane? parcendum erroriforet; si contentio fieret,
quis eorum esset major? listamen in eo versatur omnis, quis eorum
videretur esse major. Quid juvat videri? si quod videris, non es!
Magnum videri, bonum est alienæ potestatis, & à vulgi pendet libri-
ea opinione; Magnum esse virtutis propriæ ornamentum. Interim
Æsopici canes negligunt bolum, & captant umbram. Cavete gran-
des, ne pueri centum annorum sitis, quando magnitudinem vestram
non à virtutis celsitudine, sed strepitu, pompaq; nominis estimatis, lo-
cupletes titulis, pauperes meritis. Audite Ambrosium in c. 1. Luc,
Est coram Domino magnitudo animæ, magnitudo virtutis: ut
vir perfectus ille dicatur, qui caret errore pueritiae, & lubricum
adolescentia, animi maturitate non sentiat &c. Et si juxta Apo-
stolum PARVULUS sub elementis mundi est, cum enim esse-
mus pavuli, sub elementis mundi eramus, ergo infert idem San-
ctus Doctor equissimè. MAGNUS supra clementa mundi est.
Tantò major es alius, quanto crepundius mundi sublimior, Deoq; virtu-
te propinquior: quam parva enim sit mundi magnitudo? vel inde
conjice, quid ab ipso mundi Domino, cum hominem induit, pue-
riliis bullæ instar in omnibus proculata sit.

Dicitur

Dicit discipulis: Rogabo Patrem, & alium
Paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum.

AQuè parum suspicitur, ac agnoscitur singulare hoc loco factum
Apostolis beneficium. Rogabo Patrem, & alium Paracle-
tum dabit vobis, UT MANEAT VOBISCLUM, ait Christus Jo-
an. 14. Multum egisset missurus adferendas mox calamitates con-
solatorem, id enim sonat Paracletus. At quod promiserit consolato-
rem, qui sit constans, ut maneat vobiscum, id enim verò benefici-
um est, quod solus Deus conferre potest. Habes igitur lydium lapi-
dem o anima hoc in mysterio, que vera sint solatia? qua fallacia? se-
queris interdum solatia, sed prò dolor! quam inania? quia, ut ait Ber-
nardus: Quæ possesta onerant, amata inquinant, amissa cruci-
ant. Vis pura, sincera, fida, constantia? Perpende, quod in hoc my-
sterio acute Theophylactus advertit: Nempe quod nec in se ipso vo-
luerit Redemptor figi Apostolorum solatia, quia non erat semper cum
illis futurus visibilis. Hinc verba Theophylacti sunt in persona Chri-
sti de mittendo Paracleto. Non enim ita temporaria erit ejus con-
suetudo, ac mea. Quod & Nazianz. Orat. 44. innuit ponderans
adventum Spiritus S. ut refertur Act. 2. seditq; supra singulos
eorum, & ait: Sessio hæc regia in Spiritu Sancto dignitatis ex-
cellentiam designat, ejusq; super sanctos REQUIEM. Certè non
vanè David Psal. 35. de Deo ait: apud te fons vitæ. Praclare quip-
pe causam reddit Agellius hic. Fontem vitæ appellat Deum, tan-
quam salutis & HILARITATIS autorem. Momentanea sunt
solatia reliqua, & ut ait Nazianz. Orat. de amore paup. Naturæ
nihil est in rebus humanis firmum, quia omnia orbe quodam vol-
vuntur. Ab non excidat monitum Bernardi Serm. 6. de Adventu.
Caro misera, insipiens, cæca, demens, & prorsus insana! transite
rias querit consolations, imò desolationes. Anguilla sunt,
captando amittuntur. Dominus autem in
eternum permanet.

Sub.

Sublevatis oculis dicit : Pater venit hora glorifica Filium tuum, ut & filius te glorificet.

Hec est mortalium insania ! ager medicinam, captivus libertatem, opem egenus odit ; fugimus enim, quod sequi oporteret, ut consequamur, ad quod natus sumus. Omnes beati esse volunt, ut cum Augustino loquar, nemo interim vult, per quae beatus fiat. Crede Christi exemplo : beatitudo Christiani non invenitur in terra suaviter viventium : Titillat calcar gloria, non despiciat ignominia passionis. Gloria Christiani cum Christo crescit crescentibus adversis. Audi Salvatorem, cum ordiretur stadium passionis. Pater ve- nit hora, glorifica filium tuum, ut & filius te glorificet. Joan. 17. An hora Passionis, hora glorie ? Ita sane. Vicit enim tunc mundum, vicit mortem, vicit infernum. Sed omnes patiendo. Hinc gaudens, alacerq; crucem amplectitur sibi à Patre destinatam, ut hominem redimeret ; quod bene notat Richardus Victorin. p. 2. in Cant. c. 10. Ita tunc de ipsorum redemptione exultat, ut non putarit magnum id quod pro eis obtulit, sed videatur eos, quos accepit, datos sibi potius in munere, quam emptos pretio sui sanguinis. Mutata Christiane opinionem, cum se ardua ferenda ogerent ; mutabili lacrymas in risum, sape cum Christo, & feres cum Christo alacriter. Sententia mutari potest ad solarium, fortuna mutari non potest ad libitum, ut crux amara dulcore non careat ; abhorrenti enim aspera, sed amplexanti dulcis fit. Divinè sapies cum Christo. Diabolice cum mundo : Hic enim cum Satana in cruce crucem invenis, illic cum Christo in cruce solarium ainges. Bene Salmeron Tom. 9. Tract. 5. Perpende, quam diversa sint hominum ac Dei iudicia ? Nemo enim nostrum horam vocaret suam, in qua vita sibi eripienda es- set. Christus tamen ob illustrandam Dei gloriam & electos ab eterna damnatione liberandos horam suam, addet, & gloriam suam vocat. Tu quoque salva temet ipsum, sed per crucem. Crux enim est vera gloria Christiani.

Christo,

9. IOHANN. XIII. 3. 5.
Discipulorum pedes lavat, & re-
muenti Petro lotionis necessita-
tem demonstrat.

Cum Princ: S. C. M. C. Weigel

10. LUC. XXII. 24. 29.
IĒSUS discipulos, statim post ce-
nam de primatu litigantes se-
vera admonitione corripit.

Cum Princ: S. C. M. C. Weigel

11. IOHANN. XIV. 35. 36.
Dicit discipulis : Rogabo Pa-
trem, & alium Paracletum dabit
vobis, ut maneat vobiscum.

Cum Princ: S. C. M. C. Weigel

12. IOHANN. XVII. 17.
Sublevatis oculis dicit : Pater
venit hora glorifica Filium tu-
um, ut & filius te glorifie et.

C. Weigel

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Christo, lapsum discipulorum prædicenti,
Petrus contradicit: cuius trinam abnegationem
præsagit.

MAgisne jactantiam Petri, an clementiam Christi penitus inspecto admireris mysterio, non facile dixerim. Trinam Christus Petro negationem predicit; Petrus negaturum se negat, quod affirmat veritas. Reusne magis, quod Christum, an quod verum Christi neget vaticinium? Trinam interim predicit Christus Petro negationem non sine mysterio. Quia tria Petrus promittit Christo, & servat nihil. Promittit se socium carceris, promittit se socium mortis, promittit immobilem se in confessione Christi perfiturum: Domine tecum paratus sum &, in carcerem, & in mortem ire. Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor. Interim tracto ad carcera Christo, Petrus fugit. Patiente Christo, Petrus Christum perjurus negat. Moriente Christo, Petrus a longe crucifixum spectat, ut procul sit a cruce. Hac nimirum heroas sunt facinora jactantiae, quæ Leonem verbis, factis leporem agit. Quid vero ad cumulata flagitia mansuetissimus Redemptor. Ah disce a Christo Christiane, quem te in proximum geras, cum delinquit? non illico stringit in reum supplicia, sed prius orat, pro fragilis luti constantia. Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Nota verba singula, quam bonus pastor correctione delinquentis, non suppicio delitti gaudeat. Sed fortem ad cohibendos in disciplina disculos te zelus vult. Si Christus in Petro erravit mansuetudine, tu Christum errantem tua corrigere fortitudine. Sis fortis, hortor, precorq; at qualiter fortem te vult exemplo Christi hom. 58. in Gen. Chrysostomus. Nihil mansuetudine violentius, nam sicut rogam, cum valde accenditur aqua injecta restinguat, ita & animum camino magis exardescetem verbum cum mansuetudine prolatum extinguit. Sic enim Eutymio teste recordatus verbi Domini, utiq; mansuetissimi, & Petrus conversus post negationem per fletum amarum in pristinum locum denuo restitutus est,

Venit

Venit in villam Gethsemane, & dicit discipulis: Sedete hic, donec vadam illuc, & orem.

ENtrevoluta in se denno vicem alternant mysteria. Christus inchoaturus dolores passionis in primam tragediæ scenam villam deligit. Tunc venit Jesus cum illis in villam, quæ dicitur Gethsemani. Morrem Christi cunctum in urbe Iudei, & Christus mortem obiturus abit in villam. Quam aptè respondet vulneri medela. Quod enim in villam secedat, cum orditur seriem tormentorum, causam disce ab Augustino, qui, quid sit villa, explicat alio loco Serm. 33. de Verb. Dom. In villa empta Dominatio notatur, ergo superbia castigatur. Ex villa nunc gradum parumper ad paradisum retrahere. Illatum primum, quod in prævaricationem Ewan precipitavit, an aliud erat, quam superba dominandi ambitio? eritis sicut Dii. Divinitatem in pomo devorare voluit elata mulier; hinc quia pars Dñis esse gestiebat, pars facta brutis est; immo dejecta infra bellus, quia effranti cupiditatum libidine in Deum erecta omni perinde deterior evasit. Tam graviter lapsum hominem erecturus redemptor, in villam passurus abiit, ut quia superbia primum induxit flagitium, primum Christo inferret supplicium. Ah Deastris mundi! quo vos rapit ambitio Dominandi? Primas in urbibus, in magistribus, in aulis per aqua, & iniqua prensatis; at quam gloriovos vos inde putatis? nunquid eritis sicut Dii? Dic ampanis omnem gloriam vestram; Primi estis patientes Jesu carnifices, siquidem vestra superbia patienti prima irrogat supplicia. Nunc ambite primatus: at felicitatis vestra nunquam immemores, notate, quod de vobis Minutius felix in Octavio ait. Miseri in hoc altius tolluntur, ut decendant altius: hi enim ut victimæ ad supplicium saginantur, ut hostiæ ad poenam coronantur.

Affum-

Assumto Petro & duobus filiis Zebedæi, ait:

Tristis est anima mea usque ad mortem.

Parallela Tragica pari utring³, fluxu devolvuntur, & in quo mortale vulnus accepit homo terrestris, pœnam sentit lethalem hominum cœlestis. Tristis est anima mea usque ad mortem: ait Christus. Tristitiam credo, tristitia modum, cum sit usque ad mortem, non capio. Amare, ac tristari, par quidem semper in amantibus pondus habent. Sed quantum amor amaroris ex tristitia, tantum dulcoris tristitia ex amore haurit: nec enim sua solatia vel amantibus in tristitia, vel tristantibus in amore desunt, ubi sanus amor est. Si proinde amore persuasa est Dei sapientia, ut hominem indueret hoc amoris artificio redemptura hominem, cur usque ad mortem tristes? quid enim triste amanti pro amato? siquidem ut sane doctissime idiota c. 13. de Divin. amor. Omnia gravia, & difficilia verus amor facit facilia, & quasi nulla. Pondera verba patientis Iesu, hominem inspice peccantem, Deum adverte redimentem, & mirari desines Christum tristantem. Tristis ait est anima mea. Cur tristem ait animam? Te ipsum consule homo, & cansam reddes quos fit pariter. In anima primum vulnus accepit peccator; binc ibi redemptor dolorem inchoat suum, ubi reperit morbum nostrum: Anima perierat salvandi, proinde in anima tristatur Salvator. Vide vulneris tui gravitatem peccator, cuius enormitate usque ad mortem tristatur medicus. Ride in peccato, & exulta in rebus pessimis, tristante usque ad mortem vindice peccati Deo. Tristare potius cum tristante per contritum gemitum, & cum Ambroso in c. 22. Luc. dic. Suscepit tristitiam meam, ut mihi suam lætitiam largiretur, & vestigiis nostris descendit usque ad mortis ærumnam, ut suis vestigiis revocaret ad vitam.

Pro-

Procidit in faciem orans: Pater, transeat à
me calix iste, at non sicut ego volo, sed sicut
tu vis.

Jacet pronus in terram facie Deus, qui de terra fecit hominem
lutum quid ominaris de figulo? ubi vides tui amore migrasse
artificem in opus suum. Columnæ canum in cœlum elat à fronte cir-
cumaget? ubi cœli Dominus pro cano in terram procumbit facie?
Peccavit fastu in Deum homo, quod, cum terra fuerit, esse Deus affe-
ctaret: Procidit in terram facie Deus, ut humilitate sua hominem
infra terram delapsum erigeret: Procidit in faciem suam, ut hu-
militatem mentis ostenderet, ait Anselmus. Clausum erat per
arrogantiam hominis terra cœlum, ubi homo se terram oblitus cum
Lucifero astra transcendere contendit. Reseratur clausum denuo,
ubi terram se meminisse Deus homo coepit, & sui demissione in terram
facie provolvitur. Procidit super terram, ut illam poneret super
cœlum, ait Bernardin. Senen. in hunc locum. Maledicta fuit, cum
supra terram terræ se refractario ausu in Deum erexerit, benedicta
denuo, cum in terram se facie Deus abjecit: In faciem suam super
terram procidit, ut maledictio illa terminaretur, qua ob pecca-
tum maledicta est, ait hic Novarinus. Obtinuit regnum olim Ro-
manum Junius Brutus, cum, ubi regales fasces ei constitutos inau-
diuit, qui primus matris sua basium fixerit, humili procumbens, exoscu-
latus terram est. Obtinuit homo Deus, Regnum cœli, ac terre, cum
in faciem procidit super terram, eiq; ut matri omnium sanguine afi-
xit oscula: Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra. Quid
alta petis igitur incaute cinis, cum cœlum solâ humilitate sit venale!
Audi Bernardum in Publicano humili te monentem Serm. de 4. mo-
dis orandi. Regnum cœlorum vim patitur: vim faciebat publi-
canus ille, quidum non audet oculos in cœlum levare, ipsum
cœlum ad se potuit inclinare.

Dor-

33. MATTH. XXVI. 32. 34.
Christo lapsu discipulorum praedicenti, Petrus contradicit: cujus
trinam abnegationem prafragit.
Cum Pr. S. C. M. C. Wenzel

34. MATTH. XXVI. 35.
venit in villam Gethsemane, &
dicit discipulis: sedete hic, do-
nec vadam illuc, & orem.
Cum Pr. S. C. M. C. Wenzel

35. MATTH. XXVI. 37.
Assunto Petro & duobus filiis
zebedai, ait: Tristis est anima
mea usque ad mortem.
Cum Pr. S. C. M. C. Wenzel

36. MATTH. XXVI. 39.
Procidit in faciem orans: Pater,
transeat a me calix iste, at non
sic ut ego volo, sed sic ut vis.
C. Wenzel

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Dormientes præ tristitia discipulos, è somno excitat, ádque orationem graviter cohortatur.

Quid sibi vult adeò dispar in Christo, & Apostolis tristitia & successus. Tristatur Christus, & orat; tristantur Apostoli, & dormiunt. Tristis est, ait Christus, anima mea usque ad mortem, & quid agit? Progesius pusillum procidit in faciem suam orans. Tristante Christo tristantur & Apostoli quidem, sed invenit eos dormientes præ tristitia. *Lucæ 22.* Pars utraq; tristatur ob imminentes in passione cruciatus; nihilominus quorum causa tolerandi sunt, dormiunt, cui tolerandi sunt, orat. Si sapis, in angustiis exemplum sequere orantis Christi, non ignaviam dormientium Apostolorum. Habis documentum? habe documenti quoq; mysterium. Orans in tristitia Christus confortatur ab Angelo, dormientes in tristitia Apostoli subruuntur à Diabolo. Nam ille, quia in tristitia orat, robatur, ne deserat negorium redēptionis; isti, quia in tristitia dormiunt, enervantur, ut in passione deserant redēmptorem: Relicto eō fugerunt omnes. Credet Christiane, angustie, aut prementia interdum pericula, non ab oneris gravitate, sed oblitus di diversitate pondus vel minuant, vel augent: excitant magnanimum, opprimunt ignavum. Illi Deus, ut gloriōse perfringat, cumulat, isti vires demon, ut ignavè succumbat, surripit. Omnia potes in eo, qui te confortat. Deum in angustiis, periculisq; prementibus ne deseras, cum nec ille, se non deserentem, deserat. Vigilantūm somnia sunt, in periculis, & angustiis excidere animo. Disciplina virtutis est, fortunæ in deteriora semper proclivitas, ait Ethico-Politicus. Tu quoque gratulari poteris. Mihi autem adhærere Deo meo bonum est. Si memineris Chrysostomi hom. 19. in Ep. ad Hebr. Vita est plena iis, quæ te exercent, fortemq; reddunt, ac robustum, non vides etiam arbores, quò magis ventilantur, & agitantur à ventis, cù fiunt fortiores. *Primus non ultimus in angustia Deus sit.*

B

Ad

Ad Patrem suum flexis genibus oranti, apparet angelus de cœlo, confortans eum.

Tristatur Christus, confortat Angelus; Dolorem ingenit mundus, cœlum fundit solaria. Sed quo artificio hac sibi tam bellè temperantur? Audisti Christum pra dolore tristantem, vide nulla in dolore solatia captantem. Lenimen doloris in Deo querit, & robur in dolore, licet sanguineo, de cœlo accipit. Apparuit autem ei angelus de cœlo confortans eum. Monet hic, quod monendum est Vener. Beda. Creator creaturæ suæ non eguit; sed homo factus, sicut propter nos tristis factus est, ita propter nos confortatur. Tristaris inter dolores innumeros non raro cum Christo in hac lacrymarum valle, ubi experientia tuâ cum Cælio Rhodigino l. 1. let. antiqu. c. 2. fateri debes, non tam ipsum hunc, quem tantopere admiramus, mundum, malorum appellari congeriem, quam esse. Vis vera solatia in doloribus, quere illa, ubi quæsivit Christus, & accipies, unde accepit Christus. In cœlum recurrit Christus orando, de cœlo succurrerit angelus consolando. Quid guttæ inhiis? ubi torrens offertur, stillis mundus, torrente voluptatis Deus in dolore potat. Ab ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia. Erras à anima! si alio, quam ad unum Deum, recurras in doloribus. Quando quidem hac de causa illos immittit, seu animi, seu sint corporis, ut ad eum te studiosius reducas. Nam verissimè Gregorius, quæ hic nos premunt, nos ad Deum ire compellunt, causam si cupis, dabit Amb. in Psal. 118. Magis enim secundis rebus animus extolli solet; cùm autem urgetur adversis, tunc demum implorat auxilium: nempe Dei. Sensit experimento suo id August. cum in Psal. 93. ait. Punctus tribulatione coepi, querere refugium, quod in illa felicitate seculari desieram querere, &c. secedat spes sæculi, & accedat spes Dei.

Rufus

Rursus dormientes discipulos relinquens,
abiit, & oravit tertio, eundem sermonem dicens.

IN usitatum habes certamen inter vigilantiam Christi, & somnolentiam discipulorum. Ille preces, & vigilias, hi somnum producunt, & inertiam. Duo proposuit Christus, que veternum extutere discipulis potuissent. Primum est, sic non potuistis vigilare unâ horâ mecum. Alterum, vigilate, & orate, ut non intretis in temptationem. Primum superpendamus, longè minus verba sonant, quam exprimunt. Nam ut acutè advertit Chrysost. hom. 83. in Matth. hic bene ponderanda est particula: Mecum. Multi enim vigilant, sed non vigilant cum Christo: Nam etiam, ut jugulent homines, surgunt de nocte latrones. Judas profectò solerter vigilavit, & cum eo celestissima fax omnis Iudeorum: sed ut Christum comprehendenderent. Verum an ideo vigilavit cum Christo? Discipuli ergo non tam reprehensione digni erant, quod non vigilaverint, quam quod non vigilaverint cum vigilante Christo. Pastor Pastorum Christus Pastores & suos constituit Apostolos. Vult igitur, quod boni Pastoris est, eos vigilare secum, ut redimant, non cum Iuda, ut perdant. Pastores? at vigil fortasse baculo non pabulo? nomengoris, recares, ut ait Augustinus, vigilas equidem, sed cum Iuda. Et quia Judas fuit erat: inspice te in Evangelii speculo, quis tu sis? Nam Iohann. 10. ait Christus, fui non venit! ad oves nempe, nisi ut furetur, & mactet, & perdat. De se vero, ut de bono pastore, subiungit, ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. Audi Chrysostom. in Psal. 113. Hoc maximè ostendit Principem, quod scilicet suorum curam gerat, eisque provideat, ac prospiciat. Ideo dicebat Christus Pastor bonus: non dixit, honoratur, & colitur sed animam suam ponit pro oibüs suis, hoc est principatus, hoc est攀endi scientia, sua negligere, & eorum, quos regit, curam gerere.
Quid vigilas ergo, ut præsis, nisi vigilas ut profis? infelix
Pastor! quem potestas, non benignitas à vigi-
lantia commendat.

B 2

Reliquit

Reliquit dormientes & sopitos iterum discipulos suos, abiit & oravit tertia vice.

Vigilare monet, orare suadet Christus; utrumq; tamen, ut non intrent in tentationem Apostoli. Patrum sensus est in hunc locum, nec vigilandum, nec orandum suaesse Apostolis ut non tententur, sed ne in tentatione labantur. Sufficiat in hanc rem Hieronymus inquiens IMPOSSIBLE humanam animam non tentari. Ergo non ait, vigilate, & orate, ne tentemini, sed ne intretis in temptationem: hoc est: ne vos tentatio supereret. Monitum profecto discretum, juxta & saluberrimum. At quotus observat? Christus ter ad orationem, & vigilias revertitur; & oravit tertio. Discipuli ter in somnum, & segnitiem relabuntur. Quid proinde mirum? Si Christus perseveravit in patiënto, siquidem perseveravit in orando. Et quid mirum? Si Discipuli tempore passionis perseverant in Christo deserendo, siquidem perseverarunt in temptatione dormiendo. Mysterio non caret, quod Christus ter oraverit; nam oravit Mente, lingua, & sanguine: factus est sudor ejus tanquam guttae sanguinis decurrentis in terram: qualiter nullus, ut, ut fuerit contemplatus, oravit. Nihilominus tamen etiam sanguineam hac oratione Orator hic Divinus, quod oravit, non impetravit. Oravit: Pater mi si possibile est! transeat a me calix iste! Interim vero solum robur impetrat, non ut calicem a se amoveat, sed ut propinatum constanter ebibat. Si ergo Dei filius a Patre nec oratione sanguineam obtinuit, ut id, quo premebatur, effugiat, sed robur, ut, quod premebat, constanter perforat? Quid oro diffidis Deo in temptatione, si robur dat, ut feras, licet non det auxilium, ut fugias. Orare tuum est, ac pugnare in temptationibus, non a temptationibus immunem esse. Post Hieronymum enim citatum audi Chrysost. Armatura in temptationibus est deprecatio. Hoc si feceris? promittit August. Confutatis eis non consumeris.

Venit

17. LUCA XXII. 45. 46.
Dormientes p̄ tristitia discipuli
los, è somno excitat, adque ora-
tionem graviter cohortatur.
Cum pr. 150 c. M. C. Weigel.

18. LUC. XXII. 43.
Ad Patrem suum flexis genibus
oranti, appet angelus de cœ-
lo confortans eum.
Cum pr. 150 c. M. C. Weigel.

19. MATTH. XXVI. 53. 54.
Rursus dormientes discipulos re-
linquens, abit, & oravit tertio,
eundem sermonem dicens.
Cum pr. 150 c. M. C. Weigel.

20. MATTH. XXVI. 55.
Reliquit dormientes & lopitos
iterum discipulos suos, abit &
oravit tertia vice
C. Weigel.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Venit ad discipulos dicens: Dormitis jam?

Surgite, eamus, ecce appropinquavit tradens me!

Leoni, ajunt, à natura ingenitum, ut eum, qui generosè frontem obvertit, illesum prætereat; decerpit illico terga vertentem. Fortuna sequior Leonis indolem habet, frangit inertes, frangitur à magnanimis. Vis de sinistra triumphare fortuna? frontem obverte, non terga; & Seneca memineris Epist. 13. Plura sunt mi Lucilli, quæ nos terrent, quām quæ premunt; & sæpius opinione, quām re laboramus. Ingruit ferenda calamitas, & ecce cum scriptura dicit piger, Leo est in via, & Leæna in itineribus. Strenuus verò animus, exultat audacter, in occursum pergit armatis. Job. 39. Télam crudelitatis Iudaica in Christum orditum savities, obviam se procellis fert Christus: Surgite eamus, ecce appropinquant, qui me tradet. Frontem, non terga obvertit. Et ut ait Bernardin. Senen. T. 1. Ser. 55. Fervidus velut athleta, bulliens AMORE, & triumphans fortitudine, sciens omnia, quæ ventura erant super eum, occurrit. Quæ hac repentina mutatio dextera Excelsi? qui paulò antè calicem passionis deprecabatur, transeat à me calix iste. Nunc obviām tormentis properat. Surgite, eamus. Tam diu calicem horret, quām diu tristis heret. Discusso mærore ab Angelo, pugnandi redit alacritas, & amara dulcorantur, eamus. Nempe tristitia, Dæmonium illud nigrum, pernicioſissimum virtutis terriculamentum est, quod adversis terga vertere compellit, ubi amor frontem opponit. Bene in hanc rem citatus Bernardinus. Corde manet impavidus &c. nihil perhorrescit, cum amor sequatur effectum, qui genus humanum à periculis æternis, suis tormentis transitoriis disposuerat liberare. Menter affectumq; tu quoque corrige, ac effectum saluberrimum adversitatum cogita, mox amabis, quod horruisti, vinces quod metuisti. Sit enim atrox calamitatum species, plus non habet sinistri, quām quod de virtute mones Philo Heb. in Sacrif. Abel. Imaginationem quandam primo congreſsu nobis incutit cum metu difficultatis conjunctam, sed assuetudo rem ostendit jucundam.

B 3

Jesus

Jesu hostes, cum quærerent eum, efficaci
verbo, ego sum, in terram dejicit.

Disce Christiane, quod verbum, per quod facta sunt omnia, omnia
possit in iis, qua fecit. Mirabilem habes primi congressus in
pugna Christum inter, ac satellites eventum. Ille pugnat verbo, &
sternit, isti rem armis agunt, & sternuntur. Hi fraudulenter Ma-
gistro Iuda mentiuntur amicos, qui non erant, & cadunt: Ille fiden-
ter edicit se Jesum, qui fuerat, & hostibus dejectis inconcussus perstat.
Vide mendacii nunc imbecillitatem, & reverere veritatis firmitudi-
nem. Illa vincitur armata, hac triumphat inermis. Adeo nihil
candore animi, sinceraq; simplicitate robustius: quando, ubi veritas
dicit: Ego sum: simulatio quantumvis valida, & callida retro-
et aconcidit, suag; se ruinâ confundit. Mentita est iniq;itas sed
fibi. Cum veritatem à mendacio vinci posse arbitrabatur. Quid
fraudibus, & simulatione circumvenis iustum, ô insidiator mendax!
cum veritas judex pariter & vindicta tui sit futura mendacii? Falle,
mentire, simula, sed ruenentes ad vocem Veritatis intuere satellites:
& pondera cum S. Leone serm. 1. de Pass. Dom. Quid jam poterit
Majestas ejus judicatura, cuius hæc potuit humilitas judicanda?
semper laqueis, ac pedicis instructum est mendacium, sed an non tan-
dem se ipsum capit? quemadmodum Iuda socii, mentiendo amicos,
et Christum innocentem comprehenderent, primi erant, qui abie-
runt retrorsum, & ceciderunt. Suis se armis retundit simulatio,
proinde nunquam tibi evanescat ex mente, si Christianus es; quod
monet Isidorus Pelusiota l. 5. ep. 401. Lubens, volensq; VERITA-
TEM honorans mallemvinci, quam mendax vincere, vera etc-
nim narrans, et si vinci videar, vinco, solo vero malo
superans, tametsi vicisse videar,
victus abeo.

Judas

Judas signo osculi Christum tradit, in quo
conflictu Petrus Malcho auriculam amputat.

Refert Alciatus Emblem. 51. quasdam anates adeò bellè adpro-
ditionem instrui, ut ad alias liberè avolantes, adulatorià garru-
tate in retia secum greges integros adducant. & concludit.

Perfida cognatio se sanguine polluit ales,
Officiosa aliis, perniciosa suis.

An adulatorem tulerit mundus, qui non fuerit simul proditor, haud
credo, aut enim te alius, aut alios tibi prodit. Judas proditor cùm
adulator, & adulator cùm proditor, abundè probat gemina hæc arti-
ficia, nomina duo, rem unam esse. Quid perversius agi potuit,
quàm autorem pacis, sub pacis osculo venundari, exclamat Laur.
justin. in hanc rem. Cetera vitia nascentur ex corruptela morum;
adulatoriis proditor ex liberalitate beneficiorum. Hinc Beda in per-
sona Christi de Iuda: Propter te suscepi ingrate, quod tradis!
Nunc malitiam adulatorii proditoris expende. In vitiis reliquis
Diabolus peccatorem sua potestatis non antè facit, quàm peccatum
perpetratum sit: ut verò adulatorium proditorem agas; prius Dia-
bolisis, necesse est, quàm pecces. Conclusionem probant facta Iude.
Fur, murmurator, seditionis, incestuosis erat Iudas, & tamen ut hac
omnia tentaret, non intravit Satanás prius in Judam; ut verò adul-
atorius proditor fieret, intravit autem Satanás in Judam, & tunc
de num primò: abiit, & locutus est cum Principibus Sacerdotum,
& Magistratibus, quemadmodum illum traderet eis. Consolaminò
in verbis istis proditorii adulatores: habetis præveniens auxilium,
Satana, ubi virtus reliqua, ut succedant, contenta sunt concomitan-
ti. Ceteri namq; quòd peccent, vos ut peccatis, Diaboli estis; sed qua-
lis prædestinatio, talis gratia, utraq; Diabolica. Reclamè Sigismundus
Imperator adulanti alapam impegit, & ubi adulator exclamavit.
Quid me cædis Imperator? respondit, quid me mordes proditor?
Hinc bene Scorpiones Bernardus, Lamias infernales Hugo Carenensis
adulatorios prodidores nominat. Nec mirum, quòd hoc vitium adeò
proprium Diabolo sit, primum est ejus artificium, adulando enim
Evam nosq; omnes prodidit, cur præcepit.

Præcisam servi Principis Sacerdotum
auriculam, Jesus tangens sanavit.

Notat acutè in hunc locum *Origenes*, Malcho auriculam dexteram esse præcisam, quod Judæi, ex quo Christum rejecerunt, non nisi cum sinistro auditu audiant. Hinc eos, qui magnalia beneficiorum, & miraculorum Christi depradicabant, adeò parùm audire poterant, ut eos ejecerint ex synagogis, onerarint calumniis, persecuti sint mille probris, quemadmodum contigit coco nato, qui usum sibi per miraculum à Christo restitutum constanter affirmans, anathema fieri debuit. E contra qui falsa testimonia, iniquas criminationes, mendaces, detractoriæ, calumnias in Christum effutiebant, quod sit populi seductor, Demoniacus, potator vini, peccatorum, & publicanorum antesignanus, & Patronus &c. Oraculorum instar avidissime audiebantur. Vitium hoc gravissimum sinistri auditus correctus Redemptor, ut non tantum cum sinistro auditu mala, sed etiam cum dextero bona, ut par est, audiant, tangit, & sanat Malcho dexteram præcisam auriculam. Dignum planè Salvatore miraculum; sed quod æquè parùm tunc impetravit à Judæis, quam hodie à Christians, quotus enim non caret auriculâ dexterâ (siquidem cum sinistro auditu tantum audit) licet eam non Petrus, sed Diabolus præcederit, ut scabiosa tantum, non laudabilia pariter de proximo audire velint. Natura geminam ideo dedit aurem, sed meliorem, quia dexteram præcidit calumniandi libido. In virtutia hominum inquirunt pene omnes, in virtutes, & bene gesta vel nullus, vel rarus. Hirudines perversissima! que malignum tantummodo fugunt sanguinem, reddito sanoire. Utinam inaurium loco mundus universus monitus Nazianzeni ad Olympiadem appendereret. Aurium tuarum ornatus non in margaritis, sed in eo situs sit, ut optima quæque verba excipient. Malis autem, & perniciose animi clavis imponatur. Nunquam scelus hoc talione caret, semperq; invitus male audit de se, qui lubens male audit de aliis.

Ait

21. MATTH. XXVI. 45.
Venit ad discipulos dicens: Dor-
mitis jam? Surgite, eamis, ecce
appropinquavit tradens me!
C. Weigel.

22. IOHANN. XVIII. 30.
JESUS hostes, cum quererent
eum, efficaci verbo, ego sum,
in terram dejeicit.
Cum Privilegio S. C. M. C. Weigel.

23. MATTH. XXVI. 47. 50.
Judas signo osculi Christum tra-
dit, in quo conflictu Petrus
Malcho auriculam amputat.
Cum Privilegio S. C. M. C. Weigel.

24. LUCÆ. XXII. 50. 53.
Præcisam servi Principis sacer-
dotum auriculam, JESUS tan-
gens sanavit.
Cum Privilegio S. C. M. C. Weigel.

Jesus dixit turbis: Tanquam ad latronem existis cum gladiis & fustibus comprehendere me.

Acupes imperitissimi, aves non capiuntur fustibus; & vos his instrumentis amori necatis infidias. Prado amor est, non abnno, sed blande violentus, nec pradatur corda nisi volentium, gladios proinde ac fustes non metuit, alas habet, istum avolando eludit: Quid ergo, ut vinciatis Christum, tanquam ad latronem exiustis cum gladiis, & fustibus? Ponite hos cippos; blandis capitur, cum amet, dura effringit, cum Deus sit. Vester est, non fugiet, vincitus ante sui amoris laqueis, quam vestri furoris vinculis. Queritur tamen, ut latro, gladius, & fustibus agnus innocens! At quid mirum? queritur a latronibus. Latere, ac nocere opifcum & latronum: suam igitur dum infidiosè latent, ut noceant Iudai, artem in Christum execuntur, qui nec latuit, nec nocuit, quotidie palam docens in templo, pertransiensq; benefaciendo, & sanando omnes. Sic fit, pede suo metitur semper candorem versutia, & nemo probus habetur ab improbis. Quid igitur o anima? flagitosos offendit vita integritas. Nam ut similitudo morum est mater amorum, ita dissimilitudo factorum est fomes odiorum. Aut igitur pervertaris cum perversis, aut patiaris cum probis, necesse est, alterutrum elige: sed cum Christine capi ut latronem vides; recordare, quod captivus hic ille sit, qui captivam duxit captitatem, ut captivis capturâ sua restitueret libertatem, littores perderet. Tu quoque sis apis, ride perverorum vicia, nam insectantur in testimonium virtutis. Non ferunt lucem noctua, nec probitatis candorem impii. Solare te cum Augustino Conc. 2. in Psal. 36. Persequentis animum putrefacit iniquitas.

Nam quidquid in te profert, in illum reddit. Illius enim persecutio te facit Purgatum, illum Reum.

Petrum

Petrum foras stantem, discipulus alius in conspectu ostiariæ, deducit in atrium.

Ostiarius ostiariæ salutem. Petrus cœlestis ostiarius non nisi beneficio infernalis ostiariæ admittitur in atrium summi Pontificis. Petre quid futurum putas tecum eo in domicilio, ubi Christus non intramittitur ab ostiaria, nisi ut iniquissime tractetur ab hero. Cave ah! cave! nam venenata semper sunt beneficia fœminarum, ubi Christus est captivus. simile vaticinor ego, non male commentatur Ambrofius in hunc locum, malè Eva induxit Adam, male Petrum introduxit fœmina. Observa igitur penitus o Christiane prima semina Petri negantis, & Adami cadentis. Hic periiit, cum admisit, quod mulier voluit, ille negavit, cum ivit, quo à fœmina est admissus. Utrobiq; ostiaria infanta erat fœmina. Et quod bene observandum: Eva ostiaria fuit ad cor Marii, ancilla ostiaria fuit ad atrium summi Pontificis; hoc est ostium sacrissimi tribunalis. Nunc mirari desine Adamum cadentem, Petrum negantem, Christum injuste in tribunalibus vapulantem, ostiariæ sunt fœmina. Quid enim boni aut equi futurum putas, ubi ostiaria cordis (& utinam non raro summorum secretorum) et tantum admissit consilia Marito, qua Damon suggerit Evæ, ut accidit Adamo, cum cecidit. Ubi cause, partes, & negotia non alia, nec aliter ad Magistratum admittuntur, quam que, aut prout ab informatione ostiariæ introducuntur. Scilicet ut veritas negetur, ut contigit Petro. Mirare nunc Diabolum in tribunalibus per ostiarias triumphantem, non mirabitur mundus Christum à Malchis apud Caiphas alapis vapulantem. Hinc enim indigni eminent, bene meriti negliguntur: causa justissima subrnuuntur, & frans palmaris jugulat equitatem! nam quid aliud eveniat? ubi per affectum & munera sententia à fœminarum patrocinio emuntur. Si quippe, ut ait Gregorius l. 12. mor. c. 15. Primam viro Injustitiam mulier propinavit in Paradiso, stabit & nunc, quod non de una ostiaria lamentatur Tertulianus l. de habit. mulieb. Tu es Diaboli janua, tu es Divinae legis prima desertrix, tu es, quæ cum suafisti, quem Diabolus aggredi non voluit.

Petrus

Petrus sequitur Christum usque in atrium,
ibique sedet cum ministris, ut videat finem.

MAli ostium pessima reclausit ostiaria? quid cum Petro igitur?
postquam ad Caiphas atrium est admissus a fæmina. Et ingressus intro sedebat cum ministris, ut videret finem. *Ah Petre quid agis?* Petrus agit, quod agi solet ibi, quo duce fæminâ pervenitur: seductrix ad seductores deditur. *O quam vere lamentatur Laurentius Justinianus in hunc locum.* Unde tanta ô Petre mutatio? tamq; tibi repentina dejectio contigit? Paulò antè cum senato-ribus cœli, terræque principibus præsente verbo habitare solebas, & nunc cum vilissimis resides, & indignis! tuas priùs Divinis alloquiis accommodabas aures, in præsentiarum autem, nugi, obtreestationibus, blasphemias. *Ah Petre quid sedes inter ministros Diaboli, Minister Dei?* an hic securus tibi sedendi locus, ubi nemo sedet, nisi qui cadit, si quidem sedet cum divitibus in occultis ut interficiat innocentem. *Quid sedes, ut videas finem Christi patientis, si non andis lamenta gementis?* consilium malignantium obfedit me. Irrita est omnis admonitio, securus enim sedet cum ministris, ut videat finem passionis, qui nihil sollicitus est de periculo tentationis. *Hinc bene advertit Cyrill. l. 11. in Joan. c. 42.* quod sedeat, ut cum unus de Domesticis Pontificis esse videretur, à nemine interrogaretur, quis esset. Sic nimirum salutis in periculo queritur, ut gravius temeritatem prosternat securitas. Christiane securus esse vis, time semper securitatem. *Quis locus cælo securior?* & tamen audi Rupertum Abbatem in ea verba Apocal. de filio Dei, & habebat in dextera sua stellas septem, ubi ait: de cœlo stellæ plurimæ ce- cederunt, & de stellis facti sunt principes tenebrarum &c. itaque qui tenet septem stellas in dextera sua, simul terribiliter innuit, ut qui se existimat stare, videat ne cadat, non enim suâ stat virtute, sed dexterâ Domini continentem.

Jesus

25. MATTH. XXVI. 52.
Ait Petro: Converte gladium in
locum suum, nam accipientes
gladium, gladio peribunt.
C. Weigel.

26. MATTH. XXVI. 53. 56.
Iesus dixit turbis: tanquam ad la-
tronem existis cum gladiis et ful-
tibus comprehendere me.
C. Weigel.

27. IOHANN. X VIII. 10.
Petrum foras stantem, discipulus
alius in conspectu ostiarum, de-
dicit in atrium.
C. Weigel.

28. MATTH. XXVI. 58.
Petrus sequitur Christum usque
in atrium, ibique sedet cum mini-
stris, ut videat finem.
C. Weigel.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Jesus captus & vincitus coram summo Sacerdote, ob professam veritatem, a servo alapis cæditur.

Qui tribus digitis orbem terrarum sustinet, quinque digitis ad faciem a servo vilissimo per summam percutitur ignominiam. Quid hoc impudentius? exclamat Chrysostomus. At gratis. Quid enim vulgare magis, quam ut beneficia solvantur opprobriis, & quo majora prestes obsequia, eò deteriora referas obsequiorum præmia. Præcisam Christus auriculam sanat Malchus, Malchus Christo vulnatum conquassat alapā. Contremiscat terra de Christi patientia, & servi impudentia! suspirat idem Chrysostomus, at pariter gratis. Nunquam enim impudentiora sunt flagitia, quam dum aggreduntur optimos. Vide quam subtilem texat hic malitia telam, ut quod teclius, eò tutius malitia furat in innocentem. A Petro percutitur Malchus, & Malchi vulnus luit Christus. Ulcisci plágas non abundebat servus in Discipulum armatum, sicut igitur in Magistrum ligatum. Percussus itaq; percutiendo aboliturus ignominiam, zelum fingit, quod rancor erat. Sic respondes Pontifici? quod acutè advertit Novarinus, dum causam inflict a Malcho alapæ post sanatam auriculam inquirit, & respondeat: an quia superbus erubescet se percutsum. Rabide canis, quid mordes Dominum, quod servus læserit? studiis animorum, inquis, & voluntate consentiant. Tandem prodit arcanum, & Malchum esse unum de magistris non ultimis Pseudopoliticorum, qui, quam subtilem sint? vide quam crassus fuerit Malchus. Læsit, qui ledi non potest: luit igitur ledentis amicus. Sed est innocens! nihil refert, ajunt; promiscua furant odia, modo inulta non transeat offensa. Malchumne insanientem, (cum fatuorum sit, ferire innocentem, ut ledas ledentem) an Christum patientem Iesus imitaberis Christiane? Malchum Damon, Christus Christum suadet imitandum. Audi ergo quid iste dicat in contumelias. Non querro gloriam meam, est qui querat & judicet. Joan. 8. in qua verba Divinè Gregorius. Illatas contumelias Patriis judicio reservat; ut nobis insinuet, quantum nos patientes esse debeamus, dum se adhuc ulcisci non vult, & ipse, qui judicat.

Petrus

Petrus ab ancilla convictus, quod fuerit
cum Christo, Jesum trina vice multis dejeratio-
nibus abnegat.

IN quam Chymaram Petrus transmigravit! Christum sequitur, &
sequendo, a Christo recedit! In atrium summi Pontificis, ne Christum
amittat, penetrat, & cum ad Christum penetrat; Christum
amittit! sine Christo esse non potest, cum amet, & cum Christo esse non
potest, cum neget! fidelitatem testatur, cum pericula spernit, & in
infidelitatem prolabitur, quod periculum adeat. Erras Petre negan-
do, & amando, siquidem negas, quem amas, & amas, quem negas.
Confessor, & Apostata se uno simul in animo non patiuntur. Monet
enim in hunc locum Augustinus tract. 6. in Joan. Quidam favore
perverso Petrum excusare nituntur: si scilicet, qui Paulum ad
Rom. 10. reverttere volunt. Corde enim creditur ad justitiam, ore
autem confessio fit ad salutem. Equivocè nimirum sueti cum
hominibus loqui, ut aliud sit in ore, aliud in corde: putant has phra-
ses Deum quoque intelligere. Proinde, ut se ab Apostasia morum ex-
cusent, excusant Petrum ab Apostasia fidei, ajuntq; cum prudentibus
mundi, & facili; Petrum non peccasse admodum, cum non negaver-
it Christum, sed negaverit se Christi Discipulum, verum citatus Au-
gustinus denuo monet. Non accusemus Christum, cum defendi-
mus Petrum, causam dat tract. 113. in Joan. Dominus enim non
ait Petro; discipulum meum te negabis, sed me negabis. Negav-
it ergo ipsum, cum se negavit esse ejus discipulum. En sophisma
solutum. At solve nunc problema vicissim Christiane sine Christo,
quis peior sit Apostata fidei? an Petrus, qui Christum ore? an tu qui
Christum negas factis? Ter Christum Petrus ore, tu Christum quoties
negas opere? Putas esse Christianos? (quero ego cum Salviano l. 4. de
Provid.) qui confitentur, & impugnant professionem suam mori-
bus suis. Audi eundem Salvianum. Aperte hoc totum in hoc
resolvitur, ut qui Christiani opus non agit, Christianus non esse
videatur. Nomen enim sine actu, & officio suo, nihil est: quid
enim dignitas in indigno, nisi ornamentum in luto. Equi-
voca nunc verbis, & moribus Apostata.

Petrus

Petrus denique verborum Jesu recordatus,
confestim foras est egressus, & flevit amare.

TRAGICOMICè res hoc in theatro agitur, Personam, qui nutavit mutavit; & quem ancilla evertit, ut negaret, Gallus erigit, ut ploret. Petrus, qui dum ingressus est atrium summi Pontificis, de se prasumpfit, quasi Christum non possit negare, postquam negavit, egressus foras flevit amare. Salsi nimirum fundendi erant rivuli, nemare desit in consulto fervori, quo naufragium passa fides in sicco est. Nam egregie Augustinus Serm. 121. de tempore laudat paenitentis adeò felicem ploratum; ut in medio scopulorum, portum quereret lacrymarum. Interim qui ancillam tentantem habuit perjurii somitem, paenitentia ducem habet gallum cantantem; Petrusq; mox respuit, cum Christus Petrum respexit. Quām bene lessum paenitentis gallus intonat? more suo enim & hic post medium noctis, quo Sol vicinior denuo fit aurora, classicum cecinit lacrymarum; siquidem id ipsum tempus Innocentius tertius statum vocat paenitentium; qui surgit ad diluculum paenitentie, respiciat auroram. Hec enim profecto mater & filia nascentis denuo erat solis iustitia Christi Jesu, dum discussa peccati nocte iterum diem gratia reduxit. Somnolentia Petri fecit prasumentem ut caderet, vigilantiagalli reddit paenitentem, ut surgeret. Credis cum Petro, surge cum Petro, ita tamen ut gallus utrig; dux & normasit vigilantis paenitentie. Accipe Gregorium 30. moral. c. 4. In gallo solerter intuendum, quia cum iam edere cantus parat, prius alas excutit, & semetipsum feriens vigilantiorem reddit. Crede o peccator! non perseverat constantia paenitentis, ubi remissa est vigilancia ferientis. Qui enim sibi blandiendo cadunt, non nisi se odiendo resurgent. Insigniter quippe Petrus Damianus opusc. 49. c. 11. Quidquid carni voluptuosum videtur, & blandum, ut revera Diaboli viscarum perhorresce, undique impressa tibi stigmata crucis ostende: ut quo nunc atriū judicati vestigia sequeris, eò post sublimius iudicantis consortio perfruaris.

De

De testimonio, quod duo falsi testes exhibent, à summo Sacerdote quæsitus, nihil respondet.

Res admiranda! tot sunt iniqui contra Christum judices, quot Sacerdotum Principes, quot Seniores populi, quot militia Duces inter Iudaos. Omnes tamen omni artificio Diaboli adhibito non inveniunt speciosum titulum, condemnandi Christum, nisi ope duorum falsorum testimoniū id efficiant. Inquirebant testimonia, ut zelo justitiae punire viderentur: ac per hoc justitiae velamento invidiā & animi pravitatem palliare tentabant, ait Bernardinus Senen. tom. 1. serm. 55. Inter Christianos jam exolevit nomen falsi testimonii. Sed utinam exolevisset pariter falsa, partialis, ab affectu, muneribus, non justitia, & veritate dictata in tribunalibus informatio. Hec enim profectò tanto peior est falso testimonio, quanto longè nocentior; siquidem illud iniquos, hac etiam aequos judices in transversum agit. Habete rei exemplum. Quis innocentissimo Patriarchā Isaaco in judicando aequior? Et tamen felix Jacob, qui sibi propitiā habuit Rebeccam, & ab hac favorablem ad impeirandam benedictionem paternam informationem. Sed quoī commenta intercurrerunt, ut Esau primogenitus ex informatione Matris hæreditate sua excideret, Jacob in eandem substitueretur? septem facile ex Vieira numerabis. Primò fingit nomen Jacobo, enīq; nuncupat Esan. Secundò fingit atram, & primogenitum facit. Tertiò fingit vestes, & Jacobo amictum Esan imponit. Quartò fingit manus, cumpili, & hirtæ pelleſ fuerint chirothecarum. Quintò fingit cibum, caro enim ex armento, non sylva erat. Sextò fingit diligentiam, quia Jacob non ivit ad venationem, sed Esau. Septimò fingit voluntatem Dei, que fuit Rebecca, hac informatione deceptus Isaac, Jacobo decidit, que erant jure optimo Esau. Interim vacuis manibus primogenitus Esau, beneficiis opulentissimus abit lenis, at matri gratus Jacob. An Christus igitur minora patitur per iniquas informationes à Christianis hodie, quam à Iudeis olim per falsa testimonia. Quidni Chrysostomus hom. 8. in Matth. & de his exclamat:

Figura duntaxat Judicii, re autem ipsa latronum
imperius.

29. IOHANN. XVIII. 22.
JESUS captus & vincitus coram
summo Sacerdote, ob professam
veritatem, a servo alapis eruditur.
C. Weigel.

30. MATH. XXVI. 69. 75.
Petrus ab ancilla convictus, quod
fuerit cum Christo, Iesum trina vi-
ce multis dejectionib. abnegat.
Cum Prosp. C. M.

31. MATH. XXVI. 75.
Petrus denique verborum JESU
recordatus, confessum foras est
egressus, & flevit amare.
Cum Prosp. S. C. M. C. Weigel.

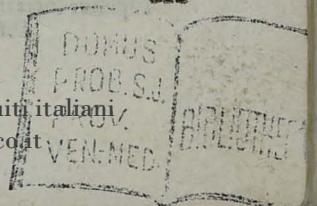
32. MATH. XXVI. 60.
De testimonio, quod duo falsi
testes exhibent, a summo sacer-
dote quaeritus, nihil respondet.
C. Weigel.

Filiū Dei se profitetur coram Caipha, qui
vestem ideò scindit, & turba faciem ejus conspuit.

Scidisti equidem vestimenta o Caipha, tua verò, qui livore insanis,
non Christi, quem iniquè persequeris. Privilegium hoc est invi-
dia, ut nocitura primos in se ipsam retorqueat mortis, ac tum demum
altis noceat, cùm nocuit sibi. Scidisti vestimenta Pontificis, hoc est
rationale pectoris, ut eo discripto videatur, quām lacerum tibi sit
rationale cerebri. Bene Divus Leo Serm. 6. de Pass. Caiphas ad
exagerandam auditum sermonis invidiam scidit vestimenta sua; &
nescies, quid hac significaret insaniam, sacerdotali se honore priva-
vit. Hinc & Hieronymus in Matth. Caipham, quem de sacerdo-
tali solio furor excusserat, eadem rabies ad scindendas vestes pro-
vocat, &c. scidit vestimenta sua, ut ostendat Judæos sacerdotii glo-
riam perdidisse, & vacuam sedem habere Pontifices. Ah nunquid
bene vaticinabatur David, comprehenduntur in consiliis, quibus
cogitant. Caipha quid cogitas? Consilium perdendi Christum late-
re per testes falsos vis! & peccatus denudas, cùm vestem discerpis, ut quae
in animo tuo lateat perversitas, cunctis pateat! Falsos in Christum
conquisivisti testes, dixerunt quod voluisti, & meruisti, dum falso te-
stimonio Christum aggressi sunt, te autem vero convicerunt, mundo
nempe palam fecerunt, quod alio nefarius Iudex, ut condemnetur te-
ste non negat, quām se ipso. Primus nimurum est justissimā talione
factiosus arbitrus, ut frandulentum animum etiam fallendo detegat:
qui enim oculis velaram ante iustitiam, altero excacare vult astu,
bis cecam facit, ut acrius videat, vindicetq; dolum. Timete iniqñi
Judices, quos vel affectus ueste vel alienus corrupti instructi, ut
supplantetur Justus. Nam quid minus ego dixero etiam orbi Chri-
stiano, quām quod suis olim occinuit Israëlitis Rabbi Joshua apud No-
varinum. Si vides aliquam ætatem tribulationibus obseptam;
quare & investiga Judices Israël. Quia omnia supplicia, & flagel-
la mundo investita, non veniunt, nisi ob Judices Israël. Si hec in
Caipha probavit eventus? Mirare Christiane temporum cala-
mitates, at Caiphas numera, si potes.

C

In

In concilio quæsitus, num sit Filius Dei? affirmat: id quod Senatus pro blasphemia habet.

Vide sic ordinem judicii planè Diabolicum. Actores enim falsi testes, qui delictum afferunt: Hic dixit possum destruere templum Dei, & post triduum reædificare illud. *Judex interim querit ex Christo.* Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus filius Dei. *Ubi Christus respondet, quod id Caiphas dicat:* Tu dixisti. Caiphas clamat, quod Christus blasphemet, ac dicta propria facit alieni oris blasphemias, fertq; sententiam: Blasphemavit, quâ latâ primâ suffragia querit ex Consiliariis, quid vobis videtur. Illi mox unanimiter, quod voluit, respondent *Judicii*, cum *Judex* quæsierit, quod voluerant Consiliarii: Reus est mortis. Adverte huc enormes quinque injurias Christo illatas. Primo falsa testimonio, secundo malevolam verborum interpretationem, dictorumq; depravationem, cum verba sua *Judex* facit accusati blasphemias. Tertio sententiam *Judicis* fraudulententer præcipitatam, ut assessores faciliter in eandem flectat. Quartò inversum ordinem judicii, cum post latam sententiam *Judicis* causa primum defertur ad Consiliarios. Quintò collusionem pessimam Consiliarios inter, ac *Judicem* in condemnationem rei, absque ullo Patrono accusati. Sed an paria non videt *Judicia orbis Christianus?* Quando ad cùdendam iniquam sententiam vel *Judex* consiliarios, vel *consiliarii Judicem*, vel ambos causarum procuratores corrumpunt, ut idem omnes velint ad jugulandam in tribunalibus justitiam. Interim Christus nec per calumniam falsorum testium, nec per iniquam sententiam *Judicis* fuisset condemnatus, nisi Consiliarii fuissent malitia complementum. Falsi testes enim solummodo delictum attulerant, Hic dixit, Caiphas delictum solummodo agnovit, blasphemavit: Domini vero quid vobis videtur: Consiliarii scilicet, pœnam delicti plane decernunt, reus est mortis. Ah Consiliarii, Consiliarii! ne Christus denuo per vos reus sit mortis quales vos esse oporteat, ab Ambroso l. 2. de off. c. 17. discite. Talis debet esse Consiliarius, qui nihil nebulosum habeat, nihil fallax, nihil fabulosum, nihil simulatum &c. fugiamus ea, quæ possunt nocere, quæ malitiosè possunt in noxam serpere. Si is qui consulitur dubia sit fide, & pecuniae avidus (ut possit pretio mutari) si injuriosus, hic fugitur ac declinatur, qui vero voluptuarius, & intemperans, et si alienus à fraude, tamen avarus, & cupidior lucri turpis, hoc contemnitur. *Oraculum est Consiliarium Divinum, si Justus; Diabolicum, si corruptus.*

Consilium capiunt omnes Principes Sacerdotum, & Seniores populi, ut Jesum morti tradant.

Valerius Maximus l. 3. c. 7. Tribunal Cassii Praetoris vocat scopolum reorum. Dicamus iniqua tribunalia planè naufragia justorum. Nam bene de Christo judicato à Judæis serm. 32. ait Chrysologus. Quæritur de cura crimen, de pietate accusatio, reatus de virtute, de salute supplicium. Iniqui satis agere se in Christum non putarunt Judæi, nisi ab omnibus condemnaretur innocens. Sed ô infanos! Justam à se latam probare volunt sententiam Sacerdotum Principes, quod plures faciant iniquos Judges; & corrupto tribunale sacro, corrumpatur & Magistratus Civilis! Sed magis damnabilis est malitia, quam titulus bonitatis accusat, ait Salvianus. Proinde: Manè autem facto consilium inierunt omnes Principes Sacerdotum, & Seniores populi adversus Jesum, ut eum morti tradent. Caipham Sacerdotum Principes, hos populi Seniores in condennando ad mortem Christo sequuntur, & quid mirum? Fundamentum & radix impietatis corruptela est CAIPHAS, subditi autem Ducus insaniam sunt secuti, ait Theodoreus. Magnum omnino flagitium ut unde sententiarum integritas emanare debuisset, inde orta sit malitia disciplina, & Senatus profanus à Magistratus sacro pervertitur! sed an ideo excusandi Seniores populi, quod ultulant cum lupis, qui pastores equidem esse debuissent? Non excusat à culpa, quod sis flagitioso similis, nec tuum per hoc nefas diluis, quod sieleris exemplum habeas alieni. An bonus enim est, qui agit, quod agunt mali? Sacerdotum perversi mores patrocinium sanè miserum sunt profanorum scelerum, parum enim refert, quod sacram habeas ducem ad perniciem. Cum Senioribus ergo populi Christum injustè condemas ô Christiane, qui exemplo dulcis temerè peccas, quod pœnitentem habeas in flagitio Sacerdotem. Malus Sacerdos est? honora dignitatem, non securaris mores, ait S. Umbertus. Lex Dei, non exemplum Sacerdotis tibi vita norma sit. Non enim evadis melior, quod sis improbus cum improbis. Audi proinde Gregorium l. 20. moral. 6. 29. Illi ergo veraciter boni sunt, qui in bonitate, persisteret etiam inter malos possunt.

C 2

Judas

Judas pœnitentia ductus , triginta argenteos in templum projicit , ridentibus eum
Senioribus.

Actum restitutionis Judas exhibet. Sed ex ipsa restituendi nor-
ma fuit major, quam ante convincitur. Nummis enim conten-
tus erat, cum furabatur, cum restituit, ipsam aggreditur Divinita-
tem. Sic enim eum alloquitur Divus Leo : Flexisses misericor-
diam, si non negasses omnipotentiam. Desperando quippe fuit
tam perversa impii conversio, ut etiam pœnitendo peccaret, ait
idem D. Leo. Hinc qualis restitutio talis absolutio. Judas retulit
triginta argenteos, dicens ; peccavi, tradens sanguinem justum.
Sacerdotum Principes respondent : Quid ad nos ? tu videris. Par-
tali afflito solatum. Impie ! quid queris peccati remedium apud
impios ? Ilti te, tu illos ad proditorium scelus impulisti, & nunc ibi te
purgare vis à crimine, ubi flagitia crescendo semper cumulantur ? an
per eos resplices ? qui, ne ipsi resplicant, pactum cum inferno inierunt,
ut in deteriora semper prolabantur ? Quid confessione sacrilegè prodi-
tionis veniam poscis ab homine ? qui deliquisti nundinatione sanguini-
aria in Deum ! sic fit ! Canis ad vomitum reddit, & Judas ad laque-
um properat : nunquam à malis Judas pessimus reversus est melior.
Nam ex fure proditor, ex proditore sacrilegus pœnitens, ex pœnitente
sacrilego desperatus apostata, pernicie sua factus est velex ipsa cathe-
dra patibili Magister vere pœnitentia, ut qui sapere vult sapiat, ac
ubi perverti semel coepit, eò ne redeat, ni perire velit penitus. Quid
ad nos ? Iudea Iudei ajunt. Vide quòd perdit proditionem ament,
proditorem oderint, & semel sceleratum in pejora semper transver-
tant. Ab per quod semel cecidisti, semper cave, ni cadere aeternum
velis. Nam aptè huc in c. 19. Exodi Oleaster. Disce quām sit ca-
vendum peccati terminos accedere, si vis non peccare. Causam
dat Gualfridus in Alegoriis super Ecclesiasticum, in ea verba : Quasi
à facie colubri fuge peccata. Eccl. 21. Non sufficit radum eva-
dere, sed etiam accessum. Parum est serpentis non sentire conta-
gium, periculorum est vel habere vicinum. Judas ex primo cum
Iudeis commercio traxit a retulit sanguinarios argenteos, ex secundo
laqueū, quid te manet ? non bis, at in momenta impios frequentantem ?
Proditor

33. MATTH. XXVI. 64. 65. 66. 67.
Filiū DEI se profitetur coram
Caipha, qui velut ideo scandit,
et turba faciem eius conspici.
Cum Privit. S. C. M.

34. LUC. XXII. 66. 71.
Iesus in consilio quæsit, num sit Fi-
lius DEI? affirmat: id quod Se-
natus pro blasphemia habet.
Cum Pro. S. C. M.

35. MATTH. XXVII. 1.
Consilium capiunt omnes Prin-
cipes sacerdotum & seniores po-
puli, ut Iesum morti tradant.
Cum Pro. S. C. M.

36. MATTH. XXVII. 3. 5.
Judas poenitentia ductus, triginta
argenteos in templum projicit,
ridentibus eum senioribus.
C. Weigel.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Proditor projectis in templum argenteis,
recessit, & abiens laqueo se suspendit.

Habes Talionem; dum, qui Christum vendidit ad crucem, se ipsum condemnavit ad laqueum. Talis nimirum arbor est proditio, ut fructus non ferat alios, quam patibularios. Par sanè fructus arbori, quid enim stipes infacunda salicis, quam stipitem tulisset, qui dum desperat veniam, se ipsum deturbet in baratum. Soli quippe igni, & prò dolor eterno! tales fructus unà cum arbore nascuntur. Adeò maligno cordi nihil unquam documentorum misericordia salvatoris infederat! exclamat Leo. Hinc suspensus crepat melius reus idem, & exactor supplicii factus, siquidem tam flagitioso monstro aptior Carnifex non erat, quam Judas Iuda, à quo enim pessimus, quam à pessimo pleteretur. Time parem cum Iuda exitum, quisquis pariculum Iuda peccandi temeritate insanis. Audi enim Ambrosium ser. 5. Suā ergo sententiā Judas Proditor condemnatur &c. Hoc sacrilegi solet esse judicium, ut (impietatem suam ipse dum recordatur) & puniat scelus suum, dum ipse recognoscit, & vindicet. Omnium enim supergreditur sententias, qui à sua conscientia suā sententiā condemnatur. Interim qui aviditate pecuniae de pretio Christi sanguinis laqueum sibi inundinatus est, mornus etiam cum sacerdotum Principibus in arenam descendit, quis leterius avaritia sit monstrum? Ille Dei filium pro triginta argenteis; Isti triginta argenteos timente in Corbonam, ne reliqua nficiatur pecunia, qui tamen innocentis sanguine fadare manus imias non perhorrescunt. Hoc tandem lucrum est avaritia, ut male arta dilapidet iniqui usurarij deferratio, & odio vel ipsi avaro sit pecunia, quæ innocentis sanguini extorta est. Mirare nunc cum Iuda ereuntes Iudeos, & cum Iudeis Christianos, verissime Divus Leo ir. 9. de Pass. Nullum est in eo corde justitiae vestigium, in quo sibi avaritia fecit habitaculum. Non metuis opprimere justitiam, metue saltem laqueum Iude.

C 3

Summi

Summi Pontifices, inito consilio, pro mercede prodictionis figuli agrum emunt.

Canis mortuus in Testamento relinquit chirothecas; Judas, quem habendo factus egentior, preter exemplum pessimum avaritie, ac perfidie, nihil testari potuit ad posteros transmittendum. Triginta, quos pessimam fide habuit, argenteos, in tampis causas legavit, quam prius fuerat ipse; Principibusq; sacerdotum in refrigerium anima & consignavit, ut atrocias arderet. En quam opulentuseva serit Judas avaritia, qui ex funeribus ditari voluit, ipse caret funere, ubi pro sepulchro habet patibulum, dignum furibus cenotaphium. Nemo ditor ex testamento Iuda factus est, quam Iude frater Lucifer; hunc enim scripsit heredem anima; pro formulari scilicet avarorum omnium, qui suis in testamentis potius animam Dæmoni, quam anime pia salutis legant adminicula. Sed vide, quam iniqua pecunia suo nibil emolumento ferat Possessori; nemo enim eâ minus fruitur, quam Dominus. Judas triginta vendit argenteis Christum, & nec uno fruitur. Iuda triginta emunt argenteis Christum, & licet recipientes omnes, nec unum tam retinent, totum enim pretium in agrum figuli prosepultura convertitur peregrinorum, quid igitur avaro remanet? quod ait Osee: comederunt alieni robur ejus. Indignus Judas, indigniores Iudei, ut lucrofruantur injusto, omnia cedunt alienigenis. Sic nempe Cœfus non Dominus opus avarus est, nam bene Christiologus Ser. 22. Qui relinquenda servat, aliorum custos est non suorum. Proinde cum Iuda, ut idem Sanctus Serm. 19. ait, miserum! quem ubertas sterilem, abundantia anxium, inhumanum copia, divitiae fecere mendicum. Insane quæ congregasti, cujus erunt? Non tua, vel eo ipso, quod sis avarus. Non tuorum, quia de male quæsitis non gaudet tertius hæres, peregrinorum igitur. Ita porcionam habet avarus animam vivus omnibus inutilis, congesto adipe, quos non putat, pascit mortuus. Ecce quomodo moritur dives. Proinde quod Ambrosius serm. 51. ait de triginta illis argenteis, qui nec in Iude, nec in Iudeorum cesserunt emolumenntum; Providentia DEI factum puto, ut pretium Salvatoris non peccatoribus sumptum præbeat, sed peregrinis requie subministret. Stabit betus ad agnum, avaro nihil pauperius, quia tam deest quod habet, quam quod non habet, quid enim habet perdit à semel anima?

Pilatus

Pilatus de crimine Christi quærens Judæis
eum tradit, ut secundum legem suam judicent illum.

Hæc artificia sunt impiorum, ut, ne habeant, à quibus arguan-
tur omnes in impietatem trahant. Postquam iniquissimus Cai-
phas Princeps Sacerdotum, isti Seniores populi, hi vero populum uni-
versum in crudelissimam flexerunt sententiam occidendi Christum;
etiam Pilatum gentilem sua pice inquinant. Hinc quod ipsi horrent:
non licet nobis occidere quemquam: *Lectores Christum occidi vo-
lunt à Praefide.* Nam sic Euthym. Tradiderunt eum Pilato ad oc-
cidendum, non ad inquirendum, ideoq; *Divus Leo ait Serm. 8. de
Pass. Dom.* expetierunt executorem magis sævitiae, quām arbitrum
causæ. Pilatus non inveniens mortis causam in additio reo, ut ipse
de illo sumat supplicium; pilam sceleris in Judeos, ut accepit, retor-
quet: accipite eum vos, & secundum legem vestram judicate eum.
Quām vigilanter utrinq; luditur flagitio! Judei venantur titulare
justitia, crudelitatem recturi suam, si Christus occidatur à Pilato;
Pilatus immunem se probaturus à fuso innocentis sanguine, si Christus
judicetur à Judeis, eò redigunt controversiam, ut qui perverror effe
Judeex, simul sit & Carnifex. Nunquid ingeniosè, huc, & illuc se
versat reversatq; serpens politicus? Sed Pilate! si mortis causam
non invenis in Christo, cur judicandum secundum legem tradis Ju-
deis? quos nosti legem aliam non habere, quām ut crucifigatur inno-
cents. Judei! si potestatem non habetis occidendi, quomodo habetis
potestatem morti Christum adjudicandi? si non totum facinus ve-
stra impietas peragit, permittite praesidem judicare, quod sentit.
ait hic. S. Leo. Proinde an non interficiebant? quem ad interficiendum offerebant? concludit Augustinus. Par populo Praes: ab
hoc enim judicari permittitur, qui judicandus non erat: ab illis occi-
dendus offertur, qui convinci sceleris non potest. O Innocentes vos omnes! tam
Pilatum, quām Judeos. At quot bestia farinæ innocentes mundus etiam Chri-
stianus ingemiscit? cum deprehensa innocentia in damnationem partis justæ
tamen consentitur, ne Pilatus à Judeis, vel Judei à Pilato, id est, vel, qui ti-
mentur, vel qui amantur, offendantur. Par latro est, & qui condemnat, &
qui condemnationi consentit, ut suppressa justæ causa declines eorum offen-
sam, quos tibi additos cupis. Quia participasse est scelus homicidii:
sæc. Christi. ser. 3. de Pass.

C 4

Coram

Coram Pilato accusatur, ac si gentem subverterit, & prohibuerit Cæsari tributa dare.

Duo afferunt Judæi, ut caram Pilato reum lese Majestatis Christum arguant. Hunc invenimus subvertentem gentem nostram. Sed quare? aut quomodo? quia: prohibentem tributa dare Cæsari, & dicentem se Christum regem esse. Primum, et si Christus non dixisset: date Cæsari, quæ sunt Cæsaris: experientia sua palmare deprehendit mendacium Pilatus; ut qui nec defecatum, nec tergiversationem in populo unquam ex instinctu Christi advertit conferendi tributum Cæsari. Praterit ergo quæstionem hanc: Et interrogavit eum dicens: tu es Rex Judæorum? responder Christus: Tu dicis, sed addit: Regnum meum non est de hoc mundo. Quia ueritatem ait Gregorius c. 49. in Joan. Infirmitatem persecutoribus suis prodidit; potentiam verò suæ Majestatis, & Divinitatis occultavit. Vide accusantium fraudes denuo, sed & adverte iudicantis insignem atheismum. Judæi lese Majestatis crimen impingunt Christo, ut non Filati modo, sed & omnium Romanorum in eum, ut rebellem, odia succenderent. Hinc artificiosius Praesidem vigilante & titulo fascinaturi, fidelitatem suam crudeli assentatione commendant in Cesarem, ut eos faciliter evincant mortem innocentis, quem accusatio damnare non poterat. Ita semper adulatio curas mentitur fidelitatis, cum supplantat innocuos. Quid ad hæc Atheista Praeses? querit ex Christo: Ergo Rex es tu? sed ubi audit: Regnum meum non est de hoc mundo: salva res est; cura omnes illico evanescunt Pilato. Modo enim regnum accusati non sit de hoc mundo, ne regno Cæsaris faceat molestias: bona pace conquiescere finit reliqua parum sollicitus de regno, quod de hoc mundo non est: Cœlum cœli Domino, terram autem dedit filiis hominum. Pilate sollicitus es, ne quid gloriae decedat in regno terreno Cæsari, & curas remittis omnes, ne quid ignominia accedat Regi cœlesti de regno cœlesti? Huc Praesides tribunalium, qui causam Dei postponitis terreno recipilibus commode: deponite Christiani nomen. Pilati, cum Pilato estis. Monitum est Agapeti Diaconi: utere, ut oportet, regno hoc inferiore, ut scalæ tibi fiat superioris claritatis, qui enim hanc rectè gubernant, illâ postmodum digni censentur. Sicuti non mentitur Cyril. Jerosol. Cat. 7. Nihil proderit Christianorum possedit apellationem, si opera illam non sequantur, sed ah dolor, quot malunt Christiani, quam Pilati personam cedere.

Con-

37. MATTH. XXVII. 5.
Proditor projectis in templum
argenteis, recessit, & abiens la-
queo se suspendit

38. MATTH. XXVII. 6.
Summi Pontifices, inito consilio,
pro mercede proditionis figu-
li agrum emunt
C. Seigel.

39. IOHANN. XVIII. 28. 32.
Pilatus de criminis Christi qua-
rens Judais eum tradidit, ut secun-
dam legem suam judicent illum.
C. Seigel.

40. LUC. XXIII. 1. 5.
Coram Pilato accusatur, ac si
gentem subverterit, & prohibue-
rit Cæsari tributa dare.
C. Seigel.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Constanter accusatur coram Herode, qui illi illudit, vesteque alba, induitum remittit.

A Pilato ad Herodem scena iniquitatis translata est, unusquis adhuc immunis erat à flagitio, qui ad commune omnibus sacrilegium induci debuit. Iudei, ut Christum innocentem occidant, recurrunt ad Pilatum. Pilatus, ut, quod à Iudeis didicerat, sequatur, ad Herodem alegat reum. Herodes tam parum absolvit, quam Pilatus; sed quemadmodum ad Iudaorum Iudicium à Pilato, sic ad Pilati rursum forum remittitur ab Herode Christus. Hunc porrò cum condemnare non audeat, ut insano illudit festivus in scelere sannisq; Rex. Adeoq; ueste alba induitum post probra innumera tandem remittit ad Pilatum, hoc solo emolumento, quod duo impiti facti sint amici, antea enim inimici erant Pilatus & Herodes, Regem credidi Herodem, & Scurram video! ac ne solus esset, sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, & illusit induitum ueste alba, & remisit ad Pilatum. Causam, cur à gravitate regia se ad callonum abjecerit levitatem, accipe. Sperabat signum aliquod videre ab eo fieri, signum non vidit Herodes, Christum igitur sprevit, Scurra quid Scurram in filio Dei queris? an pro porcis Margarita? Tibeat sua Majestas; sed audiatur simul Tuum Bostronensem in hunc locum. Neque decebat, ut celestia signa coram eo ederet, qui præstigiis spectandis, quam Divinæ virtutis miraculis cognoscendis addictior erat. Ah quisquis es Herodes per morum licentiam, sive in te, sive in subditis tuis, nespares miracula Christi, dum prestat obsequia Demonii. Nemo minus misericordia dignus, quam qui de misericordia presumit in scelere. Sprevit Herodes Christum cum exercitu, sed & Christus post liminio sprevit Herodem cum interitu; quando Herodes, quod Christum sprevit, cum stirpe tota throno excidit. Firmamentum regnum Christus est. Hinc bene in Cap. I. Matth. sect. 4. Novarinus ait, cum querit, cur David non Saul primus Rex nuncupetur. Saulis regnum ad Christi regnum non pertinebat, pertinebat Davidis, concluditq;. Umbratilis regia dignitas est, quam Christi diadema non ornat, nec animat.

C 5

Quærit

Quærit ex populo Pilatus: Quem vultis, ab-
solvam vobis? Barabam, an Jesum, qui dicitur
Christus?

Intra malleum, & incendem postius, multa quidem, sed apta nunquam ad inhibendam Christi mortem Pilatus aggreditur. Politicus ceteroquin sagax, hoc tamen ignoravit, quod quo magis connives invidis, hoc acris ferociant. Væ reipublica, ubi timent, qui timeri debent! Videt Pilatus furorem Iudaorum in Christum, & sedare bachelantes posse credit lenibus! Audendo crescit sevities, magisq; cedendo audiens invidis; canum quisque in dolem habet, à mortu non reprimitur, nisi fustibus. In deteriora semper tumultuosi absunt, ubi temeritas impunè graxatur; Gratia enim duri animi tentantur blandis, ut mitescant, siquidem & ad agni sanguinem efferati semel tauri ferociant magis. Liberatum vellet Pilatus Christum, offensam verò Iudaorum timet: capram & caules igitur ut salvet, se ipsum perdit. Quid mirum proinde, ut ubi segnis dissimulat, quem fortem esse decebat, furor haud quam retundatur seriis, & ignarus timor Presidis arbitrio perversorum justi causam permittat. Quem vultis dimittam vobis? Barabam an Jesum, qui dicitur Christus. Pilate an hoc equum! homicida malitiam, cum Christi innocentia pari lance ponderare! sic fit, Iudaos furor impios, Pilatum timor insanum fecit. Nam si teste Aristotele l.3. Ethic. c.1. Fortitudo rationem sequitur, ratio verò honesta capessere jubet: vides, qui furore suo Judai, qui timore suo sit Pilatus? cum rationem aut honestapars neutra sequatur. Ab miserandum reipublica statum! ubi sententie Principis à voluntate pendent subditorum! Hi enim quod impunè audeant, ille quod ignavè cedat, una simul iustitia tyranni facti, mutuâ se, rempublicamq; ruinâ involvunt. Audivisset utinam ad multorum cautelam Pilatus Bonaventuram in Pharet. l.4.c.36. Bonus zelus est fervor animi, quo mens abjecto humano timore pro defensione veritatis accenditur; & eò magis commendabilis, quod quilibet parva, quæ viderit, corrigere satagit.

Uxor

**Uxor Pilati propter innocentiam Christi
per speciem in somno oblatam multa patitur.**

Ubi protutela innocentia dormiunt leges, vigilant somnia. *Ab fœdam! Crudelemq; ignaviam Pilati!* ut fœmina dormiens pro iustitia vigilet, & vir vigil pro iustitia dormiat! clausis illa vider eculis, apertis cacutit iste, cum illa innocentiam Christi, timorem iste, ubi non erat timor somniat. Sic nimirum, pars utraq; terretur spectris, uxorq; infestatur terriculanentis, ut salvet, maritus umbris, ut perdat Christum. Somnia utringq; hoc tamen pariter utringq; discrimine, quod mulier pro Christo, vir pro diabolo bonam noctem habuerit. *Va regnis!* ubi flagitia vigilant, & iustitia dormit! horrendum enim est, quod in hanc rem comminatur *Michæas c. 3.* Audite hæc Principes domus Jacob, & Judices domus Israël, qui abominamini judicium, & omnia recta pervertitis; qui ædificatis Sion in sanguinibus, & Jerusalem in iniuitate! Principes ejus in muneribus judicabant &c. Propter hoc Sion quasi ager arbitur, & Jerusalem quasi acervus lapidum erit &c. movebuntur omnia fundamenta terræ. *Obi Hieronimus.* Videte Principes mali qualēm habent retributionem? propter malos judices terræ fundamenta quatuntur. *Causam dat Oleaster:* quemadmodum præcipuum in urbibus sunt Principes boni, ita initium destructionis earum sunt Principes, & judices mali: econtra, ut idem Oleaster: *Isti sunt fructus Justitiæ in locis, ubi administratur;* scilicet vita civium & conservatio civitatis. Unde qui cupiunt urbis vitam, & consistentiam, iustitiam administrare laborent. *Non periiisset cum Iudaea Pilatus, si iudex tam vigil fuisset, quam desiderat Isidorus Pelusiota l. 2. Ep. 207.* Ille meā quidem sententiā *justissimus controversiarum Judex est;* non qui homines amplissimis dignitatibus ornatos pertimescit, verum qui imbecillioribus, id, quo carent, pro eo, atq; æquitas postulat, subministrat.

Pila-

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Principes Sacerdotum & Seniores periuase-
runt turbis, ut peterent Barrabam, Jesum verò
perderent,

Vox populi, vox DEI est, si corruptus non sit pravis affectibus;
quod si perversis agitetur tumultibus? vox populi, vox Dia-
boli est, ait Nierenbergius, & expertus est Christus. Barabbam si-
bi populus Iudeus (quemadmodum à sacerdotum Principibus mitiga-
tus fuerat) dimitti postulat; & quid mirum? latrones latronem
petunt, ut adverterit Chrysostomus, ita tamen, ut cùm latronibus du-
plex latro fiat Pilatus, cùm iniquum absolvit, & justum condemnat.
O sententia perversissima! qua, ut cum eodem Chrysostomo serm. 3.
de Pass. Dom. Iudeam alloquente loquar; in utroq; rea teneris, &
exitio innocentis, & absolutione latronis! Sed adverte hic o Chri-
stiane, quam longè aliter flagitiorum tutela, acateris vitijs plecta-
tur? nam alia flagitia supplicium habent pro pœna, patrocinia impio-
rum habent ipsa scelera pro supplicio, semper enim clientum virtutem in
mores transiunt patronorum. Tuentur latronem Iudæi, & latro-
nes ipsi omnes evadunt. Audi argutè in hanc rem Venerabilem Be-
dam ad c. 15. Märci. Hæret Iudeis usq; hodie sua petitio, quam
tanto labore impetrarunt. Quod enim datà sibi optione pro Je-
su Latronem, pro Salvatore imperfectorem, pro datore vita ele-
gerunt ademptorem, meritò salutem perdidérunt & vitam; ac la-
terocinij se se ac seditionibus in tantum subdiderunt, ut patriam,
regnumq; suum, quod plus Christo amavere, perdidérint; &
hæc tenus eam, quam vendidere, sive corporis, sive animæ liber-
tatem, recipere non meminerint. Vides nunc quam bellè proficiant
sceleri, ubi patrocinia vigent sceleratorum, contemplare pulchram
hanc figuram gradationis. Impij clientes impios patronos, impij
Patroni impios judices, impij judices impia tribunalia, impia tribuna-
lia impium populum, impius populus flagitorum omnium libertatem
velut ex ovo pessimo basiliscum excludunt. Sed an non hinc florentif-
fima regna cum Iudea fiunt juxta Iaiam Cubile Draconum,
& pascua struthionum, ubi occurrent Dæmonia
Onocentauris

Acce-

Accepit Pilatus J E S U M , militibusque
suo more flagellandum tradidit.

Retrahamus animum hoc in mysterio tantisper ab hominum
perveritate ad Salvatoris dolores. Quatuor sunt, qua acer-
bisimam fecerunt flagellationem. Primum, corpus tenerimum. Alter-
um, erubescens ex nuditate, tertium, vehementia, quartum, diutur-
nitas flagellarum. Primum considerat Bellarminus conc. 30. in Pas.
inquiens: Corpus tenerimum, pulcherrimum, nobilissimum,
optimè constitutum, ac temperatum habebat, quale optimo jure
esse debuit, quod auctore Spiritu Sancto ex Virgineis purissimisq;
sanguinibus conformatum, fabricatumq; erat. Igitur quotene-
rins corpus, eò acerbior dolor, ut probat experientia. Alterum S.
Anselmus restatur. Nota hæc dedecoris adeò inaudita est, ut ver-
bera licet tot & tanta quasi non perciperet, præ pudore ac vexa-
tione dedecoris ignoraverit. Tertium patet ex Divo partim Chry-
sostomo, qui flagellatores ait à Dæmonе fuisse obfessos, ut eo crudelius
excarnificarent redemptorem: Manifestum est Diabolum fuisse,
qui in omnibus tunc grassabatur. B. Magdalena de Pazzis sexa-
ginta robustissimos viros defatigatos refert in hac flagellatione. B.
Nonus ait, Christum loris, funibus, repribus virgis, nervis bovinis,
calcaribus, & crenis percussum. Landulphus refert Christum quin-
decim millia, septingentos, nonaginta dictus accepisse. Landspergius
ducenta triginta millia guttarum sanguinis fuisse profusa meminit,
ita ut resiliente in æra carne usq; ad ipsa servitum sit ossa. Dinturni-
zatem ex flagellarum numero conjicere hand gravate potes, nam sunt,
qui bis flagellatum opinantur, computantq; ad duas horas hanc du-
rassè lanienam. Interim quam causam putas tam acerbi tormenti ò
Christiane: Toto corpore flagris dilaceratur Christus, quia tu toto
corpore lascivis, luxuq; plenis deluis delicis. Flagellatus fuit ad sa-
tisfactionem pro delicis, & lascivia: ait Bonaventura. Ab ani-
ma flagellatoribus Christi crudelior, que sciens, quod in passione impi
fecerunt milites, attentare non erubescas, ut magis lasciviam, molliq;
vita Christum lanies, quam tortores lacerarunt flagellis! Audi Di-
dacum stellam: si Christus tam graviter flagellatus est innocens pro peccatis
alienis, quam graviter putas noxios, nisi se correxerint, esse flagellando
pro peccatis propriis. Calcula tecum, si sis apis, fac repudium lascivie,
ne cumules flagella. Milt.

Milites in prætorio JESUM exuentes, circumdederunt ei pallium purpureum.

Ficta pietas ludibrii pietatis est; nec esse potest sine sacrilegio cultus, quem sacrilega exhibet simulatio. Pro rege lymphatico derisi Salvatorem, sannas ordiuntur à purpura, & chlamydem cocci-neam circum dederunt ei. En ut etiam probra in probis non carent mysterio. Ignominiosa vestitur Christus purpurā; sed in quo purpuras hac transmittitur ignominia? Non enim tam tortores Christum, quam Christiani membra Christi suis in fidelibus eà divexant chlamyde. Purpura vide quid sit; & arcanum penetraisti. Color hic pretium habet à sanguine, ut vel inde noveris crudelitatis partum. Conchilium eruit guttatum visceribus, ut calculum subducas quantis est sanguinis hic ornatus. Quot enim conchis, ante quam tingatur chlamys, aut syrma integrum in tributum luxus, extorquendus est sanguis, ubi singula stillam habent unicam. Nunc sparium tolle mysterio. Christus a militibus Pilati purpurā vexatur ignobili, dum Christiani de pauperum sanguine triumphum instruunt vanitati. Quid enim vestium pompa, nisi purpura cruore pauperum tincta est? quid vita luxus, quam lacrymae sudorū, cruentus est subditorum? quorum etiam guttae non parcuntur, cum ut sit angusta sapellex, in superbia luxuriantis tributum exprimitur à potentibus, ubi una sape in ueste mille pauperum lacrymæ, sudor, & sanguis latet sub gemmis, aurigis ornamentis. Laurentius Justinianus hic audiatur in triump. Christ. ag. c. 14. ubi, oro, mutato habitu illusus est Christus? nonne in domo Herodis Regis, & Pilati Præsidis? ubi sericis apparatus ornantur, pretiosis uestimentis induuntur, famulorum vallantur multitudine; qui pares quandoq; sunt luxus Dominis. Unde Novarinus in hunc locum. Tali ueste se illudi passus est Dei Filius, ut pro luxu uestium, qui plerosq; corripit, satisfaceret. Christiane illude luxu uestium Christo patienti, sed quid moriturus olim nudus respondebis punienti? ab his apis, Beati Pantini non obli viscere in Panegyr. de Celso:

Nolo mihi Tyrio modò serica murice uestis

Ardeat arsuri corporis invidia.

Ne post purpureos me flamma perennis amictus

Ambiat, & pretium uestis in igne luam.

Spia

Spinis coronatum, vesteque purpurea amictum, milites ludibundi Regem Iudeorum salutant.

O Edipum hic vellem, est sphingem non agam. Si ut regem scenicū cum ludibundi deriserunt Christum, qui plectentes coronam de spinis posuerunt super caput ejus : *Cur tanquam insanos spinicā illudunt coronā?* Siquidem fatui ob sympathia indolem vel ex inde stramineo ludificantur serto, quod simile agat in simile, ac vacua stramina notam exhibeant vacui cerebri. Ut enigma solvas, crudelitatem bene utiq; accusas militum, penosam quippe voluerunt hanc inaugurationem regis. Non errasti; sed nec erravit Christus, qui longè verius tuastringit deliria, quod Salvatoris tormenta, quam documenta sequi malis. Nugo sericea fuerunt ignominia, quibus milites in umbratilem regem DEI Filium coronarunt, nam & iudicrum hoc Diadema, ut refert Anselmus & Bernardus, mille ac plura (quorum Vincentio Ferariensi teste septuaginta duo fuerant lethalia) Divino capitū vulnera terebravit. Vides ergo, quid honores mundi sint, & si sapis, cum Christo testabaris, nihil aliud esse, quam spinas, & vulnera capitū : dignissimam enim habes erroris talionem, ut qui per honores publicos in corpore reipublicae partes capitū ambiunt sustinere, puniantur in capite, suisq; tormentis discant, quot curarum spinis ac vulneribus conficit nominis jactantia. Monet enim fideliter Chrysostomus hom. 66. ad popul. Antioch. Non ita corona caput circumdat, sicut animam sollicitudo, nec in satellitum catervam, sed in molestiarum multitudinem spectes. Causam premit. Neque enim facile quis inveniat privatam domum æquè refertam calamitatibus, ac regias. Non igitur B. Paulin. epist. ad Romanianum erravit, cum scripsit. Blandum nomen honoris, mala servitus, exitus æger, quem nunc velle juvat, mox voluisse piget. Ab quam loco spinæ corona honoris mundani longè tibi salubriorem imponeres o Christiane! si cum Anselmo ad patientem diceres Redemptorem. Ut spinarum capitū tua aliqua in me similitudo appareat, detur obsecro menti meæ & salubris pœnitentiae compunctione, & alienæ miseriæ compassio, & stimulus zeli æmulantis, quod rectum est coram te, & ad te convertar in ærumna mea, dum triplex mihi configitur spina?

Jesum

MATTH. XXVII. 20.
Principes sacerdotum & Seniores
persuaserunt turbis, ut peterent
Barabam, Iesum vero perderent.
C. Weigel

JOHANN. XIX. 1.
Acceptit Pilatus J E S U M, mili-
tibusque suo more flagellan-
dum tradidit.
Cum Pr. S. C. M. C. Weigel

MATTH. XXVII. 28.
Milites in prætorio J E S U M
exentes, circumdederunt ei pal-
lium purpureum.
C. Weigel

JOHANN. XIX. 2.
Spinis coronatum, vesteque pur-
purea amictum, milites ludibri-
di Regem Iudæorum salutant.
C. Weigel

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Jesum spinis coronatum, & purpuram indutum producit Pilatus, & dicit: ECCE HOMO.

Pilate quid ait? Ecce Homo. Voces haec rabidos non emollient, Iudeos. Dic de eo, quem tanquam latronem comprehenderunt. Ecce latro, ut fecisti cum Barabba, & latrones latroni compatiuntur. Imo quia in bellus de latronibus abierunt. Ne monstres hominem, ad cuius aspectum ferocient magis: Bellus enim sanciassè predam non sufficit, scaturiens quippe de vulneribus crux amplius incendit rabiem, ut saeculum plane devorent. Ecce Homo ait: An te, an Christum putas, nam utriq; ut noscatur, hoc addendum nomen est, Christum enim dissimilem hominifecit crudelitas, te ignoravia, per sollicitudinem quippe, ne ledas homines, hominem exuisti, cum Deum crucifixisti. En ut asina Baal mysteria loquitur, que ignorat; Bene dicas Pilate Ecce Homo, & Christo, & tibi. Nam si ad imaginem DEI factus est homo. Eum offendis hominem, qui est imago Dei invisibilis, quia verbum Patris: Proinde asseris de Christo, quod non patet, retamen est. Econverso asseris de te, quod patet, retamen hanc quamquam reperitur, refers enim hominem, & homo non es, si quidem ad imaginem Dei factus non perseverasti, quem in imaginem Diaboli transformavit ignoravia, ut cum Diabolus homicida fuerit ab initio, tu ei, quo deterior, eò simillor fieres plane DEICIDA. Ecce homo, ecce splendidum ergo crudelitatis triumphum, quem fraterfratii exhibet, Satanae Pilatus. Hominem offendis, funibus, catenisq; vindictum, alapis cæsum, sputis fædatum, flagris concisum, spinis dilaniatum, probris despectum, quem tamen agnoscis innocentem! Ecce homo! Ecce Pilatus idea illa sceleratissimi Presidis, & infernale parigma proprii commodi, qui nihil contumeliarum, ac tormentorum inferre Deo parcit, modo ex declinato Iudeorum odio fibi firmasset Praefectura Iudeæ! Sed quid aliud expectandum est, ubi Magistratus ad commoda Pretorum, non tutelam aequitatis geritur. Aberto cultum ab hoc monstro Christiane Preses, ac quem te geras, à Christianis disce Magistris. Nazianzenum habe epist. 46, Preses nihil aliud esse videtur, quam virtutis adjutor, & virtutii adversarius. Hinc & Amb. l. i. off. c. 28. Magnus itaq; Justitiae splendor in Preside nimirum; que alijs potius nata, quam sibi est, officia non abnuit, pericula suscepit aliena. secus vœ pastoribus Israël, qui pascebant semet ipsos Ezech. et 34.

Pilatus lotis manibus innocentiam suam
testatus, tradit Christum, ut crucifigatur.

O Comptulum. ô pulchellulum, ô venustulum te Pilate mi ! ah
quàm nitidus, quàm decorus, quàm gratiosus è balneo regrede-
ris! lavisti inter nocentes manus tuas? Sed vah quàm horrendè inno-
centis sanguine animam defedasti! Huc truculenta bellua, caput non
manus tibi lavandum, amplius lava bo te, licet nunquam dealbaberis.
An labem deterfisti, quòd manus laveris, & conscientiam perdideris?
Innocens ego sum à sanguine justi huius, inquis : Et tamen justum
hunc crucifigis? amplius lava te. Invidiam Iudeorum agnoscis, &
quem innocenter crucifixum volunt, non defendis? amplius lava te
ut flagellaret, ut sputis fadaret, ut spinis coronaret, militem habuisti
& ut iniquam Iudeorum rabiem comprimeret, imperare illi non po-
tuisti. Amplius lava te Plebem tumultuantem in Christi cedem
timuisti, & quam in officio erga Cesarem cohibere novisti, in officio,
ne innocentem perdat, coercere non scivisti? Amplius lava te.
Defectionem Iudeorum à Romanis impedire non ignorasti, & ut
Iudei tecum à Justitia Romanorum deficerent, non curasti, amplius
lava te. Contra legem omnium populorum absolvendi latronem
jusfasq; habuisti, & juxta legem Dei hominumq; indemnem con-
servandi probum, potestate caruisti? facesse monstrum! incassum
frivolis te purgas pretextibus; balneum repepe, sed par tuo sceleri,
quod non aquis, at flammis aeternis eluendum est. Sic prò dolor
agitur, ubi leges nasum habent Aristotelis, cereum non pro equi-
tate tutanda, sed ad vim, fraudemq; mille pretextibus excusandam;
quasi verò justitia partes jam affectu sint, qui palmares
injurias adeò bellè varijs palliare titulis neverunt, ut justi videantur.
Prò quoties fucata justitia justitiam jugulat? Cum pro afferenda
causa justa, jam vires, jam modum, jam tempus, jam occasionem,
jam patronum, jam auxilium, jam sumptus desiderari praetexitur.
Dum ex adverso ad stabiliendam iniquam, ubi vel affectus, vel
munera, vel metus prævalet, mille adsunt adminicula. Quid mirum
deinde, si Pilati cum Iudea pereant. Si sapis, par cave flagitium,
ne par sit supplicium: Novarini memineris. Qui sibi, qui
suis rebus consultum vult, in justos non desæviat.

Jesus

Jesu Chlamyde exutus, & vestem rursus indutus, crucifigendus educitur.

Spectaculum ecce crudelitatis pariter, & mysterij! ad crucifigendum educitur Christus, educuntur & latrones: horum cruces alii, suam Christus ipse bajulat. In illis pena mitigatur, in Christo duplicatur. Quatuor enim sunt, quae tormentum hoc salvatorifece-
runt gravissimum. Primo corpus jam ante vulneribus fractum: Secundo crucis moles, & pondus, quindecim enim pedum fuerat Anselmo teste: Tertio longinquitas viae; ac postremo ingens contumelia; Nam ut Lucas Burgensis ait, per hoc Iudei voluerunt indicare: Latronum esse regem, non Iudeorum, crucem magis etiam, quam latrones ipsi, promeritum. Compatriot patienti Redemptori! Ceterum, siper hoc evincere contendunt Iudei, Christum esse latronum regem, quod crucem suam ipse bajulet? profecto vicissim probavit optimè se Iudeorum regem Christus, dum crucem bajulavit; quidnisi enim Rex Iudeorum sit, qui Rex latronum est, sic nimirum calumnia semper in calumniatorem refunditur; & suâ ipsâ, quam ferunt, ignominia, ostendunt probi, quales impij sint, à quibus divexantur. Fert igitur suam ipse crucem innocens Redemptor, dum ceteri sontes educuntur vacui. Vide dispare in Christo, & latronibus cruce, & arcum non miraberis. Crux Christi erat instrumentum salutis, Crux latronum, supplicium sceleris. Crux latronum delicta plectit propria, Crux Christi peccatum abolet alienum. Crux latronibus illata est, quod vitam rapuerint vivis, Crux Christo imposta est, ut vitam daret mortuis. Vides nunc indolem crucis Christi, que bajulum habere alium non poterat, quam Christum, ut Petrus 1. c. 2. testatur: peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum. Disce igitur Christiane quis sis, cum crucem fers, quis sis cum crucem tuam ferunt alii, ut, quod peccarunt Reges, plementur Achivi. Si crucem tuam ipse fers, patienter scilicet, Christus es: si crucem tuam ferunt alii, plusquam in adversis tuis à te toleret alii, quam tu à cruce tua: latro es. Patiens patientem igitur imitare Christum. Ut crucem feras ad gloriam, non supplicium, Christiq; memor exempli, Athanasij monitum tene. Decebat Viatorum triumphantem de Diabolico non alteri concedere, sed SIBI suum trophyum gestare.

Simonem Cyrenæum apprehendentes, imponunt illi crucem, post Jesum protandam.

Felix lassitudo, quæ nostram firmavit imbecillitatem! Christus humana patitur, cùm ex virium defectu Simonem Cyrenæum solum ferenda crucis admittit: Inventum interim hoc amoris est, quod Iudei existimârunt infirmitatis. Non solum eum conveniebat accipere crucem suam, sed & nos conveniebat portare eam; salutarem nobis angariam adimplentes: ait origines hom. 35. in Matt. Hinc argute Lucas Burgensis tria in hoc mysterio perpendit, cùm advertit in illis verbis (angariaverunt prætereuntem quempiam Simonem Cyrenæum venientem de villa) tres notat dignas circumstantias. Primo quod Simon interpretetur obediens. Secundo quod Cyrene, unde Cyrenæum, idem sit, quam Hæres. Tertio quod hic Simon Cyrenæus, hoc est obediens hæres, venerit ex villa, seu pago: unde Pagani, quorum deseruit mores, ut se Christo inferenda cruce adjungeret socium. Vult ergo sue crucis comportitorem Redemptor, quem? obedientem, ut faciat hæredem, & quidem aeternæ gloria, vult illam relinquenter, ut faciat in celo regnante. Unde insigniter Theophylactus. Ille autem potest fieri subditus Christi, & tollere crucem suam, qui virtutis operarius est, qui venie à villa relinquens mundum, & ea, quæ sunt in mundo, & ad Jerusalem illam supernam, & liberam tendit. Hic an ridenda, an defenda sit, & Iudeorum cœca insaniam, & Christianorum Judaizantium insignis malitia? non facile dixerim. Iudei angariant Simonem Cyrenæum (qui gentilis erat, ut quidam notant interpres) ad crucem Christi ferendam: Ipsi verò abominantur eam attingere. Dumq[ue] compellunt ad hæreditatem glorie per crucem alios, ipsi suam celerius properant in damnationem Christiani, pejores in hoc Iudeis, quod credant in gloriam crucis, & nihilominus aggravare pondus nōrunt in alijs, Diabolum ipsi agunt fugiendo crucem. Medice curate ipsum, & onus, quod suades, imponisq[ue] alijs, ferti ipse, si & ipse salvati vis. Sed nimis non gratis Elias, quam induxit famem alijs, Elias ipse sentire debuit, quia teste Chrysostomo id accedit: Ut dum etiam ipse famis supplicio comprehenditur, aliquid misericordiae in laxando sententia sua juramento addiscat.

Jes

49. JOHANN. XIX. 5. 6.
JESUM spinis coronatum, &
purpucam indutum, produxit Pi-
latus, & dicit: ECCE HOMO?
Cum Privile. Sc. C. M. C. Weigel.

50. MATTH. XXVII. 24. 26.
Pilatus lotis manibus innocen-
tiam suam testatus, tradit Chri-
stum, ut crucifegatur.
Cum Privile. Sc. C. M. C. Weigel.

51. MATTH. XXVII. 31.
JESUS Chlamyde exatus, &
vestem rursum induitus, crucifigen-
dus educitur.
Cum Privile. Sc. C. M. C. Weigel.

52. LUCAE. XXIII. 26.
Si monem Cyrenarum apprehen-
dentes, imponunt illi crucem,
post JESUM portandam.
C. Weigel.

Jesuſ ad turbas, & mulieres dicit: ne deflete
me, ſed vosmet & filios vestros.

Majusne natura, an gratia miraculum ſint lacrymae? non dixero, partus oculorum ſunt, qui tamen in corde naſcitur; ut videas uictus artificium, qui cruentum animi dolorem in candidum diſtillat orem ſolatiij, nam: lenitur lacrymis, erigiturq; dolor. Primi ſunt oculi, quorum culpa venenum peccati ad cor penetravit; primi ſunt oculi tamen etiam, per quos viruſ cum lacrymis eructis denuo. Tanta uippe viſ illarum eſt, ut infernum extinguant. Teſte Bernardo: Junquām enim roſida lacrymatur Iris penitentia, quin propitiūm biſolem habeat iuſtitia, in cuius denuo per misericordiam tranſit iuginem. Interēſt tamen, quomodo fleas, ut proficiē fleas. Pretioſi ſunt moneta lacrymae, quibus DEUS emittur; Si porro hoc male taris pretio, venalis eo item & infernus eſt: Fleverunt filiae Jeruſalem, & quis non crederet sanctissimè fleviſſe, que Chriſtus verunt patientem, interim reprebencionem, non misericordiam traherunt: Filiae Jeruſalem, nolite flere ſuper me, ſed ſuper os ipsas flete, & ſuper filios vestros. Quot filias Jeruſalem cent' orbis, que flent patientem Chriſtum, cum dolorofa ejus mysteria edant, ſuſcipiunt, admirantur: Et interim ſuper ſe ipsas non flent, in anima fructum inde nullum per vitam reſeruant sanctiorem. tamen teſte Ambroſio ſerm. 114. in psal. 118. Chriſtus Filias Jeruſalem reprebendit, ut nemo fleret, niſi qui beneficia Chriſti non teſeret. Inanis fletus eſt, Chriſtum flere morientem, & ſe ipſum non flere mortuum, ut Auguſtinus in Conf. de ſe teſtatur. Flebam quondam idonem morituram, & me ipſum mortuum non flebam. Fleat cator ſe ipſum priuſ lacrymis penitentia, ut fructuose in Chriſto at miracula patientie. Flere, nec tamen cum patiente pati, ut de cato ac inferno per vita correctionem triumphes, lacrimae ſunt croſſilli. Fleat te ipſum, ut oportet, ne ſcenice fleas Chriſtum: Nam ſcissionem Chriſti ſi non doles, nec luges; Si in hac vita dies inſigis riſu delicijsq;, ſignum maximum eſt, quod non es de turba amicorum Chriſti, ait Didacus ſtella in hunc locum.

Præter Christum, deducuntur & alij duo malefici, ut cum eo interficerentur.

Pretiosa vel ideo res innocentia, quod impiorum sit flagellum, ac à malis non possit vexari, nisi malos faciat peccatos. Non minus Diabolo hæc spina oculierat in primo, quam filijs Diaboli Iudeis in secundo Adamo. Ille livore tabescebat in primum, quod innocentie & privilegio mori non possit, si peccare non velit: Isti furore insano strident in secundum, quod mori velit, cum peccare non possit. Hinc ut flagitiosi semper à flagitiis patrocinium impietatis mendicant: Ubi scelus innocentissimo fESU probare nullum possunt, sceleris formam pro pallio sue crudelitatis arripunt, & cum sceleratis reputant innocentem, ut saltem sceleratus putaretur. Cum sceleratissimis reputant, ut eorum similis reputaretur, ait ex Theodoreto Toletus. Inde factum, ut quemadmodum solis Ecclipsim notant omnes, quia sol est, ac lumine præcellit omnia; ita denigratum innocentie nomen obscuriores longè pateretur infamia tenebras in Christo, quod, qui habebatur innocens, condemnatur, ut reus, quam si reus fuisset. In conspicua enim collimant omnes, & opinio bona de bonis concepta semel, ubi rapitur in oppositum, semper auget magnitudinem contemptus. Medius inter duos latrones crucifigendus deducitur Christus, ita statuente Pilato. Ut famæ suæ consuleret, & velamen suæ iniquitati obtenderet, ait Lucas Burgenis. Sic innocentia lesa ignominij pharmaca non speret à flagitiis alia, quam nova vulnera; semper enim impij scelere scelus firmant, & ne videantur hostes bonorum, virtutem pro virtuo cavillantur. Peccavit hic usq; mitius Pilatus, quia nunquam suâ condemnavit sententiâ Christum ut reum: Nunc ubi plenius errorem suum remordente videt conscientiâ. Ex Romano fit Iudeus, dum volens, ac sciens Christum innocentem duos inter latrones crucifigendum exponit populo, ut leniret flagellum conscientiæ, ait Lucas Burgenis. Ab quot Christiani, de Christianis in atheistas abeunt, cum in meritam flagellantis conscientia penam, quod abiverint à justitia, tandem plane à Deo abeunt, ut liberius proruant in sclera. Verum demonstrabit hisce Pilatis, ac atheistis inique condemnatus Christus, ubi eosdem condemnatus venerit, quod dixit insipiens in corde suo, non est Deus.

Scri-

Scribit Pilatus titulum Crucis , & posuit su-
per crucem : JESUS Nazarenus Rex Judæorum.

Dum vapores in altum terra exhalat, ut splendorem solis turbidis obscuret ; aliud lucratur nihil , quām sibimet ipsi lutum , ubi enim in imbræ, nives, grandinem. Et hujuscemodi meteora resoluti vapores denuo recidunt ad elementum suum, cano terram ipsam in pœnam talionis conspurcant. Symbolum utiq; calumniatorum præclarissimum, quorum contumelia probis illata semper in autoris demum infamiam, ac dedecus refunduntur. Mille falsis criminationibus tam diu incessiverant Iudei salvatoris innocentiam, donec in crucem egerint, quem throno imponere debuissent : At cūm affigunt per summum opprobrium patibulo justum, in Christo faciunt restitutio nem famæ, in se ipsos meritam retorquent palam infamiam. Imponitur Christo titulus, Et causa mortis JESUS NAZARENUS, REX JUDÆORUM. Indignè rem ferunt, quia veram, Iudei, Pilatus interim factus (quod ipse nescivit) veritatis Patronus, in sua persistit sententia. Quod scripsi, scripsi. Ubi bene Cyril. Alex. l. 12. c. 31. Non vult Pilatus mutare titulum, quia non fuit in omnibus sibi divinitus permisum, adversus salvatoris gloriam furere, stabile namque , & citra calumniam Christi regnum est. En habes Christum Regem declaratum vel per ipsam crucis ignominiam. Sed agite hic malevoli calumniatores , ac discite, tunc demum in caput vestrum relapsuram calumniam, cūm evicistis, quod malignè in innocentes moliebamini ; verum ad istorum gloriam, vestram infamiam. Altè suo quisq; imprimat animo, quòd argutè in hoc mysterium commentatur Lucas Burgensis ; Non tam ut honoraret JESUM , Pilatus hunc titulum scriperat, quām ut damnaret , & ignominia affectaret Judæos, quid enim potuerat universæ Judæorum genti magis ignominiosum esse ? Quām, quòd Rex ipsorum esset crucifixus &c. Rex ille, cuius operâ speraverant se excussuros aliquando jugum Romanorum, ideoq; dominaturos orbi universo. Hanc igitur ignominia notam voluit illis Pilatus inure, & expondere eos ludibrio omnibus nationibus, denique arctius eos jam , rege interfecto , Romanorum jugo subiiciendos proclamare , nec tantum irridere, verum etiam damnare gentem universam. Hoc sit solarium, Et merces pariter calumniantium. Peccator videbit , & irascetur, dentibus suis fremet, & tabescet. Quia merito desiderium peccatorum perisit. ps. III. Im-

Imposuerunt super caput ejus causam mortis scriptam, JESUS Nazarenus Rex Judæorum.

VAlidis porro clavis figite titulum regis à milites crucifixo. Gloriosissimum quippe regum satellitum honor est: Isq; tantò major, quantò majore virtute partus. Jesus Nazarenus, Rex Judæorum crucifixus est: ex gestis credite, verum esse tituli testimonium. Nam vel ex hoc capite probat se regem Judæorum Jesus, quod cum pateretur, non comminabatur, non enim creatori negandum est, quod creature dedit. Tot am penè indolem in apum pervestiganda indole consumpsit Aristomachus, mortuus tamen aliquantulum rudior est post quadraginta annorum industriam, quamcum hoc studium capisset, ignoravit quippe illud psal. 117. circumdederunt me sicut apes. Hinc mente asequi non poterat, cur apes regem habeant naturā prorsus à reliquis dissimilem. Aureus aspectu enim est, & vastior alijs mole corporis. Interim tamen, ut refert Aristoteles, non modo aculeo, sed & Irā Rex apum unus caret, ubi reliqua furorem, & frenitu, & aculeo latè quaqua versum circumferunt. Quasi natura hoc moneat in animalculo eos, qui ad regnatronosq; nascuntur, animo semper esse mansuetu debere. Vide nunc quis sit JESUS NAZARENUS REX JUDÆORUM, quis sit Iudei? Ille Rex pacificus simulum nescit furoris, cum pateretur non comminabatur. Homines aculeis armantur invidia ac furoris, circumdederunt me sicut apes: Ita nimirum ornatum simul, ac indicium regis est, virtute vincere malevolos. Credite nunc o Iudei bene regis titulum à Pilato dari Christo, vobis à Chrysostomo latronum. Quid enim aliud in Rege vestro mansuetudo, quam regem, & proterva ferocia in vobis, quam sanguinarios probat scarios. Stabit nempe aureu Novarini monitum ex Chrysostomo in c. 10. Matt. Licet mansuetudo omnibus hominibus conveniat, eos tamen maximè decet, penes quos rerum summa est &c. mansuetudo quippe superiorum nota est, & insigne? Excandescitis Iudei, quod crucifixum esse Regem tuear, nos latrones nuncupem. Fateor dignitati vestre quidpiam derogabi, meq; corrigo in titulo vestro, pariumq; gobis opem. Si enim, ut testis est Drogo Ostiensis, quia Christum negavit, factus est Petrus in domo Caiphæ latro. Vos qui per furorem rabiemq; vestram Christum planè in crucem egistis, necesse est, ut sitis Archilatrones, lisq; sic ablata est vestra. Quod non sit JESUS NAZARENUS REX JUDÆORUM.

JE-

53. LUC. XXIII. 26. 32.
JESUS ad turbas, & mulieres dicit: ne deflete me, sed vosmet & filios vestros.

Cum Pris. S. C. M. C. Weigel.

54. LUC. XXIII. 32.
Prater Christum, dedicuntur & alii duo malefici, ut cum eo interficerentur.

Cum Pris. S. C. M. C. Weigel.

55. IOHANN. XIX. 29.
scribit pilatus titulum Crucis: & posuit super crucem JESUS NA
zarenus Rex Iudaorum.

Cum Pris. S. C. M. C. Weigel.

56. MATTH. XXVII. 37.
Imposuerunt super caput ejus cauam mortis scriptam JESUS
Nazarenus Rex Iudaorum.

C. Weigel.

JESUS in monte calvariæ, cum duobus La-
tronibus, à dextris & sinistris crucifigitur.

Huc tandem res devoluta est, ut crux metu crudelitatis pariter, ac dolorum sit. Vide, hic iniquè accusatum, iniquius judicatum, iniquissimè condemnatum, crudelissimè in crucem actum, sed vide pariter mysterium Divine bonitatis, quæ: ut ait S. Paschasius, de adversariorum erroribus sua ubiq; præstruit Sacmenta. Duos inter latrones pendet medius Redemptor, ut noveris in cruce thronum gratia latere, siquidem pari amore fructum passionis, & pio, & impio defert latroni. Duo latrones dexteræ, ac lævæ affiguntur, omnem humani generis universitatem vocari, ad Sacmentum passionis Domini ostendentes: ait S. Hilarius. Hinc Arnoldus Carnotensis piè advertit, cur expansis amorosè in cruce brachijs mori voluerit Salvator, cùm inquit: In eo, quòd expansis manibus, c. levataq; levâ, & dextrâ inter latrones se medium exhibebat, volebat intelligi, commune illud esse beneficium, & non solum bonis, sed & impijs, quod agebatur, proficere. S: Cyprianus testatur quatuor milliones hominum ob solennitatem Paschatis tunc Ierosolymam confluere solitorum interfuisse spectaculo, cùm inter latrones crucifixus est Redemptor. Optassem ego tecum ibi fuisse mundum universum, ut in pium omnes migrassent latronem. Quid enim sunt omnes peccatores, cùm JESUS non sint, quām pīj, vel impīj latrones? Electi proinde cum poenitente, perditii cum obstinato. Fortunam verò aliam longè tuam vide, ô peccator, quām fuerat latronum, qui crucifixi sunt cum Christo. In illorum enim libertate non erat, Redemptori vel ad dexteram cum pīo, vel ad sinistram esse cum impio, in tuo autem est arbitrio, Christo esse vel ad dexteram, vel ad sinistram, ac de iniunctitate surgere ad gratiam, vel in impietate persevereare ad supplicium. Hinc monet Augustinus: Si prædestinatus non es, fac ut sis: novit enim Dominus mutare sententiam, si tu noveris emendare delictum; Audi ergo & Christum: Ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum, si trahi non vis à Christo Christiane, Perditio tua ex te. Crucem non metue pœnitentia, quām dulcoravit fons tanta gratia. Crucifigendus es cum Christo, quod horres, sed promissi memineris, quod optas: mecum eris in Paradiſo.

D s

Mili-

Milites vestimenta Christi dividentes, sortes super illas mittunt.

NEllum sit flagitium, quod suam non agat personam in patientem Redemptorem, en genus hominum, quod periculum de ludo, & ludum de periculo tam diu facit, donec ludendo in periculo pereat: Postquam autem crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta ejus, sortem mittentes, sic catèra vitiorum artificia in Christum, ut crucifigatur, lusores etiam in crucifixum deserviunt. Gravius hic enim latet flagitium, quam ostendit verborum superficies. Nam hic militum lusus, non nisi grande Sacrilegium fuit, ait Paulus de Palatio, additq; causam, quòd vestes sacratissimæ manibus gentilium, eorumq; infimæ fæcis hominum tractarentur: Nec id utcunq;, sed quòd LUDI fortunâ eas sibi vindicarent. Perpende hoc in schema te profundius, quid sint lusores, & nota bene. Vests Christi, que fuerant lusui exposita, simul erant Regis: Quia JESUS Nazarenus Rex Judæorum. Simul etiam pauperis, ut qui nudus in cruce mori debuit. Lusores ergo iniqui nec parcunt Regi, nec parcunt pauperi, sed utrumq; fortuna ludibrio cum calente adhuc sanguine Christi exponunt in vestibus. Vide igitur quam gratiolum animalculum sit lusor? à quo nec Regum opes, que sunt patrimonium reipublicæ, nec sanguis pauperum, qui est regnorum robur, intacti sunt; ambos enim, ut sumptus habeat sui opificij, aggreditur. An non bene igitur Aristoteles in Ethic: ad Nicomachum hoc genus hominum, fures, & latrones esse illiberales, ait? Nam S. Antonius p. 2. t. 1. c. 23. §. 6. bene advertit. Non esse quasi aliquod vitium, quod reddit homines ita infames, & abominabiles, sicut ludus. Causam dat; quia nullus (qui sapit.) confidit de lusore, nec vult eum socium alicujus artis, quia semper timet, ne furetur, ut ludat. Unde Bernardinus senen. t. 2. ser. 16. concludit. Sclesti homines sunt lusores; quid enim est ludus, quam fomes iniquitatis. Nunc mirari defne fulmen Sancti Ephrem: Væ alearum, & CHARTARUM, lusoribus; quandoquidem se à corpore, & sanguine Domini nostri

JESU Christi alienos reddunt, cum ut ait Apostolus,

Tempus pænitentia perdunt in jocis.

Illu-

Illuditur à principibus sacerdotum, & milites accedentes, spongiam aceto impletam offerunt.

Habes in moriente ḢEſu ḢChristiane, quæ te moritum olim ab eo, cui servis, expectent solatia. Christus labore, sudore, ac sanguine mundum redimit; & ubi lassus mortuali fatiscit Ḣſtu, sitiq; felle ac aceto refocillatur! Tria sane digna sunt, quarum in hoc mysterio. Primo, quod in spongia propinatur Christo ad confortandum haeret. Alterum, quod spongia sit arundini alligata. Tertio, quod succus non modo sit in tormentum palati, ac fauci amarissimus, verum & mortem ipsam accelerans. Si sapis, tecum reputa, num obsequia sperare meliora possis moriturus & ipse, ubi mundus perfidus tam ludicra & acerba suo propinat morienti Redemptori! Ah cave! ne & tibi par fomentum in mercedem impensi laboris accidat, ingemiscasq; quod acceptam spongiam implevit aceto, & imposuit arundini, & dabat ei bibere. In agone mortis ostendit mundus mercedis fallaciam, vis nosse quid sit spongia? Teste Divo Paschasio est inanissima Vanitas mundi. Nam ait: Quisquis considerat spongiæ natum, quam cavernosa sit, quam tumida, & inflata, quam mollis, ac fragilis, ac resoluta, potest agnoscere, quid significet, quæ licet humores ad se inflata trahat, citò evanescit, & evomit omnia in se expressa. Vis nosse quid sit arundo? est inconstans mundi; & omnis ejus pompa: Hinc sedulus l. 5. Paschalis operis c. 11. de arundine ait. Mundano regno sceptrum vere consimile, quod pro mutatione saepissime fragile, vacuum, leve cernitur, & caducum. Vis nosse, quid sit fel, ac acetum? Fallacia mundi est; que mortis toxica offert pro vita fomentis. Non enim errat Laurentius Ḣustinianus l. de lig. vite omnes mundi promissiones seductoriae sunt, omnes blanditiæ venena, cuncta delectationis pocula mortalia, vitaq; illius sempiterna mors. Ah Christiane sis apis! morere ante mortem, ne moriturus vivus mundi solatia serò nimis experiaris fallacia. Credet vel gentili seneca, qui Ep. 32. te quoq; monet: Considera quam pulchra res sit? Consumare vitam ante mortem, deinde expectare securum reliquam temporis sui partem. Non fallit mors mortuos, vivis infesta est. Nil time moriturus mortem, si mundo moriaris sibis. Nambene Genebrardus in pf. 38. Sic enim postea placide exibo sine terroribus conscientiae, qui tunc exoriri solent. JE-

JESUS Mariam Matrem suam Joanni,
Joannem Matri Mariæ commendat.

Mirabile testamentum Christi morientis ! ubi pro thesauro hereditatis Marrem filius legat servo, & servus instituitur heres, at pro legato habeat matrem Domini. Transcribere in heredes filios quidem sua, non tamense parentes ipsi possunt : at quod filii parentes legent in hereditatem servis ? Vos dicite juris prudentes, an Filius Dominum habere possit in Matrem, ut contra ius naturæ inferior de superiori disponat. Sed nimurum, ubi testamentum est supra naturam, ius naturæ vim habet nullam : Privilegia hæc sunt Virginitatis, et quia naturæ ordinem transgreditur, leges naturæ pariter non admittat. Tuetur sententiam Ambrosius l. 1. de Virg. Quis autem humano eam possit ingenio comprehendere, quam nec natura suis inclusit legibus ; aut quis naturali voce complecti, quod supra usum naturæ sit. Bene igitur Joanni Matrem, & Matri Joannem pro voluntate ultima transcribit Redemptor ; quia, ut ait Galfridus in Allegorijs Tilmani. Joannes Virginis Matris in virginitate filius fuit. Et viceversa, puro pura commissa est, ut ait Theophylactus, cum triplex Virginitatis privilegium sit hoc in mysterio, Christi scilicet, Mariæ, ac Joannis. Ut cum Vieira ex salmerone dicamus. Matrem Virginem Virginis commendavit. Pondera nunc ergo Christiane, quamdives illa sit anima, quæ heres Mariæ fit, & cuius Hereditas Maria est. Sed pretium discere pariter virginitatis ; Audienitis Virgines alloquenter Pascham l. 1. in ps. 44. Quoniam vos estis, quæ secundum nobilitatem generis flores estis Ecclesiae, quæ viatore pudicitiae, & splendore castæ dilectionis sponso ferta componitis, & coronam spineam mutatis quotidie in gloriam triumphantis. Vestraprofectò integritati humanum genus debet o virgines, quod ad puritatem transeat angelorum, addit Blessensis, & ex Gregorio arguit. Supplementum Angelicæ ruinæ, ex solis Virginibus fieri, vero simile est, cum alij tantâ non accedant ad Angelos affinitate. Vis ergo esse Maria filius, fac sis Joannes, Mater enim est, ut ait Franco Abbas Tom. 6. de gratia Dei, Nidulo castitatis infidens.

JEsu

53. LUC. XXIII. 53.
JESUS in monte calvaria, cum
duobus Latronibus a dextris & si-
nistris crucifigitur. *C. Weigel.*

54. LUC. XXIII. 35.
Milites vestimenta Christi divi-
dentes, fortis super illas
mittunt. *C. Weigel.*

55. LUC. XXIII. 35. 36.
Illiuditur a principibus sacerdotum
& milites accedentes, spongiam
aceto impletam offerunt. *C. Weigel.*

56. IOHANN. XIX. 25. 26. 27.
JESUS Mariam Matrem suam
Johannem, Johannem Matri Ma-
rix commendat. *C. Weigel.*

JESU moriente, scissum est velum templi
in duas partes, à summo usque ad imum.

Non sine numine primum indicium expirantis Christi è templo prodit: Velum templi scissum est in duas partes à summo usque deorsum. Ibi enim primum habere debuit innocentia testimonium, ubi primam impietas habuit sceleris officinam. Omne odium ex Pontificum sacerdotumq; furore in Christum emanavit; in eos iuratur vindicta iniquitatis Deus prima convertit signa excindenda Iudea. Ob fidem blasphemiam Dei Filio imputatam Pontifex vestem scidit; nunc DEUS ob innumeratas Judæorum, & maximè sacerdotum blasphemias, templi sui vestem scidit, ait Novarini in hunc locum super Matt. Templum debuerat esse asylum pietatis; & sacerdotum livore in vulcaniam abiit crudelitatis, cum unde populus ad cultum Dei extimulari debuisset, ad crucifigendum Dei filium inductus est. Quid mirum proinde, si non qualiter cunq; velum templi scissum est in duas partes, verum planè à summo usq; deorsum! Ut quia tamen sacer, quam profanus ordo Iudeorum in mortem Christi conspirarunt, pars utraq; scissi veli, Populus nimis, & Sacerdos. Cum universa Iudea funditus excinderetur. Sic enim Ambrosius l. de Joseph. c. 3, Velum Templi scissum est, ut divisum regnum talibus manifestaretur indicijs destruendum & vere divisum; Quando hoc, quod erat Christi, cæpit etiam esse Diaboli. Sed unde hoc? Vitio Sacerdotum. Væ populo ubi perversus est sacerdos. Vita pastoris est norma gregis. Unde Chrysostomius Hom 83, in Matt. Si sacerdotium integrum fuerit, tota Ecclesia floret; si autem corruptum fuerit, omnium fides marcida est. Magnetis in-dolem habent exempla sacerdotum. Fortissime in sequelam trahunt profanos: Hinc Deut. 20. Deus præcipit appropinquante jam prælio stabit sacerdos in acie. In quem locum Petrus Damiani serm. 3. Notandum, quod Sacerdos, qui imminentे jam bello concionatur, non alibi, sed ante aciem præcipitur, ut videlicet eos ad pugnam, quos adhortationibus provocat, ipse quoq; prævius antecedat. Quid si deinde primus terga sacerdos vertat? Profecto electorum hostis Dæmon populum Dei variis binceret, si quandoq; fortiores forent in pietate sacerdotes, tiscis enim triti, berit amens sunt prisci versiculi:

Populi ruina sunt Sacerdotes mali;

Qualis Sacerdos, talis est Ecclesia.

JESU

JESU mortuo, terra movetur, monumen-
ta aperiuntur, & multi sancti resurgunt.

QUOD moriente Jesu petra scissa sint, quid mirum? Nam con-
spersa innocentis agni sanguine, non emollientur? Quod motu
horribili contremiscat mundus; quid mirum? Debuit horrore con-
cuti ad aspectum Dejcidij. Quod aperta sint monumenta, quid mi-
rum, ubi mors viet a est, effringi debuerunt carceres mortuorum.
Quod corpora sanctorum ex tumulis rediviva erigantur, quid mirum?
Tessari mundo debuerunt sancti mortui, quam impij sint vivi. Quod
sol ac luna eclipsantes mundum tenebris involverint, quid mirum?
calum lugere debuit infelicitatem terra, quod suum ipsa peremerit
Redemptorem. Hinc eleganter Chrysostomus Hom. 3. de Pass. Specta-
bant cuncta elementa exitium proprij Conditoris. Axem suum
mundus extremum vergere cupiebat in limitem. Volebat credo
saeculum protinus ire in ruinam, ne autoris sui tacens præteriret
injuriam. Iudorum solum non capio pervicaciam, quibus tot, ac
tanta natura prodigia in formitem nove impietatis exarserunt, ut
ubi elementa omnia portentis horribilibus morienti parentant Re-
demptori, lessum canere illi alium non sciant, quam blasphemias. Vi-
deamus, an veniat Elias, liberans eum. Non expectate hoc prodigium
impij Christicidae. Cum enim Elisei non sit is, Elias Eliam, vos Ocho-
zia affecias agetis, igne non jam de calo, sed inferno corripiendi, ut
ubi Christus in cruce velut in igneo currus amoris triumphat, vos in
trulla ignea descendatis ad inferos. Hic nimirum est exitus invidorum,
ut in pejora semper prolabantur, nec a scelere gradum am-
plius reducerè possint, ubi semel hoc vitio perversa est voluntas. Id
quod egregie in hoc mysterium advertit Chrysostomus hom. 7. in Matth.
Ubi vero adspexerunt gloriam ejus de miraculis coruscantem, li-
vore correpti suppressunt veritatem, consueto inividis artificio,
blasphemis. Ita ipsa prodigia huic flagitio sunt alimenta impietatis;
Mala enim semper in ipsis videt bonis, ut verissime dicat Bernardus
ser. 13. in psal. Noste cupis oculum venenatum, oculum nequam,
oculum fascinantem? Invidiam cogitato: quid vertò
INVIDERE? Nisi malum videre est.

Fra-

Fractis latronum cruribus, JESU jam mortuo, unus militum lancea ejus latus aperit.

Flagitia hucusq; fuerunt sacrilegia, nunc in amoris transeunt sacramenta. Crura latronibus franguntur, quod vivant, Christo peccatis transverberatur, quod sit mortuus: Iudaj enim semper in cades, ac lanienas vigiles, rogarerunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, & tollerentur. Sed irritus hic in Christum cecidit ictus. Ad JESUM autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura. Quid igitur fit? Unus militum lanceâ latus ejus aperuit, & continuò exivit sanguis, & aqua. Vide, quam nec mortuus ab amore cesseret Salvator, siquidem spiritu in manus eterni Patris jam tradito, beneficia cumulat salutis: Nam ait Augustinus sent. 328. Dormiente Adam fit Eva de latere: mortuo Christo perforatur latus, ut supereffluant Sacra menta, unde formatur Ecclesia. Felix lancea, qua de instrumento crudelitatis facta est clavis ad vitam! Idem Augustinus enim acutè adverit verborum vim in hoc mysterio. Vigilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret, latus ejus percussit, aut vulneravit; Sed aperuit, utili quodammodo vitae ostium pandere tur, unde Sacra menta Ecclesiae manaverunt, sine quibus ad vitam, quæ verè vita est, non intratur. Monomachiam igitur crudelitatis ac Amoris in arenacrucis habes o anima! Iudei enim furunt in mortuum, ut ledant, mortuus amat vivos, ut salvet. Negabene cecinisse Lauren. Justiniianum.

Aut amor, aut furor est, qui te bone Christe peremit;
Et amor, & furor est, hic meus, ille tuus.

Quantum dulcoraverit mortis amarorem amor, testatur mortuus, ne dubitet vivi. Audi quippe Bernardinum Senen. T. 2. er. 56. O mors amabilis! O passio desiderabilis! O profunditas admirabilis! Quid admirabilius! quam quod mors vivificat, vulnera sanant, sanguis emundat, dolor ad amorem inflamat, apertio lateris cor cordi conjungit, & copulat. Enigma hoc intellectu non solvitur nam quis credat? ut quem odium crucifixit, mors reddat amabilem? Sed omnino paradoxum hoc intellectus non capit, quia solo amore capitur. Dicendum ergo cum Francisco Seraphico. Da Domine JESU, ut amore amoris tui moriar, qui amore amoris mei dignatus es mori.

Joseph

Joseph ab Arimathæa, qui erat decurio, accedens ad Pilatum, petuit corpus JESU.

Qui Patronam vivus habuit nullum, Custodem Corporis admittit mortuus: ut ex Ministeriorum officijs non dubites fuisse regem, qui condemnatus erat ut fatuus. Venit Joseph ab Arimathæa nobilis decurio, qui & ipse erat expectans regnum Dei, & audacter introivit ad Pilatum, & petiit Corpus JESU. Hic sane cum Josephi titulum legis, & facta, non exigua lis oboritur, maiusne ornamentum nobilitati ex vestis, an gestis ex nobilitate accesserit. Magnum quid fuit, quod Josephus religione in Christum animatus eas sit ausus, que nemo alter nisi Nobilis decurio attentare presumpserit. Fortitudo ejus maximè admiranda est, cum propter amorem JESU periculum mortis suscepere, & universorum se odio tradiderit. *ait Chrysost. hom. 89. in Mart. Unde Damascenus.* O invictam animi audaciam, libertatemq; ipsius singularem, quam fides, & Numinis AMOR excitarat. Cum audiatur irritus contemptum adeo magnanimum fama, ac fortunarum, quam NOBILI huic decurioni Amor Numinis ingessit, nobilem se, licet ante non fuisset, vel ex eo fecisse dices, quod Novarini monitum sit secutus; ne Christi causam tueretur. Offenderitq;. Veræ nobilitatis indicium esse, ac notam, dignitates omnes, omnem saeculi felicitatem, fastum, ipsam deniq; NOBILITATEM calcare, terrena omnia pedibus subiucere, idq; ut Christum sibi lucrificias. Conclude igitur, quantum per obsequia in Christum adjecerit ornamentum hic nobilitati sue Joseph. At simul perpende, quantum ex nobilitate Josephi gesta hac augeantur ad gloriam virtutis. Bene enim hoc Theophylactus urget in Cat. Grac. Quamvis Consiliarius esset, ac Dives, & NOBILIS, audet petere corpus hominis crucifixi quasi perduellis, ac seditionis; nullumq; periculum suspicatur, licet periculum esset divitiarum. Vti & NOMINIS, quia NOBILITATIS: Sed petit, & honorifice sepelit. En quantum virtuti NOBILITAS, NOBILITATI VIRTUS ornamenti addat? *Obi utraq; obsequiosa Christo est. Primus, qui Christo exhibuit post contumelias honorem, erat NOBILIS, & meritò: hoc enim debebatur sublimitati statis: Nam bene S. Maximus in hanc rem. Necesse enim erat, ut qui potentior cunctis fuerat, devotior fieret.*

Cor.

51. LUCA. XXIII. 25.
IESU moriente, scissum est ve-
lum templi in duas partes, à sum-
mo usque ad imum.
C. Weigel.

52. MATTH. XXVII. 52.
IESU mortuo, terra moveatur
monumenta aperiuntur, & multi
sancti resurgunt.
C. Weigel.

53. IOHANN. XIX. 32.35.
Fractis latronum cruribus, IESU
jam mortuo, unius militum lan-
cea ejus latus aperit.
C. Weigel.

54. LUC. XXIII. 50.
Joseph ab Arimatheia, qui erat
decurio, accedens ad Pilatum,
petuit corpus IESU.
C. Weigel.

Corpus JESU involvitur sindone, & depo-
nitur à Josepho in monumento recens exciso.

Ostupescit in Josepho, quām Sancta, & eximia nobilis possit a-
nimus, ubi generosa indole non mundo solum, sed & obsequio Di-
vino virtutem nobilitatis probat. Passus est Redemptor benignissimus
in crucem se figi à vilissimi ultima facis hominibus. Deponi de cruce
non vult, nisi à Nobili viro Josepho ab Arimathea. O quanta est haec
Nobilium prerogativa! cùm illis deponendi Christum de cruce ho-
nor demandatur. Gratior spartam o nobiles anima! precorq; ut
Constantiā digna Christianis heroibus id strenue agatis, nec unquam
vita in vita proclivis eò vos pervertat, ut ab ijs, quibus Christus
de cruce deponendus, præpostere per libertatem sculpi, morumq; cor-
ruptelam potius in cricem suffigatur. Josephos Arimatheos vult
omnes & bonitas Divina, & sanguinis vestri splendor. Nobilis il-
le Decurio vespillonem agit patibularij; sepositaq; nobilitatis cu-
rà, curat unicē, quæ sunt IESU crucifixi! Credite o Nobiles anima,
obsequiosa humilitas impensa Christo incrementum summum &
Nobilitatis Gloria. Nemo se pro virtute deprimit, quem Christus
per virtutem non exaltat. Stabit enim semper adagium ve-
tus apud Novarinum in Act. Apost. c. 17. Sanguinis Nobilitas
nulla est, quem nulla nobilitat virtus. Sed ut ardor animi
semper ad majora nobilem fert indolem: à cruce depositum cor-
pua IESU, involvit in sindone munda. Quod vix ab ultimo impe-
trari posset vernaculo, ut in cricem acti cadaver atrectet manu,
& stillanti adhuc sanguine abominabile, honestiori mundatum pa-
ret sepulchro, Nobilis agit Josephus ipse! Cur alijs non demandat?
vis causum? Nobilis erat, qui sanguinis claritatem probare voluit,
quod probum agat servum Christi; bene quippe cit Novarinus: No-
bilis illa generatio est, quæ à probitate non est aliena. Hinc si ser-
uire Deo regnare est. Nobilis hic decurio sancte ambitiosus. Famu-
lis non imperat obsequia Christi, sed exhibet suis ipse manibus; & quia
serbis non vult regnandi munus cedere, nec cedit industriam obsequendi DEO.
Hinc ex Munificentia, quæ nobilitati congenita est, sindonem mercatus, Christi
Corpus nobis imponit monumento. Non ignarus: Locupletem meritorum
cumulum se in sublimibus celorum mansionibus posse mereri

Teste Lan: Just:

Nico-

Nicodemus ferens mixturam myrrhæ & alœs, Corpus linteis involutum more Hebræo sepelit.

Agnata est Nobilitati emulatio, qua tantò clariores parit amulatores, quantò nobilior est emulandi causa. Nec incassum stimulat hic magnis agendi paria, & à DEO, & à natura, & à fortuna Illustrioribus congenitus est animis. Quos enim clari natales vulgo & liiores fecerunt, Virtus planè vicinos DEO vult; Nam Divinum sapit aliquid, virtute ceteris eminere. Josephus ab Arimathæa nobilis Decurio exemplo mortis Christi animatus ostendit se publicè Christi discipulum esse: Ait Lyranus. Vides ne igitur hunc Nobilem regia emulari charismata, dum à JESU Nazareno Rege Juðæorum Sua fortitudinis exemplum desumit. Videt Josephum Nicodemus obsequia viriliter exhibere Christo, & charismata mox eadē emulatur, sibiq[ue] reges pariter pro norma colendi Redemptorem statuit, ut argutè advertit Epiphanius orat: de sepult JESU. Qui Myrrham suscepit natus à Magis, Myrrham rursus & alœe suscepit in sepulchrum illatus à Nicemodo. Joseph nobilis sindonem mercatus Christum novo imposuit monumento. Nicodemus & ipse nobilis, quia Princeps Iudeorū mox pariter occurrit, ferens mixturam Myrrhæ, & Aloes, quasi libras centum O verè nobilis emulatio, ubi de prodigalitate certatur in Christum. Mundam sindonem ergo, & monumentum novum Christo exhibeat Joseph: Myrrham & aloëe quasi libras centum deferat Nicodemus. Quid enim sindon mundā, quam candor animi, quid monumentum novum petra incisam, quam obsequiose virtutis constantia? Quid Myrrha & aloë inimica corruptioni plantæ, quam odium heroinum, ac verè nobile in abjectam vitiorum, putredinem conceptum? Quid libræ centum, quam liberalis in pietatem, Divinumq[ue] cultum omnigenarum virtutum suppellex animæ? His instruet & opibus, o nobiles animæ, orbi probatis nobilitatem Virtutis, ut eo illustrior fiat claritudo sanguinis. Vester Christus est à cruce depositus, quia vobis non defunt media seperiendi, si non desit voluntas Christo serviendi. Huc facultates convertite, memores Tertuliani in Apolog. c. 39. Quantiscunq[ue] sumptibus constet, lucrum est, pietatis nomine sumptum facere.

Maria

Maria Magdalena , una cum altera Maria ,
tumulato JESU , contra sepulchrum sedent.

Sancte vigilas ad sepulchrum crucifixi O Magdalena ! debes mortuo has excubias , quia te mortuam vita , sepultam vitijs , restituit vivis . Cautam suo damno adverrite Magdalena ; aspectum non amovet à sepulchro , ut mortuam non dubites vanitati , quae oculos habet conséptos Christo . Eva somni filia , quia è dormientis Adam latere reformata , in corpore pronafuit , hic etiam vigil oculis non invigilavit . Magdalena ubi semel experta est se filiam Eva , organa vanitatis mutat in instrumenta pietatis ; Et ne videat amplius vanitatem in vivis , per quam perierat , oculos figit in sepulchro , ut à mortuo discat rite vivere . Nemo igitur miretur Magdalena de peccatrice sanctam , vita Magistrum habet mortuum , qui è Cathedra sepulchri docet , qui sunt vivi . Ah quot & hodie cœtum numeraret Magdalenas ! Si quot fuerunt in civitate peccatrices , vigilarent etiam prope montem Calvariae ad sepulchrum Christi ! Transfret profectò studium vanitatis in amorem pietatis , ubi prospenculo superstitiosè comendi vultum , calvarias adhiberent , ac tumulos : ac ibi viderent , quid future sint mortua , quæ cum vivunt , luxus & vanitatis chymera sunt . Divinè in hanc rem Pet. Damianus opusc. 15. c. 23. Superbitæ Spifitus inflat ? Sepulchrum ad mentem redat : Necessariò illic rigidæ cervicis tumorem premimus , ubi cinerem nos procul dubio pulveremq; pensamus ! quid superbis terra & cinis ? Causa pulchrè Galfridus Abbas in Alleg. in Eccl. reddit . Qui navim regit , non in prora sedet , sed in puppi . Sic nostrarum etiam navis gubernator animus , nostræ conversationis arbitrè prosperè cuncta dirigit , si fuerit intentus extremis , nam ea memorans non peccabit . Cur vivimus quasi morituri nunquam ? Nemo superbita vita natus est ! & cur hanc , quibus mors certa est , pro Idolo colimus ? Gregor. l. 13. moral. c. 10. non excidat menti . Perfecta vita est mortis meditatio , quād dum justi sollicitè peragūt , culparum laqueos evadunt . Mors optimum vita speculum , quia species vanitatis nec recipit , nec exprimit : ex pugillo cinerum estendit , quād magnum sit vanitatis nihilum .

Sacerdotum Principibus & Pharisæis, custo-
diam sepulchri expertibus, Pilatus satisfacit.

Nisi malevoli essent, bona pollerent memoriā sacerdotum Principes, & Pharisæi. Domine! ajunt ad Pilatum: recordati sumus, quia seductor ille dixit, ad huc vivens; post tres dies resurgam, jube ergo custodiri sepulchrum usq; in diem tertium. Ne fortè veniant discipuli ejus, & furentur eum, & dicant plebi; Surrexit à mortuis, & erit novissimus error peior priore. Ab quot, & quanta hic disceptienda essent; Sed vide Rheticam finistro semel affectu corruptamentis. Nemo sine calumnia! (saltē occulte, si non aperte) hic evadit, Christus est seductor; Discipulifures; plebs nimis credula, Pilatus parum vigil! soli sacerdotum Principes, qui Christum & alium nisi egerunt in crucem, Discipulos querunt ad mortem, & plebem concitarunt ad seditionem, Pilatum induxerunt ad iniquam sententiam, Justi, Prudentes, Fidi, & Pij sunt. Quidni ergo hi praelari tutores equitatē custodiant mortuum, qui occiderunt? Hic sanè an proterviam Iudeorum, an ignaviam Pilati plus admirer nescio? Ait illis Pilatus, habetis custodiā, ite, custodite, sicut scitis. An hoc bona deciditur conscientiā, ijs causam fidere mortui, quos inquisimmo nōstisuisse in vivum! Canis mortuus, inquis, non latrat: Sed ne tu ipse canis mortuus es, qui nihil unquam contra latrones pro Iustitia latras. Audisti equidem à Iudeis: Quia seductor ille dixit adhuc vivens, post tres dies resurgam, sed memineris, quod testamentum fecerit in suo sanguine, heredesq; scriperit orphanos Apostolos, quos Iudei non minus persequuntur, quam testatorem. Et nihilominus, tam executores testamenti, quam tutores Orphanorum patris, imò constituis Pharisæos, Iudeos, & latrones: qui commenta singunt, quæ volunt sic viam sibi sternentes, ut & in voluntatem ultimam testatoris, & in miseros orphanos agant quod liber! O Praeclarum Custodem oviū, ut ajunt, lupum, seu Pilatum Iudicem, se tutores, qui sunt conventus malignantium perpendamus! omnes enim Vim fecerunt deprædantes pupillos Job. 24. Proinde ad sepulchrum Christi, ut ibidem nobis valefaciamus Domine Pilate, nc Domini Iudei.

Abe-

65. LUC. XXIII. 53.
Corpus IESU involvitur sindone,
& deponitur a Iosepho in moni-
mento reens exciso.

Cum Pr. sc. C. M. o. wrijet

66. IOHANN. XIX. 39. 42.
Nicodemus ferens mixturam
myrrae & aloes, corpus linteis
involutum more Ebraeo sepelit.

Cum Pr. sc. C. M.

67. MATTH. XXVII. 61.
Maria Magdalena, una cum alte-
ra Maria, tumulato IESU, contra
sepulchrum sedent.

Cum Pr. sc. C. M.

68. MATTH. XXVII. 62.
Sacerdotum Principibus & Pha-
risatis, custodiām sepulchri expe-
tentibus, Pilatus satisfacit.

Cum Pr. sc. C. M.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani.
www.fondolibrarioantico.it

Abeuntes Judæi, muniunt sepulchrum, signantes lapidem cum custodibus.

Si non sufficit Christi testamentum in ultima cena factum, sufficiat factum in cruce. Nam ait Ambrosius serm. de Paſſ. Dom. Author pietatis in cruce pendens testamentum condidit. Sed quale? relinquentis Judæis corpus, Patri Spiritum, Virgini paronymphum, latroni Paradisum, peccatori infernum. Ecce duas partes acquirunt Judæi Corpus, & infernum. Et verè dignum & justum est, ut qui gloriam invidenter corpori, mercedem invidie recipiant infernum. Signant, muniunt, custodiunt igitur mortui sepulchrum, ne redi vivum habeant vindicem impietatis. Vide stolones! Orphanos Christi discipulos arguunt fures, & ne corpus furentur, Sigillum adhibent prosera, & milites pro custodia. Sed quales? quos ipsi nō rūnt ac experti sunt posse corrumpi pecunia. Heus Judæi: Si vos ab his custodibus potestis emere Testimonium furti, cur non emant alij testimonium resurrectionis? Ita nimirum, quantumcunq; oculata, semper cœca est impietas. Sed va testamētis, testatoribus, pijs legatis, orphanis & heredibus, ubi Presides Pilati, executores ultime voluntaris, actutores pupillorum vel consituuntur vel tolerantur Judæi, licet baptizati: quid enim non corruptitur, ubi lupi tutores ovium sunt? Nam quām bene suis Christus predixit: ecce ego mitto vos sicut oves in medio lupo rum. Ut quippe ditescant isti, orphanos unā cum substantia devorant, instrumenta, testes adulterant. Oeconomos agunt sibi, non pupillis, de pupillorum hereditate. Delicta mentiuntur in orphanos, ut ipsi locupletentur ex multa. Quiq; vigilare deberent amore, ac misericordia, ut pupillis emolumento sint, adeo se fideles testatori, & heredi exhibent, ut artem non cudent unam, utrumq; mature in eternitate conjungendi, ut sic tutores evadant heredes Orphanorum. Quot fraudes in tractandis, vendendis, emendis pupillorum facultatibus intercedunt? Ubi semper in rationibus computus fit ad favorem tutoris, detrimentum orphanorum. Quām atroces in miseros deserviunt lanīna, cūm qui à tutoribus benignius proprijs filijs haberi deberent, habentur acerbius mancipijs, ubi nec pro vita necessitate, nec prostatū honestate afflctis, velex substantia illis propriā, ut par est succurritur.

Custodibus perterrefactis, JESUS tertia die
Victor gloriosus resurgit.

Alleluja felicissimum intonate cali : Quantumvis enim terra motu horrisono concutiatur, alijs nescit subsilire tripudijs, quam tremore, calamitatibus enim nata etiam in letis metuit semper tristia. Victor è sepulchro surgit Crucifixus, ut quod fidej negant, clementa testentur, dum omnis creatura sibi renascitur ad gaudium, ubi Creareorem videt resurrexisse ad gloriam. Salve igitur, ac triumpha Redivive Mortis Domitor glorioissime, siquidem, ut ait Andreas Casar : Tu Domine, victorium coronarum auctor, & largitor extitisti: quam ob rem ab universa creatura gloria & gratiarum actio jure merito tibi debetur. Salve terra, calig, gaudium! geminus enim radios nunc splendor Patris, cum gloriam Redemptoris Majestati addis Creatoris. Par est quippe cum Ansherto Tibi, nobisq, gratulari. An non stella splendida, & matutina nobis factus est, qui discus- sis mortalitatis nostræ tenebris, nova vita fulgens diluculo ab inferis resurrexit? Salve fons vita optatissime; ut thesaurum, quem reddidit sepulchrum cum tremore, nos recipiamus cum amore. Nam sepulchri tremor est fidei nostra firmitas; quid enim lapidi cum tam pretioso salutis deposito? Quandoquidem non errat Chrysostomus: Sepulchrum accepto corpore territum, quod Patris thesaurum accepisset, depositum cum tremore reddit. Consternantur nunc præ timore ejus exterriti custodes, & facti sunt velut mortui. Quod, eque stolidè ac impie custodiant in sepulchro 'mortuum ne resurgat: exultabunt præ gaudio electi, quod recipient è sepulchro redivivum, qui ad vitam resurrexit mortuorum. Plaude non minus tibi, quam Redemptori exuvias triumphantis anima! Nam ubi de sepulchro resurgentis è calo angelus revolvit lapidem, resurgens portas effregit inferni. Quia dura igitur non patitur Christus, lapidem excute, ut mollius in te quiescat redivivus. Dura fideorum corda se & Christum perdiderunt, reduruisti flagitijs in patientem, emolliare penitentiam in resurgentem; deg, corde lapideo fac induas carneum, sicum Christo triumphare vis in carne gloria.

Multi

Multi sancti de monumentis exeentes, ve-
niunt in sanctam civitatem, & apparent multis.

Multi quidem e monumentis resurgent, non alij tamen, quam
qui spectant ad Civitatem Sanctam, hoc est Sancti. Hinc mo-
riente Christo multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexe-
runt, sed exeentes de monumentis, non prius, quam post resurrec-
tionem ejus venerunt in sanctam Civitatem, & apparuerunt
multis. *Quis ergo dubitet!* ostium esse Christum, per quod ad vitam
intratur, *Siquidem* corpora sanctorum non ante venerunt in Ci-
vitatem sanctam Jerusalem, Celi typum, quam ubi Celi portas Chri-
stus gloriosus aperuit. Interim licet sancti apparuerint multis in-
testimonium resurrectionis: Nemo tamen Iudeorum credit, testes e-
num sanctos non admittunt impij. Non creditis o Iudei mortuis,
quod crucifixus sit vivus? in peccato vestro moriemini, testaturi
postliminio fuisse sanctos, qui ut confirmarent resurgentis gloriam, de
monumentis exierunt, cum in tumulum perversorum eastrage Jeru-
salem, convertetur, quam non manebit lapis super lapidem. Et bene,
nam lapidibus non indigebunt pro sepulchris, qui quod iustum crucifi-
xerint, crucifixi morientur in patibulis. Aures aperire poterant Iudei
ad mortuorum testimonia, qui surdi fuerant ad vivorum oracula. Sed
qui Prophetis non crediderunt in scripturis, manes Prophetarum pro-
umbris reiciunt prefigiarum. Umbrosi pro dolor nimium quantum,
quod lucem veritatis agnoscere non velint. Sic filii tenebrarum sa-
piunt, in meridie cecutiunt. Infans enim bubones non alios habent
oculos, quam quilucem pati nequeunt. Hinc Iudeis exprobrat Hiero-
nimus in c. 6. Isaiae: Iudeorum templum impletuna est ignoran-
tia tenebris, & caligine. Quod omnes vel conscientia remorsus, vel
veritatibus eliserint monita. Peccator inveterate, qui oculos nunquam
seriū ad eterna, & animastatum aperis, cucus voluntariis es cum Ju-
deis: sed vide quam calamitosè, nam audi Chrysostomum Hom. 17. in
Gen. Nihil peccato pejus! ipsum enim, ut introicerit, non solum
confusione totos nos replet, sed etiam insipientes facit eos, qui an-
tea intellectu, & sapientia multa prædicti fuerant. Ah cave, nescio-
tidà cecitate, quam perierunt Iudei, tu quoq; pereas? si enim cecos Ju-
deos pro ducibus habes in anima negotio, ubi caens casum ducit, non-
ne ambo in foream cadent?

Fact-

Facto terræ motu magno, angelus Domini descendit de cœlo, revolvens lapidem, & sedens super illo.

Etiam de cœlo Angelus prius non sedet super lapidem, quam lapidem revolvat à monumento. Vide quām fatua res tandem ignavus torpor sit? Ubi nec de sepulchro glorioſus redemptor sargin, nec Angelus de cœlo super lapidem sedet, niſi ē hujus quietem, ē illius gloriam labor pariat. Hinc argutè Greg. hom. 41. in Evan. advertit, Angelum non qualitercunq; super lapidem sedisse, sed à dextris, ut habet Marcus. Viderunt Juvenem sedentem in dextris. Quare S. Doctor monet. Notandum verò nobis est, quidnam sit, quod in dextris sedere angelus cernitur? Quid námq; per sinistram niſi vita præsens? Quid verò per dexteram, niſi perpetua vita designatur &c. Quia ergo Redemptor noster jam præsentis vitæ corruptionem transfierat, rectè angelus, qui nunciare perennem ejus vitam venerat, in dextera sedet. Vis ergo sedere in altera vita? Fac labores in ista. Hic labor, ibi quies. Nam ad requiem non niſi per labores, & certamina pervenitur. Ait Damian. opusc. 13. c. 8. Nil metue, ne quid nimis in hac vita labores, stipendia mereris eternitatis: Merces magna venalis non est otio. Injurius non modò tibi, cœlo, ac Deo es, verū ē ipſi naturæ, si torpens uitam transfigas, quam ſibi labor depositit, quia ut philopatetur S. Maximus cent. 4. c. 37. labor omnis est debitum, quod videlicet justa de cauſa naturaliter persolvitur ab omnibus, qui ſunt particeps naturæ. Astronomum te hīc velim, ut metiaris, quām celeri cursu in momenta ipſi celi, nunquam vel in ipſa sphæra quietis quieti, rapiantur? Et sine labore lutum cœloſe inſerendum putet, ubi aſtra naturam diſſolverent, ſi à laborioſo motu defiſerent. Paucos ad huc pro eternitate laborans callos manibus induxit, & in ſilla ſudoris abſorbere te poſſe credis Oceanum quiete ſimul, ac eterna voluptatis? Abſi naturæ, quā vivis; ſi cœlo, quod optas; ſi tibi, qui ad laborem natuſt, non credis? crede autori omnium Deo, quod nulla ſit ſperanda, abſq; labore quies. Condidit ille te, mundumq;, ſed laboreando, poſtq; laborem primò quievit die septimo. In quem locum nota Oleastrum; Hic adverte non eſſe quiescendum, niſi ſatiſ prius laboraveris. At quando ſatiſ, taceo nimium, pro eternitate laborabis? Bene Amb. ſer. L. in ps. 118. Si Deus in te laborayit, qui laborare non novit, cur ipſe fugitans ſis laborum; Sibi minuit ſalutem, qui minuit pro ſalute laborem: luctantis, non fertentis corona eſt.

Ange-

59. MATTH. XXVII. 65.
Abeuntes Judæi, muniunt sepul-
chrum, signantes lapidem
etiam custodibus.

Cum Privilegiis S. C. M. C. Weigel

60. LUC. XXIV. 7.
Custodibus perterrefactis, JE-
SUS tercia die Victor glo-
riosus resurgit.

Cum Privilegiis S. C. M. C. Weigel

61. MATTH. XXVII. 53.
Multi sancti de monumentis ex-
euntes, veniunt in sanctam civi-
tatem, & apparent multis.

Cum Privilegiis S. C. M. C. Weigel

62. MATTH. XXVIII. 2.3.
Facto terramotu magno, ange-
lus Domini descendit de celo, re-
volvens lapide & sedens super illo.

C. Weigel

Angelus custodes vehementer territat, tri-
stes verò propter JESUM mulieres consolatur.

Antiperistasm in hoc vide Angelo, de luctu gaudium, de dolore solatium, de consternatione prolicit andendi animos. Terret milites, erigit mulieres; uno eodemq; vultu Timor factus & Amor, non sine portento mysterij notas exhibet caelstis testimonij, ut probi aquè ac improbi crucifixum credant resurrexisse à mortuis. Armati milites erant, inermes erant mulieres: hæ timentes eriguntur, & timorem evomunt, illos timentes stupor, ac timor absorbit: Ait Novarinus in cap. 28. Matt. Nec mirus videri debet hic dispar adeò in disparēs eventus. Fulgor, & Nives praesulnit Minister gloria: erat autem aspectus ejus sicut fulgor, & vestimentum ejus sicut nix. Quid nive blandius, quid fulgere minaciùs? Ignem spargit & aquam, ut quoniam cum probis, & improbis agendum erat, suo quisq; tractaretur pro merito, & illos Timor ad officium, hos amor ad obsequium revocaret. Habes Christiane Preses, quem te geras in regendi munere. Rarò sunt probi omnes, vix unquam omnes improbi. Errasti in hos & illos, nisi sis Angelus, & misceas nivi fulgura. Nam ut idem non est omnium genus, ita genus est insania, omnes velle uno regendi stylo ducere. Quid enim delingunt probi? ut cum improbis experiantur fulgura severitatis, aut quid merentur improbi, ut cum probis tractentur nivibus lenitatis? uno calceo pedes omnium, aut omnium calceos uno pede metiri, nec bonum fatorem, longè minus discretum sapit moderatorem. Si lenitate rigorem pro bonorum, pravorumq; diversitate contemperes, Deum ipsum hoc in Angelo imitaberis. Bene Greg. hom. 21. in Evang. In fulgure enim terror timoris est, in nive autem blandimentum candoris. Quia verò omnipotens Deus, & terribilis peccatoribus, & blandus est justis; rectè testis resurrectionis ejus Angelus & in Fulgore vultus, & in candore habitus, demonstratur, ut de ipsa sua specie terreret reprobos, & mulceret pios. Concludit ergo Ciprianus Novarinus & hoc mysterium, & hujus mysterii magisterium. Eredit mulieres Angelus, ut à timore eas revocaret, non revocat Custodes, quia impius sine timore esse non potest, econtra Probi sunt Filii Amoris. Non semel in consultus in bonos rigor de probis fecit improbos. Mixta lenitate severitas etiam impios ad probitatem emollit.

Mulie-

Mulieres JESU Corpus mortuum unctionæ,
de lapidis sepulchralis revolutione anxiæ sunt.

Stimulos pietatis hand leves natura fovet in devotoamineo sexu : Smittioris enim vel id est genij, ut misereri afflictorum tenerius, celeriusq; possit. Anxia miscent consilia pia mulieres, ut corpus ungerent JESU mortui ! nihil mirum, tantam pietatem in mortuos mors ipsa postulat à muliere: Siquidem per mulierem omnes mortui sunt, ut sexus proinde sit in mortuos uberior obsequiò, qui funestior in vivos erat exitio. Quoniam ergo funebre obsequium ei fuerat impendendum, qui moriendo mortem destruxit. Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent JESUM &c. & dicebant ad invicem, quis revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti. Vides hic egregia sane mulierum studia in Christum ? Non parciunt ari, emerunt aromata, non parcunt obsequio, ut ungerent JESUM. Non parcunt laborū difficultati, quis revolvet nobis lapidem, non parcunt sui depressioni, nec à squallore terrentur sepulchri: ab ostio monumenti. Habet exemplum sane pulcherrimum anima Christiana, ut si viri misericordiam perdiderunt in mortuos, reperias eam in muliere. Opus egregium est misericordiae sepelire mortuos, at feditas est Christianorum, quod prò dolor quandoque nimium verax tritus ille sit versiculus: Dum moritur dives, concurrunt undiq; cives,

Dum moritur pauper, vix convenit unus & alter.

Iacent cadavera pauperum non raro per dies plures insepulta, quia vespillo nihil invenit in testamento pro sepultura. Locus in cemeterio non patet alij; nisi qui crumenâ Editui campanas ungunt. Arcularius tumbam fabricare non potest, nisi habeat clavos argenteos, ut mortuum claudat. Nemo deniq; pius esse vult, quia mortuus non habet, unde pretatem emat. Ah qui tot inutiles pro vanitate, cur nullos pro charitate sumptus reperis ! ac are, aut alio adjumento sat agis, ut pauper sepeliat in terra, ne tu Dives sepeliaris in inferno : aut enim es Magdalena, ut tandem pariter & mercedem à Christo referas. Bonum opus operata est. Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad sepelendum me fecit. Aut es Judas, cui charior crumena, quam sepultura Christi suo in paupere; sed qui funem pro sepulchro corporis, & in infernum pro sepulchro anima natus est. Ab me tibi Christus inproperat, quod apud Basiliū scilicet orat 3. Iude obiicit. Honorem puta sepulturæ meæ hoc esse, & si cædem apparas, tumulū saltem concede, Esto pīns in sepulturas mortuorum, ut moriturus ipse sis de numero viatorum.

Cux-

Currens Maria Magdalena discipulis indicat, Dominum suum è monumento raptum.

Prima fit novorum bajula, de resurgentis Christi gloria, quæ prima fuit serpentis pedica, per quam Adam cecidit in prævaricationis opprobria, mulieres affatum Angeli merentur prima, qui a prima sunt Angelis pares facta in obsequio pietatis. Nec enim solum unguunt, ac sepe liquunt cum Iosepho & Nicodemo. Sed charissimum pariter Christo funeris exhibent sanctitatis, dum ubi Angeli pacis amarè fleverunt, & ipse ministerium deferunt lacrymarum. Erat equidem in Civitate peccatrix, sedula nunc ad sepulchrum deprecatrix, que pretiosius lacrymis, quam unguento redemptori parentavit. Hinc non sola funebrem testatur sepulti. In Eum ardens pietate Magdalena, sed binas in Comitatum trahit Marias, ut plures Christo afferret lacrymas. O beatam penitentie metamorphosim, dum qua ante fuerat illicium peccandi, nunc facta est Magistra lacrymandi, & mulier prima currit ad lacrymas, quæ prima cucurrit ad lapsum, Chrysologo teste. En Matronas igitur vere Christianas, quibus Angelus ipse testimonium pietatis non denegavit, sed utinam tam sequaces traherent Heroinas in obsequium Christi, quot amoris lacrymas fuderunt in ministerio pietatis! postliminio videret mundus devotum feminineum sexum duplice sanctitatis titulo Illustrissimum Nulla enim sine gemina Maria esset Magdalena; & Maria nulla, Magdalena foret nulla, quæ non posset ab Angelo nisi ad Christi Discipulos, ut & ipsi resurgentis gloria roborentur ad salutis mysteria. Fateor cum reverentia, quod & hic mundi stylum tenerit Angelus, dum & ipse primum locum in revelatione cessit sexu muliebri, sed reperit mulierum conventum, in quo Maria ac Magdalena invicem non ad studium vanitatis, verum ad obsequium pietatis erga Christum novis augmentis promovendum conversabantur. Nemo bonus & posthac cedet primum locum in pietate devoto muliebri sexui, si pares in obsequio Christi convenerint heroinæ, nam quot viri resipiscunt, qui per sexum hinc effeminantur. Si Magdalenas & Marias in convenientibus habuerint nuntias virtutis, quas habent interdum Magistras vanitatis. Credite o Heroinas Christianæ, quantum per eos Diabolus in animarum ruinam per hanas confabulationes, tantum Deus per eos itidem in salutem proximorum potest per pia colloquia. Putabit Magdalena sibi raptum Salvatorem, cùm non reperit in sepulchro, & interim sibi in corde suo accorda transluit Apostolorum, si conventicula vestra Christum interdum sapient, ad sepulchrum profectò saltē propter verbum mulieris testimonium perhibentis Joan 4. eurrent & Apostoli, viriq; insigni vestro merito vestrae participes erunt pietati.

Petrus

Petrus & Joannes ad monumentum currentes, præter lintermina & sudarium, nihil reperiunt.

Vacuum Petrus & Joannes Christi sepulchrū deprehendunt; & ibi Christum jacuisse aliud indicū non est, quam lintermina, & sudarium. Sed utinam hoc unum esset sepulchrum, in quo sacratissimum aliquando salvatoris corpus depositum fuerat, & præter lintermina, & sudarium remaneat nihil? Quot enim sepulchra sunt? & quod pejus est, dealbata: quibus in testimonium exitij pro sepulchrali Epigraphe inscribi possit: Surrexit non est hic. Currunt Petrus & Joannes, hoc est fides & charitas, ut interpres volunt, sed quorū? ad sepulchrum Christi Christò vacuum, animam scilicet inanem gratiā. Quid igitur Christi loco reperiunt? Lintermina & sudarium: tegumenta Christi, non Christum. Patuit in multis fides, qua mundi vanitatem experta est, & charitas, que animum à terrenis ad eternam Divinamq; transstulit, ut Christo se totos darent, Christoq; consepulti mundum pede calcarent adeo gloriose, ut Christus in illis omnino sit formatus. Sed heu postlimnio ex humana volubilitate, fides languet, charitas penitus expirat: manet q; nomen, opera cessant imitatoris Christi. Ac ubi initium fervet, medium tepet, finis planè friget, animus inter manna largissimum cœlestium gratiarum ad Egypti ceppas respirat. Quid juvat sancte ac ferventer capisse, si cursus consumatus non sit? Irrepit fatalis ille tempor, qui una cum somno mortis frater est, & ubi mores in religiosum animum sœculares intrant, Christus exit, manent q; lintermina & sudarium, Christoq; vacuum sepulchrum; quia præter habitum ac nomen fervoris religiosi nihil. Quid prodeat sepulchrum sine Christo, si sine illo lintermina & sudarium ad majorem sint miseri damnationem! Excute veterum, quicunq; talis es, primosq; conversionis resume animos, cùm eadem ad huc sit mundi vanitas, eadem Christi beatitas, eadem vel pœna, vel mercedis aeternitas. Secus de te justissime de Charit. c. 5. Bernardus queretur, servatur sub tunica una, & veste simili cor vanum, & omnino dissimile; ita ut de religione antiqua vix signa serventur, & venientibus ad sepulchrum Domini, quod claustrum est, & Christum querentibus, solū lintermina patent, id est habitus & forma.

JE-

73. MATTH. XXVIII. 2. 5.
Angelus custodes vehementer ter-
rat, tristes vero propter IESU
sum mulieres consolatur.
C. Weigel.

74. MARCI. XVI. 1. 2. 3.
Mulieres JESU Corpus mortuum
uncture, de lapidis sepulchralis
revolutione auxiae sunt.
Cum Privilegio. Sc. C. M. C. Weigel.

75. IOHANN. XX. 2.
Currens Maria Magdalena disci-
pulis indicat, Dominum suum
è monumento raptum.
Cum Privilegio. Sc. C. M. C. Weigel.

76. IOHANN. XX. 3. 4. 5. 6.
Petrus & Johannes ad monumen-
tum currentes, præter hinc etamina
& sudarium, nihil reperiunt.
Cum Privilegio. Sc. C. M. C. Weigel.

JESUS summo mane è monumento à mortuis resurgens, apparuit primo Mariæ Magdalenaæ.

Magdalene fervor, qui tot flamas divini amoris excusit in corde, quot lacrymas dolor profundit ex oculis, post Angelii solatia venit ad Christi alloquia, ut nemo ambigat, crescente studio pietatis crescere favores Divine bonitatis. Verissimum enim est, quod ait Novarinus in c. 16. Marci. Nihil non obtinet amor, si verus, nihil non consequitur, si vehementis. Inquietius amore nihil, cum desiderat, quietius nihil, cum desiderat a possidet. Cacus est vel ideo non semel, quod nesciat se possidere, quod optat. Plorat Magdalena, quia tulerunt Dominum: & praesentis queritur absentiam dilecti. An cucus hic amorem non est, cum in dilecto dilectum non videt, & hortulanum putat, quem Christum vellet. Prophet a nihilominui interdum amor est, sed mysteria loquitur ignotasihi. Argutè in hunc locum Alcuinus. Nec errando haec mulier erravit, quæ JESUM hortulanum credit. Causam eleganter expónit in Cat. Grae. Severus. Fortassis non abs re JESUM suspicata est esse hortulanum; cum ille ipse esset Paradisi cultor verus atq; immortalis in horto monumenti tanquam Paradiſo, MULIEREM, quæ Adamum primum hortulanum deceperat, erudiens. Egregia prorsus Doctrina, & altis animo imprimenda notis. Primus Adam periret; qui fuit Hortulanus Paradiſi, in quo MULIER hortum reperit VOLUPTATIS. Adam secundus perditos recuperat, quia Hortulanus fuit exilio, in quo MULIER hortum reperit MONUMENTI. Vide proinde cur EVA in horto cadat. Magdalena in horto ad pietatem altius consurgat. Eva Magistrum habuit Diabolum in horto voluptatis, Magdalena Christum in horto Passionis. Cum ipse esset Paradiſi Cultor verus atq; immortalis in horto monumenti, & MULIEREM, quæ Adamum primum deceperat, erudiens, Ah anima Christiana! quid in hoc mundo tibi cum horto Voluptatis, ut pereas, cum sis nata ad hortum passionis & monumenti ut aternum vivas. Christum desideras? at quid viventem queris cum mortuis? Voluptatem in pomo sectatur Eva, & moritur, passionem in Christo sectatur Magdalena, & pleniū vivit! Liceat proinde cum Petro Damiano epist. 19. exclamare. Eant nunc, qui carnis suæ delectantur illecebris, medullas absorbeant voluptatum; sed & occisionis viæ ad æternum nutriantur incendium.

Mari-

Maria Magdalena discipulis annunciat, se
Dominum redivivum conspicatam esse.

Quam lata vox hac Magdalene. VIDI DOMINUM: ubi prò dolor hand pauci latantur, quod videant Diabolum, vel aliena specie, sed refer heroina pientissima, quanti hoc tibi steterit spectaculum? Vidi Dominum: quia enim doloris, & amoris est, sine indu non venerit gaudium. Ita est; lacrymis enim hoc emit Magdalena, siquidem ploranti Christus consolator, factus est: Mulier quid ploras. Adeò lacrymis non nisi Divinam emuntur spectacula. Quid mirum proinde, si pauci vident Christum, quotus enim aut crucifixum, aut è sepulchro suis ablatum peccatis plorat Dominum? Macta nimis hec sunt mundo spectacula: sit igitur prò dolor! quod de spectaculis l. 1. sac. Elect. queritur Navarinus. In theatris nostri ævi, in spectaculis horum temporum non morti quidem corpora obijciuntur, obijcitur anima, dum enim obscena spectantur, dum conspicuntur impura, interit spectatoris anima, quia & concupiscentijs animus, & auditu aures, & aspetto oculi sæpe polluuntur, sæpe currunt ad mortem, qui ad scénica decurrunt spectacula. Adspiculatur salvianus l. 6. de ouber. Dei. Nihil ferme est criminum, vel flagitorum, quod in spectaculis non sit, ubi summum deliciarum genus est, mori homines. Sed utinam in theatralia mundus non abivisset universus: Quando enim ea plerumq; spectacula se etantur mortales, que blandiuntur oculis, & occidunt animam, uti cum Eva conspiciunt verita, ita cum eadem illicita contuentes percunt. Christianus es? prospectaculo tibi Christus sit, ne in oculorum libertate assiduum habeat infernus triumphum. Licet enim in Redemptore tuo sales, jociq; Comici non exhibarent genium, lacryma tamen tragicæ passunt animam. Flentes non gratis nascimur unusq; tantum Zoroaster mundum ridens ingressus legitur, qui flendo tamen expirabit. Ut nobis O Christiane, quodridendis absq; causa lacrymarum sic unquam frui posset oculus. Hinc, ut adverbit in rem praesentem Nostrarinus. Singularis in hoc Dei nitet providentia, quod oculum & videndi instrumentum fecit, & lacrymandi, ut, qui facile per oculum peccet, in oculo efflent lacrymæ, quibus crimen commissum deleretur. Plorandi ergo Magdalena se Divinissimum Christus exhibet spectaculum; Nam ut ait Drogo. Hostiensis, occultat se, ut ardentius requiratur, & requisitus PÆNITENTIÆ LACRYMIS cum gaudio inveniatur, inventus cum sollicitudine teneatur, & tentus non dimittatur, donec in amoris sui cubiculo mansitionem facturus introducatur. Si sapias, vide quæspectacula laqueras oculis, ut & invidias Dominum.

Pct

Perterritis mulieribus salutem dicit, metumque dispellens, in Galilæam ad fratres alegat.

Exhibet pedes Magdalena osculis Redemptor, cum in multitudine convivantium lacrymis querit veniam peccatrix. Non respuit gloriosus jam adorantem, pedesq; tenentem in consortio mulierum ceterarum, illæ autem accelererunt, & tenuerunt pedes ejus, & adoraverunt cum: Tangi se vero à Magdalena non patitur, cum hortulanum refert. Noli me tangere. Quid hic mysterij? querit egregie No-varinus: an quia Magdalena liberiùs in Christi amplexum ruebat, idè non est admissa? Eventus litem dirimit, pedes, non corpus tangi patitur Christus, quia nihil Christi magis nostrum est in hac vita, quam pedes, siquidem gressus ejus documenta nostra sunt; ut non iam via est & veritas, à via veritatis non aberremus. Eleganter in hanc rem Augustinus in c. 7. Lxx. 1. 50. Hom. 23. Tom. 10. de Magdalena conversa. Accessit ergo non ad caput Domini, sed ad pedes, & quæ diu male ambulaverat, vestigia recta quærebat. Sub elementis mundi, Apostolo teste, parvuli sunt omnes, & quoniam parvuli gradirecte sine duce non possunt, ad Magistri cœlestis adventum cessant elementa mundi, ut in spiritu, & veritate ambulantes consequamur beatam spem adventus ejus. Magisterium ergo Christi est, ut erudit in novitate vita ambulare. Ad ambulandum vero recte in tam anticipati via, quid nisi pedes recte conducent. Ut noveris ergo, quales requirantur pedes, ut in vita novitate cum Christo ambules consule Augustinum, qui (siquidem anima, non corpore hic ambulandum est) non vanè animæ pedes affectus vocat. Quid mirum igitur, si pedes Christi pedum nostrorum Duces facti, nobis pro magisterio conceduntur affectum. Nostine Christiane, quam recte ambules, cum ambulas affectibus tuis in Vestigijs Christi? ambulas viam salutis, quia bene ambulant affectus. Si porro ab eas post viam carnis, abibis pariter in viam Cain, ut ludibrium suas tuarummet pravarum affectionum ad aeternum exitium. Insigniter Dibus Paulinus epist. 4. nos ad Magdalenanam hac in re dicit, ut ejus imitemur exemplum. Ad pedes Christi cucurrit, se sequere illis abluit &c. Atque ipsos sibi pedes sacrarium ut ita dixerim, & altare constituit, in quibus libavit fletu, litavit unguento, sacrificavit AFFECTU. Docet igitur, quam necessaria nobis hec doctrina sit, Magdalena: peccatrix, quam diu pedes Christi non habuit Magistros affectuum; Sancta, quam primum propalestrabit e plantas adorabit Redemptoris. Ama, irascere concupisce, Christiane, cum Christo tamen non mundo insano. Jude-

Judæorum proceres multam dant pecuniam custodibus, ut JESUM raptum ē sepulchro divulgent.

Profundè dormit, quia fraudulenter vigilat; nemo enim se minus custodit, quam qui dolosè perdere querit alios. Dormit vulpes cum prædam somniat; sed ubi se sopitam fingit, ut incantas allicit aves, prædatas ipsa non raro aquilis. Quæ deliria non somniant vigilantissimi semper in Christi odium Judæi! Sed aquitas tandem ridet versutiam, cum suo sefrans laqueo irretit. Quid enim insanus, quam liberali ære dolum emere, quo se ipsos decipiunt deceptores Judæi; corrumpt pecuniâ custodes, ut mendacio vigilantissimo se dormivisse, raptum, furto Christi corpus testentur, sagax plane consilium sed quod aquæ autores, quam sectatores confundit, & refundit. Nam quis testi credat ignavo adeò, ut se ipsum exponat supplicio, ne deſu mendacio? Dormiens enim custos in excubijs mortem non fidem meretur in Judicijs. Verum concedamus etiam lassos à carnificina dormivisse custodes: binis enim noctibus tertioq; jam die solerissimè vigilarunt crudelitate in Christum; sed ò insaniam Judæorum, quæ testes dormientes adhibes ait August. in Psal. 63. quid obsecro testari furtæ possunt aliena, qui propria non custodierunt, siquidem dormierunt. Illeline, fidem habeant de gestis aliorum, qui scire nequeunt, quid egerint ipsi? Verè tu ipse dormivisti, qui talia scrutando defecisti: exclamat Augustinus, Ridemus meritò Judæos adeò præclaros mendacij nundinatores factos, ut liber ali pretio dolum emerint, quo se ipsos sperunt, Defleamus nunc jure pari cæcutive non minus Christianos, quibus nihil magis solupe, quam liberali sumptu fraudes emere, quibus eternum perdant se ipsos. An non enim & ipsi testes dormientes adhibent contra resurgentis gloriā, cum vindicantis non timent Majestatem, qui non solum testes, verum & autores, & Judices pretiis tales conductunt, emuntq; ; qui quantum justitie dormiunt, tantum versutie vigilant. Apostolos Christi (hoc est innocentes) fures arguunt, ne ipsi quod sunt, fures (quia iniqui) appareant, dum contra aequitatem omnem, pauperes, viduas, orphantos causis justissimis dejectiunt, non quod sint justitia potiores, verum quod potentia, quod pecuniâ, quod iniquis patrocinij validiores atrociorē sibi pariter infernum emant. Versutia filia Diabolii est, quæ pro fratribus unius Patris habet omnes, qui non tam in JURIS AEQUALITATE versati, quam in æquitatis corruptela versuti, quodlibet, non quod licet, agunt. Ab quoties cum Augustino exclamandum est; O infelix Astutia; tantumne deseris lucem consilij Pietatis; & in profunda Versutia demergeris.

MARC. XVI. 9.
JESUS summo mane e' monu-
mento à mortuis resurgens, appa-
ruit primo Maria Magdalena.
C. Weigel

JOHANN XX. 18.
Maria Magdalena discipulis an-
nunciat, se Dominum redivivum
conspicatam esse.
Cum Pro. S. C. M. C. Weigel

MATTH. XXVIII. 9. 10.
Perterritis mulieribus salutem di-
cit, metumq; dispellens, in Gali-
laam ad fratres ablegat.
Cum Pro. S. C. M. C. Weigel

MATTH. XXVIII. 11. 15.
Iudæorum proceres multam dant
pecuniam custodibus, ut JESUM
raptum è sepulchro divulgent.
Cum Pro. S. C. M. C. Weigel

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

JESUS invicem Emaus ambulans, duobus discipulis ob mortem suam tristibus, scripturam explicat. **T**risti penduloq; in marorem vultu Castellum Emaus duo petunt Discipuli, qui licet non appropinquent JESU redivivo, utpote in Emaus (quod quidam interpretantur populum reprobatum) euntes, appropinquat illis tamen JESUS, captumq; iter more suo, id est medius eorum prosequitur. Nam si (ut Bernardus serm. de nativit Virg. testis est) amat semper media JESUS, diverticula semper & reclinatoria reprobat filius hominis, DEI & hominum mediator; hic projecto, ne abeuntes per marorem ad populum reprobatum, reprobisierent Discipuli, opus erat JESU in medio eorum. Ut enim ait Hugo Card. in c. 2. Luca. Notandum, quod medium diligit Deus, quia ibi securitas, in extremitatibus periculum, extremum sine JESU medio Emaus iei adiuvissent periculum, quod ut inhibeat, erigit afflictos JESUS; at quo artificio? Incipiens a Moysi, & omnibus Prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis, quae de ipso erant. *Luc. 24. Quoties in Emaus Christiane abis? cum animum adversa marore conturbant, unde igitur mentis alacritas resumenda?* Vade ad formicam O Piger, & cum Christo ad scripturam recurre. Nam pulchre advertit Augustinus oblivionem sacrarum literarum plerumq; cum his Discipulis causam esse periculis & tristitia; monet ergo, ut formicam imitemur, sicut illa aestate colligit, unde in hyeme pascatur, sic unusquisq; Christianus in rerum tranquillitate, quam significat aetas, Colligit VERBUM DEI; ut in adversitatibus, & tribulationibus, quae hyemis nomine significantur, habeat, unde spirituam liter vivat. *Vis causam hujus altissimi documenti a Christo dati Discipulis?* acceperit a Patribus: quia cum in Emaus mestus abis, & secularis humana solatia, non consolations, sed magis desolationes, ut Bernardus ait, apud populum hunc reprobatum invenies. At vero in scripturis ea reperies, qua solidam animum confirmare possunt, quis intentos DEO reddunt, a viriis avocant, mentem in celum rapiunt. Attende lectioni: *monet Paulus Timotheum, ubi subjungit Athanasius.* Sine legendi studio neminem ad DEUM incentum videoas. *Unde Hieronymus addit in c. 8. Amos.* Ex quo colligimus, quando Doctrina non fuerit in Ecclesiis (nempe scripturarum) perire pudicitiam, castitatem mori, omnes deniq; abire virtutes, quia non comedenter verbum DOMINI. *Vidit Zacharias volumen volans c. 5. hoc tibi arripe in adversis Christiane;* nam serissime Gregorius. 5. mor. c. 8. Quid est volumen volans nisi scriptura sacra? quae dum de caelestibus loquitur, ad superiora mentis nostrae levat interpretacionem.

F

Disci-

Discipuli Emauntici IEsum longius iturum,
ad diutius secum manendum compellunt.

Vix quidpiam dolorem animi lenit amenius, quam amena conver-
satio. Non dimitunt Christum Discipuli, eum se finxit longius
ire. Confabulatio dulcis hospit alitatem evincit peregrini, hospit alitas
Christum restituit incredulis. Hinc Augustinus serm. 140. de tem. Te-
ne hospitem, si vis agnoscere Salvatorem, quod tulerat infidelitas,
reddit hospitalitas. Tenent igitur, quem amissum putabant, & cōc-
gerunt eum. ¶ Unde Greg. hom. 23. ait. Colligitur, quod peregrini
ad hospitium non solum invitandi sint, sed etiam trahendi. Sed
utinam interdum trahi possent Christiani, ut saltē peregrinos ad-
mittant. Pro morionibus, Parasitis, comotoribus, inutili famu-
litio, jumentis, quodq[ue] sedis est canum gregibus, nec tectum, nec vi-
clus, nec centum alia desunt obsequia: pro Christo in peregrino non est
locus in diversorio. Teste Chrysostomo virtutis Christianae est hospita-
litas signum certissimum: Signum igitur è converso certissimum
vite nequaquam Christiana, ubi Christo in peregrinis non patet ho-
spitalitas. Nec sperent enim hujuscemodi amicam in iudicio vocem
Christi: Venite benedicti, quia hospes eram, & collegistis me;
lata enim est sententia: Discedite à me maledicti in ignem æter-
num, quia hospes eram & non collegistis me. Siquidem quamdiu
non fecistis uni de minoribus his (nimirum peregrinis pauperibus)
nec mihi fecistis. Ut igitur pomposè ad inferos descendant, qui ho-
spitalitatem nesciunt, in morionum, parasitorum, comotorum,
inutilium famulorum, jumentorum, canumq[ue] suorum comitatu se
solentur. Certè non vanè ait Oleaster de rogante Abrahamo, ut Angelis
sub specie peregrinorum ad se disertant: Doceretis verbis, nos non gratiam
facere pauperi, eum hospitio recipiendo, sed maiorem recipere, si se ille à
nobis recipi permittit. *Confam elegantem affert Hildebertus*, non dum enim
hospires exierant, & Saræ data est fæcunditas. Abrahæ námq[ue] facta promis-
sio, interventu hospitalitatis impletur. *Vis in te quoq[ue] factam celi promissio-*
nem impleri, fac quod Christus mandat, & Chrysostomus hom. 45. in actu
suadet; sit Christi receptaculum generale Domus nostra; exigamus ab illis
mercedem non argentum, sed ut nobis faciant receptaculum Christi Do-
mum. Secùs time, quod sebèrè minatur Augustinus serm. 162. de tem. labo-
riosum, & fastidiosum nobis est in pauperibus recipere Christum in patriam
nostram? Timeo, ne nobis ille vicem reddat in Cælo, & nos non recipiat
in beatitudinem suam.

Iesu

JEsus panem benedictum & fractum porri-gens, ab Emaunticis discipulis agnoscitur.

Res cæc a moror est non minus, quam amor, Huic enim ignes, & flammae, illi fumus, & umbra ligant oculos. Amant, & marent igitur Emauntici Peregrini, ut bis caci sint, cum nec sine morore, amor, nec sine amore moror sit ullus facile. Oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoscerent. Nihilominus tamen aperti sunt oculi eorum, & cognoverunt eum. Sed quando? cum accepit panem, & benedixit, ac fregit, & porrigebat illis. Ex conversa-tione amena Christi sunt roborati quidem hi discipuli; Christum tamen ex illa non agnoverunt; agnoverunt autem ex panis frâctione. Pul-chrè Laurentius Justin: de trium: Agon. c. 25. In panis frâctione potius, quam in prædicatione agnoscere meruerunt; quatenus sicut egeni miserti sunt, ita misericordiam reperirent. En ut mi-sericordiam misericordiam parit! Panem Christo apponunt, & in pane Christum recipiunt. Panum verissimum est, quod ait Chrysolo-gus serm. 41. Deus regnum suum fragmento panis vendit. Sed audi, quod addit: Quis excusare poterit non ementem, quem tan-ta vilitas venditionis accusat. Fratres! prandium nostrum sic pauperis cœna, ut mensa Christi nostrum paretur in prandium. Dives igitur es, an pauper Christiane? Si Dives? Cur ad omnia catena Dives, quam tu emas tibi regnum celorum? Quod pro frag-mento panis erogato pauperibus obtinere potes! Nostri equidem Iacobi Apostoli terribile in locupletes monitum. Aurum, & argentum vestrum æru-ginavit, & ærugo eorum in testimonium vobis erit, & manducabit carnes vestras sicut ignis. Cur autem hoc? Thesaurizasti iram &c. nempe Dei, in novissimis diebus. An queso ardens, arsurusq; flammis inenarrabilibus eximi tormentis non belles aeternis? Si fieri posset, rogares utiq; tremulus, quod nun-rides tumidus. Preverte igitur calamitatem exemplo Christi. Fregit ille panem, ut iram DEI avertendi mysterium doceret. Audi enim Bernardum. Fregit per gratiam nempe panem, ut suam, ac Patris frangeret iram. En ut frangendo panem in pauperes, frangere iram DEI potes in tutelam à gehenna? que te manet o Dives, nisi Dives misericordia sis, & abundantia tua penus ammonia-ria sit egenorum. Pauper es oChristianus? pauperem alendo locupletaberis. Nam frange esuriens panem tuum: Jovias monet, ac exponit Cesarius Arelaten. hom. 2. in quod: Etiam si par tibi paupertas est, ut non habeas nisi unum pa-nem, ex ipso tamen frange, & pauperi tribute. Miraculum vis in testimonium futura mercedeis, memineris tecum fieri, quod refertur in Etia B. edonis: ubi qui pugillum aperuit micas ostensurus, protulit Margaritas.

Per fores clausas, ad congregatos discipulos
veniens, præmissa salute, vulnera monstrat,

Hec indoles Christi est, intrat clavis januis, exit apertis, quidni
sapientia ac scientia DEI sunt absconditi. Monet quippe Gregorius,
deprædaris desiderat, qui thesaurum publicè portat in via. Metus
compellit Apostolos, ut percuesso pastore dispersa denuo congregentur
oves; Et vix fores clauduntur propter metum Judæorum, repente
medius discipulorum stat Christus. Felix metus, qui separat à turbis
Judeorum, ut consortium restituat Christi! Nec tamen aut flagitio-
sos evades Judeos, aut Christum videbis in medio Discipulorum, nisi
cum fores essent clausæ. Nam scitè Gregorius, mandatum Christi
perpendens, quod congregatis, clavisq; datum erat Discipulis: Vos
autem sedete in Civitate, quo ad usq; induamini virtute ex alto.
Quod sic exponit. In civitate quippe consideremus, si intra mentium
nostrarum nos claustra constringimus. Adèò cum Christo non habi-
tatur, qui secum solo habitare non potest. Arabum est proverbium sa-
pientissimum occlude ostium tuum adversus raptore. Quid enim
tumultuantis mundi turba sunt, quam raptores Christi? In cuius (uz
cum Chrysostomo hom. 8. in acta loquar) regno pauci, in gehenna
multi. Quid mihi cum multitudine? Quæ utilitas nulla, sed po-
tiùs damnum. Advertit bene Hieronymus. Ep. 4. Moysen in solitu-
dine viam ad terram promissionis didicisse, & quidem quadraginta
annis eruditur in Eremo. Nihil profectò ad salutem proficies, nisi
cum Christo emotus à turbis, vitta declines in solitudine, ac animum
frequenter ad se ipsum revoces. Nam verissimè Beda. Prima salutis
spes est quemlibet assuetos vitiorum tumultus, turbasq; fugere.
Causam insigniter addit Hugo Cardinalis. Qui vult sanari à peccatis,
debet tumultum mundi evitare, quia corrumpt bonos mores,
colloquia prava, suscitavit filium funamitidis Eliseus, non suscita-
vit Giezi, quia Eliseus ingressus erubile, clausit ostium super se, &
super puerum, non clausit vero turbarum amans Giezi. Huc enim re-
fertur, quod de simili miraculo Christi Dionysius ait quia turba fui
indigna videre istud miraculum, mortuus es vitijs inter turbas?
quare vitam à Christo in solitudine. Nam nimia turba vitiorum sine certami-
ne vincitur, quando solitudo gratiae suffragatur, monet Bonaventu-
ra l. 4. P. Bart. c. 18.

61. LUC. XXIV. 15. 16.
Iesus in vicum Emmaus ambulans,
duobus discipulis ob mortem suā
tristibus, scripturam explicat.

62. LUC. XXIV. 28.
Discipuli Emmautici JESUM
longius itum, ad diutius lectum
manendum compellunt.

63. LUC. XXIV. 29. 30.
JESUS panem benedictum &
fractum porrigenz, ab Emmauticis
discipulis agnoscitur.

64. IOANN. XX. 9.
Per fores clausas, ad congregatos
discipulos veniens, praemissa salu-
te, vulnera monstrat.

Increduli Thomæ digitum manibus suis, &
manum ejus lateri suo infert.

Ingeniosa Thomæ fuit incredulitas. Rediuvum negavit, ut manum
eo inferret, unde vita pro manavit. Ad cor Iesu credendo pene-
trare non potest; penetravit igitur dubitando. Felix dubium, quod me-
ruit solvi amoris testimonio. Quid enim posthac Thomas dubitaret
se amari a Christo, Cujus COR in MANU habebat? Nisi videro in
manibus ejus fixuram clavorum, & mittam digitum in locum cla-
vorum, & mittam manum meam in latus ejus, non credam. Pre-
clarè agis Thoma; fortè porrò te gere in dubitando, ut eò evadas
fortior in credendo. Quid ni enim firmissima tibi redeat fides, cùm di-
gitos pro clavis adhibes, ut eò validius adhæreas Christo, nisi mit-
tam digitum in locum clavorum. Hinc Augustinus in persona Chri-
stiferm. 33. de verbis Domini: Occisus sum propter te; per locum,
quem vis tangere, sanguinem fudi, ut redimerem te. Adhuc du-
bitas de me? Nisi tetigeris me, ecce & hoc præsto, & hoc exhibeo;
tange, & crede: inveni locum vulneris, fana vulnus dubitatio-
nis. En ut pateticā demonstratione Thoma dubium est solutum! pal-
pavit enim veritatem ipsam, & qui corporis èquè, ac anima credere
noluit oculis, fidem plane habet in digitis. Ita teste Chrysostomo
Christus ejus satisfacit desiderio ostendens se. Ab Christiane! vul-
nera Iesu clavi erant, qui tam arctè Thomam Christo adstrinxerunt,
ut quia semel expertus est latus, quod militaris lauea penetravit;
lanceis & ipse configi maluerit, quam non adherere Christo. Cogita,
cogita tu quoq; redemptoris vulnera, cùm tentationum furunt spi-
cula. Quid caro, quid Satan, quid mundus poterit hoc munitis pre-
dio? Nunquam tibi o anima Divinum excidat Laurentij Justiniani
monitum de casto connub. c. 8. Ostia intuimini diligentissimè la-
teris, manuumq; pedumq; fixuras videte redemptoris! apertæ
sunt, introire ne timeatis, intus est latitudo immensa. &c. Cùm
infesti sunt adversarii, cùm illis impares vestras senseritis vires,
cùm titubare, formidare, & ipsorum suggestionibus inclinare ex-
peritis: finè mora ad præsidia currite verbi, ad petra foramina,
ad VULNERA Redemptoris.

JESU ex discipulis quærenti , num cibum
habeant ? offertur piscis assus & favum mellis.

UT redivivum se Christus probet Apostolis , mortuorum resurrectionem confirmat manducando. Argumentum sane acceptissimum vivis , qui fideles apprimè sunt in convivij , quoties enim e pulis venalis prostat fides . Sed quia veritatis Magister , non tam cibo , quam cibi mysterio pascitur , cur post mortem illi favus mellis , & piscis assus offertur ? Documentum hoc apponitur in convivio vere penitentibus , quo edulio pasci debent , qui resurrexerunt cum Christo . Hærebat quispiam in monumento vitiorum , DEO erat mortuus : abjecta opera mortis , respicensq; ad vitam redivit gratie : ad pristinas non revertatur pororum sibiquas , pisces asso , & favo mellis contentus fit , ni denuo mori velit . Quid enim Piscis quam animal à maledictione immune ? quia ex elemento , quod peccato non subiacuit . Audiatur Augustinus l. 1. de mirabil. sac. script. c. 4. Quare DEUS etiam aquis in Adæ maledicto , non maledixit ? cui facillimè respondetur , quod non aquam contra Domini edictum babit , sed de terra fructu homo comedit . Qui proinde manducando terrena , mortuus es , à bolo mortis tibi abstinentium est posthac : hoc est veteri , quæ perieras est à peccatorum ; piscis ergo ex aqua , non caro de terra pascat . Sed an hoc satis ? mellis favus addendus est . Quia declinat malo , & fac bonum ; quod si enim bonum non feceris , ad malum denso declinabis . Infavo mellis igitur sedulitatem imitare apicula , cuiuslibet ipse favus testimonium subscriptum bonum opus operata est . Apis quippe laborata , labore pascitur , summa belin hoc naturæ pompa , quod in exili corporeulo maximum compendiariit industria portentum , Spiritum enim apiculam dieres , nisi stimulum carnis , cumpungit , probaret . Hinc aurora vigilacula , solis ortum non tam risu cali , quam strenuitate operis laboriosa intonat : & quodros floribus , hoc illa fauibus in oblectamentum distillat , dum quidquid rapit amaroris horto ex floribus & herbis , id mox dulcoratum restituit Hortulanu in favo , ut belrapinas nesciat , qua beneficia non sint . Habes piseum assum , habes mellis favum , ut nobis iuxta Dilectum Leonem , te id nunc debere industria Pietatis , quod olim das fascino iniquitatis . Nam siquidem Gregorio teste hom. 13. in Eban. minus est mala non agere , nisi etiam quisque fluideat & bonis operibus insudare : nec tanta est fuga peccati , bona operis industria ; secus enim , quod idem ait Gregorius hom. 2. de supremo tibi dictum puta Indice servum vero à bono opere torpecentem damnata .

Jesus

JESUS discipulis scripturæ sensum aperit, &
eos Hierosolymis præstolari jubet.

Per sua surus Apostolis, ut Jerosolymis præstolarentur virtutem ex alto, scripturarum sensum aperit. Causa rei est, quia infamem Christicidio urbem declinare potius debuissent, quam incolere Discipuli. Nihilominus ibi Spiritus Sanctus expectandus est, ubi nidus grassabatur impietatis. Arduus planè fidei articulus! ut ibi sanctificantur Apostoli à DEO, ubi ad eliminandum Christi nonem Tyranni agitantur à Demone. Scripturæ igitur ad explanandum hoc paradoxum opus erat, ut imperium voluntatis extorqueretur, quia ut S. Thomas docet: effectus hujus scripturæ est duplex, scilicet, quia docet agnoscere veritatem, & suadet operari justitiam. Vide hic stylum Divine providentie! impios exhibet in instrumentum fabricandi pios. Ita nimirum calix in manu Domini vini meri plenus mixto, veruntamen fæx ejus non est exinanita. *Ubi Augustinus mundum ex probis & improbis conflatum perpendens admirabundus exclamat. Quomodo meri, si mixto? Nodumq[ue] pulchre solvit Rupertus,* merum est æterna felicitas, fæx æterna infelicitas, mixta est prosperis & adversis temporalis mutabilitas: Nam ex malorum temporali felicitate, ac eterna infelicitate, iustorum tempore alem infelicitatem ac eternam felicitatem Deus eruit. *Quid horres igitur Jerosolymam tribulationum? Si arena ibi est pugnandi ad Coronam, ut sanctificeris ad gloriam.* Scitè arguit Novarinus ex Doctore Angelico Christum saepe se contulisse Jerosolymam, ne juris peritorum reprehensiones timere videretur, aut mortem, qua inde poterat contingere. *Quibus Dibi Thomas Serbis Citatus addit autor.* Quin frequens in Ierusalem ibat, corporis oculis ea loca visurus, in quibus passus erat. Fugit sedem triumphandi, qui fugit arenam pugnandi: quis enim blasphemus dicat? Segnius DEum assisteret pījs, quād Demonem impījs. *Quid metuis celi dissipitas? Quae sonum emuntur nisi per illatas ignominias.* Audi Boëtium, nec unquam ejus obli-*giscere l. 4. Consol. c. 6.* Divina providentia protulit insigne miraculum, ut malos mali bonos facerent? Nam dum iniqua sibi à peccatis perpeti videntur, noxiорum odio flagrantēs, ad Virtutis frugem redière, dum se eis dissimiles student esse, quos oderunt. Boni admodum non erant Apostoli, cùm in passione Christi scandalum passi relieto eo fugerunt omnes: proinde si non malos, certè minus bonos, mali fecerunt persequendo meliores. Si ergo mali per malos boni fieri poterant! quando per malos, meliores fient boni. Audi vel gentilem Senecam de probid: Paternum DEus habet adversus bonos viros animum, & illos forteiter amat &c. Doloribus, ac dampnis exagitentur, ut verum colligant robur.

Petrus

Petrus cum Thoma, aliisq; Discipulis ad mar-
re Tiberiadis, pescatum ire constituit.

Ierosolymis opperiri Spiritum Sanctū Discipulis Redemptor imperat; Et mox de pescatione sollicitas agunt curas intenti cum Petro labore omnes. Et quam bene! si tempore, quo insunni sacerdotis atria confabulatus est otiosè Petrus, non ad loquaces ministros, verùm ad multos pisces laborioso conatus in retiatrabendos abiisset; in retia ipse garrule non incidisset ancille. Cantior igitur suā factus ruinā, pescatus sedulo ad excipiendum se parat Spiritum Sanctum, qui Christum otioso amiserat garritu. Hinc ait, vado pescari: Et mox reliqui venimus & nos tecum. Felix iter, superioris exemplum alios ad laborandum cogit, ut hīc Petri. Ait salmeron in hunc locum. Egregie verà in rem præsentem Divus Paschias. Nescit enim Spiritus Sanctus, quo cuncti possederit, inefficaces, atq; in expeditos relinquere. Cansam argutè Novarinus exponit. Otiosi & umbræ osor Spiritus Sanctus est, desidiosos non amat, amat laboris amatores. Et sane si otium vel temporali obstat emolumento, quid ignoravus torpor celestium fereat gratiarum? Verissimum enim est, quod Chrysostomus hom. 23. in illa verba Matt. 20. quid statis hic totā die otiosi, commentatur. An nescitis? quia qui non operatur in hoc sæculo, non manducabit in illo, & qui alijs manducantibus, & bibentibus in hoc sæculo operatur, in illo sæculo alijs jejunantibus ipse non jejunabit, sed accumbet cum Abraham, & manducabit de prandio vita. Qui autem hīc alijs operantibus stat otiosus, alijs recumbentibus in illo sæculo, ipse expelletur foras. Terribile fulmen est, quod in otiosis temporis dilapidatores Laurentius Justinianus bibat: Veniet, veniet necessitatis hora, quando misericordie clauderit fons & operandi deerit facultas &c. tunc prorsus oculos aperiet pæna, quos nunc claudit culpa, tunc quanti sit præsens tempus noscetur non ad meritum, sed ad supplicium. Hinc & Blosius in paradiso anima severissime admonet. Otium omnium malorum parentem, certissimumq; animarum exitium perhorrefecit. Nam cujus es otioso? DEI non: quid enim DEO cum stulto? Et tamen, qui autem sectatur otium stultissimum est, ait ipse Deus proverb. 17. En qualis Doctor in superlativo sis? at nunquam graduandus à DEO, quia cogitatio stulti peccatum est: ait idem proverb. 24. si DEI non es? ergo Diabolus: consequentia est in forma sati deformis manus Diabolus reliquis pars est vitios, otiosus habet septem. Audi quisque Hugonem Cardin. Nolite stare otiosi, quia ad Domum vacantem, unde exiit, Diabolus revertitur, & habitat cum septem spiritibus nequioribus.

Exie-

85. JOHANN. XX. 20. 29.
Increduli Thoma dixit tuum ma-
nibus fruis, & manum ejus
lateri suo inserit. C. Weigel.

85. LUC. XXIV. 12. 43.
Iesus ex discipulis quarenti,
num cibum habeant? offerturpi-
scis assis & favum mellis. C. Weigel.

87. LUC. XXIV. 42. 43.
Iesus discipulis scripturæ sen-
sum aperit, & eos Hierosolymis
præstolarijebet. C. Weigel.

88. JOHANN. XXI. 5.
Petrus cum Thoma, alijsq; dis-
cipulis ad mare Tiberiadis, pisca-
tum ire constituit. C. Weigel.

Exierunt Discipuli ad mare, & ascendunt in
navim, sed frustra per totam noctem laborant.

Gravis anima laniena cassus labor est. Sudor nullus funditur acer-
bitus, quam quod perdit a rigatur industria. Interim tamen vir-
tutis fructus optimus ipsa virtus est; nec opera pretium ab eventu, sed
ab contentione agendi, quod honestum est, sano iudicio estimari debet.
Laborant sedulo, & nocte sudantes tota nibil aliud retibus concludunt
Apostoli, quam spem delusam. Ab opere tamen haud ideo cessant, quod
irritus occiderit labor; nam etiam sine captis piscibus mercede non
caruerunt industria, ubi lucrum factus est Christus. Praclarè in hanc
rem philosophatur Maldonatus. Dicerem velle nos DEum ita ex
eius pendere providentia, ita confidere, non passurum cum, ut
quidquam nobis desit: ut tamen studium & operam, quam pos-
sumus, nostram adhibeamus. Oportere nos cum ipso cooperari,
non debere otiosos esse, & divina abuti providentiâ. Non sem-
per ex manna vivendum Cælitus misto: piscandum, arandum,
ferendum, metendum, laborandum nobis esse. Hinc si conatur op-
tatus quandoq; non respondet fructus, an ideo deiiciendus animus?
Imbecille mentes tunc rem se prosperè plaudunt egisse, cùm e vice rurunt,
quod industria collimavit. Indoles magnazima non eventum sed cona-
tus honestatem respicit; felicitatemq; suam non ab eo metitur, quod
praclarâ obtinuerit, sed quod a greedi praclarâ sit ansa. Mare totus
mundus est, quot homines, tot pescatores, qui fortunam suis retibus ni-
tuntur includere. Sed interdum DEUS obstat industria, fultus
vingitur, sapiens, ubi fortunam non assequitur, quam pescatur, Di-
vinâ se solatur providentiâ, satis felix, quod partes impendendo suas
agat, quæ agenda sunt, non quod obtineat, quæ ambibat. Nam
quoties DEUS, ut Divus prosper canit, multum concedit, quod
nocitura neget? Hinc præclarè Augustinus: Fideliter supplicans
DEO pro necessitatibus hujus vitæ, & misericorditer non audi-
tur. Quid enim infirmo sit utile magis novit medicus, quam æ-
grotus. Tuum est ô Christiane conatum ac sudorem impendere, DEI
eventum dare: Qui si neget industria fructum? amoris est indicium.
Bene namq; idem Augustinus. Sæpe DEus concedit iratus, quæ
negaret propitius.

F 5

JESUS

JESUS stetit in littore, & discipulos alloquitur, quem nemo praeter Johannem cognoscit.

Eelix infortunium, quod acquisito resarcitur DEO! Pisces fuge-
runt Apostolorum retia, & in prædam cedit JESUS. Adeo nun-
quam laborat in irritum, qui si non deest industria, compensat enim
calum, quod à mundo negatur. Mane autem facto stetit JESUS in
littore. Quid enim lux fecisset in tenebris? que nec de die agnoscitur.
Non tamen cognoverunt Discipuli, quia JESUS est. Vide quam
grata sit Christo pia sedulitas? Preclarum enim habes apud Novari-
num hic de illa solatium. Intentis muneri suo, vel non spectatus
Christus assistit; theatrum illi jucundissimum societas operosa,
ad cuius delicias vel à summo mane festinat. Vis interime nōsse, cur
sudārint gratis totā nocte Apostoli, & mane stans in littore, à solo
tamen Joanne agnoscatur Christus? Compendium accipe latentis my-
sterii. Nox illa non tam solis apud antipodas absentiam, quam fidei
constantiam, quam in spem contra spem cum Abraham, in tenebris
adversitatum creditur, figuravit. Petrus enim, qui negavit Christum otiosus, meruit etiam frustrasudans Christum videre laboriosus.
At quo beneficio? Non suo, at Joannis oculo Christum agnoscens. Dixit
ergo discipulus ille, quem dilegebat JESUS, Petro; Dominus est.
En amor, non servilis timor agnoscit JESUM. Nam scitè Chrysologus
in rem presentem. Qui diligitur videt: quia semper amoris oculus
acutius intuetur, & semper vivacius, qui diligitur sentit. Vide i-
gitur, quam sit oculatus etiam cæcus amor? Siquidem ubi uterq; a-
mat, & amatur, amato amans, & amanti amatus in merum abit
oculum. Timuit Petrus, cum Christum negando amisit, recepit, cum
amando laboravit. Amor enim in opere laborioso, non timor in otio
perniciose Christum restituit Petro, nisi enim sudasset cum Joanne no-
cta, cum Joanne id est amoris discipulo JESUM non bidisset de die. Crebit cum
labore fides, cum fide amor, ut exhiberet artificium sanè preclarissimum robu-
stæ virtutis, que imbecillior non sit in tenebris adversitatum, ubi verus Gal-
dusq; amor fixus est in Christo. Quere operosè placere amato, si amoris mercede
premiari cupis. Adeo enim sine solatio amantes nunquam pro Christo laborant,
ut ipse labor non careat soluptate, quantumvis mille sit obitus calamitatibus.
jactaris misericordiarum precellis? Juva te amando, respice in Christum: egregiè
Novarinus. Magni nimirum refert, scire, Christum esse, qui nobis in tribu-
lationibus operam fert. Lebe onus fit, cùm Christi amore fertur.

In

In dextram, iussu JESU, missum rete attrahere Discipuli nequeunt, præ copia piscium.

Raro etiam humana desunt solatia, ubi prius queruntur Divina, quid enim non habeat, qui DEUS habet? Vix Christus laboranti gratis Petro se in solarium exhibuit, cum illico preda piscium sit admiraculum. Habet nimisrum DEUS dexteram & sinistram, adversa prosperaque in potestate, facileque in auxilium pressis extendit dexteram, qui contenti providentia Divina ex osculari neverunt etiam sinistram. Mittite in dexteram navigij rete, ait Christus; miserunt Apostoli, spemque omnem capturae excedit. Cur hoc? Respondet Cyrillus Alex. l. 12. in Joan. c. 6. Retibus in dextera parte jaetis, magna multitudo piscium capta est, iussu autem Domini hoc factum est. Unde & Euthym. ad dexteram jacere præcepit, ne fortuita videatur capture. Vide hic quam dispar sit exitus in prima secundaque capture. Prima inanis est, quia sine Christo: Secunda plena piscibus, quia imperium Christi secuti sunt Apostoli. Nec mirum: ad huc enim stylum pescandi mundanum in primo tractu discipuli habuerunt, quia nocte laborantes: in secundo solam Christi voluntatem sectati sunt quia mane facta stetit JESUS in littore: & ideo jam non valebant illud, nempe rete, trahere præ multitudine piscium. Nam ut idem Euthymius ex Chrysostomo, Piscabantur, priorem exercentes artem; quamquam non amore lucri, ut ante. Ab quo pescatores in hoc saeculo reperiuntur, qui tota nocte, quia cœca vitâ, laborantes nihil capiunt, etiam dum capiunt! Rete nimisrum solum jacunt sine Christo in sinistram, ut ait Vincentius Ferar. infer. 4. Pasch. Illi mitunt rete, & pescantur ad sinistram, qui quidquid faciunt, faciunt ad habendum temporalia. Dum vero nihil de Christo, nihil de Divinis, eternisque solliciti sunt, quod inde obsecro etiam in lucro, lucrum referunt? Supplicia pescantur sue cœcitatibus. Ursum adducamus ex omnibus, cum Simplicio in Enchir. Epist. Avari per totum vitæ tempus circa lucra laborantes, cum consternatione, vigilijs, ac formidine semper adjuncta, nullum usum, nullam delectationem à pecunijs capiunt. Et quænam haec fuerit justior ac exacerbior pena? Idem de pescatoribus voluptatum honorumque Augustinus & de mor. Eccl. c. 28. lamentatur; & monet, argumento nobis est, quam sine omnia preferenda, ne deseramus DEUM, si tanta illi, ut deserant, preferunt. Infructuose pescatur, qui pescandi Magistrum non habet Christum, quid enim fibi laborat, qui nihil Christo laborat?

Petrus

Petrus audiens, quod Dominus adsit, tunica se cingit, & in mare se proiecit.

Petere quid agis? In mare te precipitas, ut venias ad Christum? An hoc tibi tutum iter? memineris te mersum, cum iussus ad Christum per undas tenderes? Non iussum, quod fluctus absorbebunt? Si mare Mundus est, spontaneum cave naufragium; a Christo aberat facile, qui fidit seculo. Nostri, quam periculosis tumultuantur hic venti: Si enim leni Zephyro tentantis ancilla afflatus perissi, cum adeoperniciose fides tua scopulo temeritatis allisa est, ut quem amaveras, negares. Ubi tyrannorum savient aquilones, an infraeius emerges? Sed amanti vetando crescent ausus. Caeus amor est, pericula non videt. Contra omnem natandi artem ad Christum Petrus eluctatur; quod enim removendum esset, sollicitè assumit, & ubi catena expeditius nataturi, cum se undis committunt, uestes abiciunt, Petrus tunica succinxit se. Quid hic arcani? apte Laurentius iust. de Agon. c. 7. Tali tunica præcinctus dum fueris AMORE IGNITO, in tribulationem nudus ingredi non expavescas, ut ad præceptorem tuum stantem in littore valeas properare. Nequaquam patieris naufragium charitatis pallio cooperitus. Aquæ enim multe non poterunt extinguere charitatem. Sint igitur feroceis non minis, quam amara faculifrementis unde, ad Christum amando eluctanti franguntur, ac dulcorantur, tunica enim Charitatis nec amari, nec absorbere possunt. Quid namq[ue] profunditas maris cum gloriatur, quem amor jam calo intulit? Superior procellis est, qui animo quiescit in DEO. Mergi timeat, qui torpore obrigit, ardente luctatorem frigida refugunt aquæ. Altioris elementi amor est, quam ut hauriarur ab undis. Quantumvis enim decumani sint fluctus, amanti velocius iter ad Christum sternunt. Metam verius amor, non medium considerat iter: Quo igitur naufragio mergi poterit, quem ad se mundi salus rapit. Egregie S. Maximus hom. 4. de S. Petro: Non videbat, ubi pedum uestigium poneret, videbat autem ubi figeret uestigium charitatis. In navi enim positus considerat Dominum, & amore ejus ductus descendit in mare. Non cogitat labentes aquas, non fluenta currentia, & dum Christum respicit, non respicit elementum: Ubi naufragis cynosura Christus est, pericula sunt ad salutem.

Petrus

89. IOHANN. XXI. 3.
Exierunt discipuli ad mare , &
ascendunt in navem , sed frustra
per totam noctem laborant .
Cum Primit. S. C. M.

90. IOHANN. XXI. 4. 5. 6.
Jesus stetit in littore , & discipu-
los alloquitur , quem nemo pra-
ter Iohannem cognoscit .
C. Weigel.

91. IOHANN. XXI. 6.
In dextram , iussu JESU , missum
rete attrahere discipuli nequeunt ,
pra copia pilicium .
C. Weigel.

92. IOHANN. XXI. 7.
Petrus audiens , quod Dominus
adgit , tunica se cingit , & in
mare se proicit .
C. Weigel.

Petrus plenum magnis piscibus rete, nec tamen ideo scissum, in terram attrahit.

Seu numerum, seu molem spectes, portenti genus est multitudo pariter, & magnitudo piscium, quos retibus conclusit Petrus. Magnus enim piscibus centum quinquaginta tribus, opulentum rete nullus unquam traxit, trahetque pectorum. Cui enim constitutus in littore Maris Dominus, tam prodigum liberalitatis tributum a mari exigit? Verum ut suis nucleo removeatur cortex, promissa olim Petro, jam eodem usq³ cadunt in debitum, ut captura in mysterium, & mysterium abeat in eventum adeo ambiguum, quo non facile decernas, an plus capiat, vel capiatur Petrus. Dum enim predam facit piscium, ipse prædat fit charitatis. Pollicitus ejfuerat Salvator, cum ad Apostolatum vocaret, ex hoc jam homines eris capiens. Primum ergo sua artis experimentum nunc exhibet, & quomodo Evangelio capiendum sit omnne genus hominum dicit ex omni genere piscium. Ita enim Divus Hieronymus in caput 47. Ezechielis commentatur. Ajunt, qui de animalium scripsere natura (de quibus Oppianus cilix est Poëta Dotissimus) centum quinquaginta tria esse genera piscium, quæ oceania capta sunt ab Apostolis, & nihil remansit incaptum; dum & nobiles, & ignobiles, divites, & pauperes, & omnem genus hominum de mari hujus saeculi extrahitur ad salutem. Documentum Apostolica charitatis, ac zeli animarum, qui communis omnium sanitatem ardet, ut quia pro omnibus Christus passus est, Omnes etiam per fidem in Iesum Christum Salventur. *Vis nosse, quam ardenter id executus est Petrus Apostolus?* Petrum consule Damianum ser. 27. de S. S. Apost. Petro & Paulo. Facit Petrum ab Hierusalem in Antiochiam currere, ab Antiochia venire Romam, prædicare verbum DEI, subvenire peccatoribus, peccatis parcere, misericordiam superexaltare judicio. Et ne putas uni Petri id concessum, à Petro in omnes fideles operarios Evangelij ardor hic amanabit. Si enim ingentia Petrus aggressus est, ad majora contendit Paulus, et spicatu non interfuerit. Addit quippe idem Damianus: Aspice & l'aulum &c. hoc affectu navigat mare, currit in Hierusalem, lapidatur, verberatur, affligitur. Vide, currit ad Ephesios, Corinthios querit, circuit Colossenses, Philippenses visitat, revertitur Romanum, misericordiam spargit. Ubiq³ diffundit pietatem, & cœlum semnia gaudiorum. Sic personarum acceptatio locuta non habet, ubi servet Zelus Apostolicus.

JESUS

JESUM ad prandendum Discipulos, invitatem, nemo tamen interrogare audet, quis sit?

Ad cujus nutum Apostoli laborarunt, adejusdem invitantur & prandium. Venite prætete: Discipuli sudant in captura piscium, & Magister piscem parat in convivium. Habet in hoc mysterio cœlestium epularum præludium, ut noveris eo ibi te pascendum edulio, quod in hac vita tuo tibi sudore comparaveris. Lautè quidem omnia instruuntur à benignissimo Redemptore, ut (quemadmodum ipse ait) edatis, & bibatis super mensam meam in regno meo. Sed hinc premittendum est, quod ibi paretur in feruclum aeternitatis. Piscem à Christo appositum non antea gustarunt Apostoli, quam imperium Salvatoris impleverunt: Afferte de piscibus, quos prendidistis NUNC, Ut nemo TUNC, cum electos Christus pascet se gustaturum speret quidpiam de prandio cœlesti, qui nihil prendidit NUNC, quo in aeternis delicijs plena satietate perfrauatur. Quid ergo hic ventrem epulis, carnem illecebris, bursam divitijs, fastum honoribus infarcis? Si nihil celo infers, quo anima in aeternitate pascatur! Crede o homo, longa est fames, que durat aeternum. Vix momentaneos rerum defecitus in hac vita toleras, & quostomacho aeternum esuris? Transfer, ab transfer suam quoq; annonam anime in pnum aeternitatis: Sequere, si sapis, monitum Augustini in Psal. 48. Modo si amicus tuus intraret in domum tuam, & inveniret te in loco humido frumenta posuisse, qui forte sciret naturam corruptionis frumentorum, quam tu nescires: Daret tibi hujuscemodi consilium dicens: Frater perdis, quod cum magno labore collegisti. In loco humido frumenta posuisti, paucis diebus ista putrescunt. Et quid facio frater? quares? Leva in superiora. Audires amicum suggesterentem, ut frumenta levares de inferioribus ad superiora? Et non audis Christum monentem, ut thesaurum tuum leves de terra in cælum &c. fenerare Christo; accipiat in terra parva, ut reddat tibi in cælo multa. Cælum datur in premium, sed hoc premium non datur sine merito. vacuus meritis, vacuo habebis & ore in aeternitate. NUNC, NUNC tempus acceptable, TUNC enim Dominus servum à bono opere torpente damnat.

JESUS

JEsus accepto pane, Discipulis illum man-
ducandum porrigit, quod idem cum piscibus facit.

VAle ultimum daturus Apostolis in postremas epulas piscem ap-
ponit & panem Christus: ipse tamen utrumq; distribuit, ut sua
cuiq; merita sit portio. Venit JEsus & accepit panem, & dat eis, &
piscem similiter. Venerabilis Beda in piske aſſo intelligit patientem
Redemptorem. Piscis affus, Christus passus. Panem ſe Christus ipſe
dicit, Hic eſt Panis, qui de caelo descendit. Sed an otio torpentibus
preiosus adeo cibus apponitur? Non pafcuntur hoc Apofolici convivio,
niſi poſtquam labore id promeruerunt. Panis igitur Christus eſt, ſed
cum labore & fudore invenitur: ait Cyrillus Alex. l. 3. t. 1. Sed ad-
verte quoniam labore ſudantes cibum hunc Discipuli Christi obtinue-
rint? Dices, quod eſt, Inut antibus in mari hoc datum obſonum. Ma-
re quid ſit noſti, quid enim hoc ſaculum, quām inter aſſidas rerum vi-
cissitudines in ſe ipſas reciprocantum procellarum, periculorum cala-
mitatumq; turbulentum aquor? Quod ſibi nunquam non perſuam in-
equalitatē eſt equale. Hoc igitur nauta certiſſime perdit, ni adverſi-
tatum fluctibus, ventis, millegq; incommodis fortiſſime obluctetur. In-
terim quid proderit ſuperare ventorum tempeſtatumq; diſcrimina, ſe
fame, media, viriumq; defectu exanimis fatiſcas in navi? Qui ja-
eturam vita pateris, ſeu ſiccā, ſeu liquida pereas morte. Quid igitur
agendum? Audi Bernardo c. 43. de Paſſ. Dom. Præterire non poſ-
fumus, quod transituri mare, panem bis coctūm neceſſarium ha-
bent. Quicunq; ergo ſe in hoc mari magno hujus ſæculi eſſe cog-
noverit, ſi ſecurus vult eſſe, habeat hunc panem coctūm fortiſſi-
mum, JEſum in nave crucis luæ, quem comedat, quem adoret,
quo reficiatur. Advertis ergo quām neceſſarius tibi ſit pifcis affus,
hoc eſt merita paſſionis, panis itidem fortium, hoc eſt cibus Eucharifticus, ne
vel fame, vel procellis pereas, cum inter ſeculi undas periculofiſſime jactariſ;
Admirari deſire, ſi fructum aut exiguum aut nullum ex utroq; cibo reſeras? ſi atque cum labore, & fudore non invenitur. Non ſpera emolumentum ex hoc
convivio, niſi mille artibus ipſe ſatagas, ut pia industria, ſedulaq; pietate,
cultu ac generatione & in pifcem affum Paſſionis, & in panem vitæ, DEum
Eucharifticum feraris; ſicut enim eos colis, ita te visitant, grandis res, pifcis
affus, Christus passus? grandis res panis vitæ? ut qui ſatus in virgine, fer-
mentatus in carne, in paſſione confeſtus, in fornace coctus ſepulchri. Teſte
Ebrifologo ſerm. 67. ſed non aliter ejus fructus, quām cum labore, ac fudo-
re invenitur, industria, devoſtionis.

Trina

Trina vice de amore Christi quæsitus Petrus, toties respondens, amorem erga ipsum profitetur.

Supremus ovium Pastor inaugurator Petrus : Adeò tamen insolitus hic promovendi stylus est, ut vergere in oppositum omnia videantur potius, quam spes boni exitus affulgeat. Vigilem utiq; suo sanguine redemptarum ovium Pastorem in Petro Christus vult, nihilominus tamen ut periclitetur, num solertia oculata matis habiturus Pastor sit, experimentum ab amore sumit. Amas me ? An obsecro cæcus amor gregi tot exponendo lupis apè abunde q; invigilare poterit ? Profecto nec monoculus Polypheamus ei sufficerit munio, cui par nec centoculus Argus est. Et quomodo cæcus amor tam oculare minabit gregem in Petro, ut ubi cæcus cœcum duxerit, non cadat uterq; in foveam ? Sed quam bene cæcus amor eo requiritur in Pastore, cui hoc munium defertur ex obedientia, Pasce oves meas ! Cœca enim obedientia cœco amori sociata, dum his cœcum faciunt Petrum, amore simul & obedientia munitum, reddunt oculatissimum Pastorem animarum. Quid enim non bene gregem custodit, qui commissas amat oves, quod amet ovium Dominum. Vides igitur Christiane Presul, qualiter in Pastorem ovilis Christisis assumendus, ne de numero, censorias eorum, qui se, non gregem pascunt ; providentq; bene sibi, male suis. Sobrium, & vigilante exigit Paulus. Hoc est clarissimâ mentis acie prædictum, innumeroscq; habentem ex omni parte oculos ! quibus acutissimè cuncta prospiciat, sunt quippè plura quæ incident, & mentis hebetent aciem. Porta concupiscentiaz, quotidiana curæ, rerumq; perturbationes, vigilarem igitur esse, necesse est, illum, qui non tantum sui curam habet, verum etiam reliquorum , ait Chrysostomus in citatum locum Pauli. Ut autem sis vigil, oculatusq; matis, tibi pastorem aggrediari curam sine AMORE , ac IMPERIO Christi . Nam bene Bernardus opusc. de char. c. 4. Hic amor oculus est , & amare videre est. Hinc adhærit Cajetanus : Nulla merces , nulla mercedis ratio , nulla Petri UTILITAS proponitur, sed SOLUS CHRISTI AMOR exigitur , & affertur ratio pascendi agnos Christi. Inter alia verò cum solo amore oculatus needum matis est. Sed jungenda est obedientia , ut IMPERIO compulsus , non AMBITIONE inveniatur gregi preficiaris. Nam secus audi Anselmum. Qui se ingerit , & propriam GLORIAM querit, non sumit HONOREM , si Pontifex , aut Praelatus Ecclesiae factus fuerit , sed gratie DEI RAPINAM faciens , jus alienum usurpat ; & ideo non accipit BENEDICTIONEM , sed MALEDICTIONEM.

JESUS

93. JOHANN. XXI. 11.
Petrus plenum magnis piscibus
rete, nec tamen ideo scilicet, in
terram attrahit.
Cum Pr. S. C. M.

94. JOHANN. XXI. 12.
JESUM ad prandendum discipu-
los invitante, nemo tamen in-
terrogare audebat, quis sit.
C. Weigel.

95. JOHANN. XXI. 13.
JESUS accepto pane, discipulis
illum manducandum porrigit;
quod idem cum piscibus facit.
C. Weigel.

96. JOHANN. XXI. 18. 19. 20.
Trinavice de amore Christi qua-
situs Petrus, toties respondens,
amorem erga ipsum profiteatur.
C. Weigel.

JESUS percunctanti Petro , non tam sua ,
quàm Johannis futura fata præsagit.

Res laudatissima est sedula sagaxq; providentia, sed periculosisima indiscreta curiositas. Petrus ad summa electus à Christo licet, sic tamen haud quaque sollicitudinem justam, cum supervacaneo inquirendi aliena pruritu temperare potuit, quia sapientia inagando superflua rejectus à DEI sapientia sit pro leviter anxi, quem decebat esse graviter, matureq; magis, minus curiosum. Audit, se cum Christo cruci destinatum, & querit exitum Joannis. Hic autem quid? Audit proinde, quod responderi solet, ubi questio de Joanne, hoc est GRATIA, fit: quid ad te? Huc nimirum ignorantiae devenerit, ut longè minus Divina consilia sit affecitus, cùm ita curiosè indagavit, quàm cùm fide humiliata Petrus adoravit. Sed nimirum in Petro redargui debebat, quod precipitio futurum erat. Plurimis, qui majora nunciam probant deliria, quàm cùm arcanam Dei providentiam rimantes inscrutabilia scrutari audent. Quasi verò margaritas vaniloquæ concredat proboscidi Dei sapientia? Nunquā humana dicacitas grunniat procliviū falsa, quàm cùm sapere vult nimium. Ab scioli! hoc scitore tandem, quod scire nec possitis, nec debeatis, quæ ab arcano DEI pendens arbitrio. Dic enim inculta sagacitas, cur DEUS ad calamum non possit Joannem, ad crucem vero destinare Petrum? Siquidem & hic & illa instrumenta sunt ejus gloria? Calamus Doctoris, & Martyris gladius adeò sibi non adversantur, ut ex utroq; non ostendant Cæsarem gloriosum. Sapientia tua sit O homo, non nimium sapere. Nec palmo distat nimia scientia, & summa stultitia: Neque enim quæ sunt Divina, discutienda sunt, sed credenda; non enim te Deus discutere jubet, sed credere, appositi monet S. Julianus. Nam verissimum est, quod monet Balduinus. Bona cæcitas est, in se ipso magna non videre, & quæ scire non licet, piè ignorare. Nota igitur in hanc rem bene monitum Divi Paulini Ep. 38. ne multoties contra Deum grunias. Si à Deo omnia, & Deus bonus est? Omnia profecto, quæ fecit Deus, bona. Si quæ autem sunt in arcanis statutorum ejus altiora sensibus & cogitationibus nostris, etiam si rationem eorum consequi, & colligere non possumus, tunc tamen nobis est, magis occultas esse rationes, quàm nullas credere. Quia non ambigendum, omnia DEI esse, et si nobis non sint perspicua, tamen esse consulta.

G

JESUS

JESUS Discipulos ad prædicandum Evangelium, & dispensanda Sacra menta ablegat.

Divina est Augustini sententia, dum crucifixum ab hominibus, pro hominibus tamen in ipsa cruce adeò sollicitum, ut Latroni paradi sum etiam in summa spondeat ignominia, Christum perpendit. Credamus Deum vel ex hac sola virtute patientiæ, qui dum ab hominibus crucis neci traditur, sic quoq; homini gloriam pollicetur. ser. 100. Sed excessus Divina bonitatis adhuc longè major est; quod non contentus amantissimus Redemptor, ut ad salutem rogantes admittat, insuper Apostolos ad omnes gentes ire jubet, ut mundum in viam veritatis, etiam renuentem, flectant universum. Euntes ergo docete omnes gentes. An enim promeruerunt iij ferventem adeò in se amorem, ut à benignissimo Salvatore allicantur ad vitam, qui per immane sacrilegium intulerunt illi mortem? An eter nis iij premijs, gaudijsq; cum ualentur, qui crudelissimi in innocentem deservierunt supplicijs? Ab anima hic sishe, ac obstupescit amoris Dia leticam, qua sine ulla humani captiū necessitudine, aut nexu, exig nominijs Redemptoris infert salutem Peccatoris! At nimurum hac artificio solius Divinis sunt bonitatis, ut erat ex malis bona. Audi superbe cinis igitur, qui hereditaria etiamnum arrogantiā Divinitatem affectas. Potes, potes omnino præclarum facinus, quo Divinum in te quodpiam ostendas ornementum; at Ifidorum Pelusiotam sequere l.s. Ep. 232. Qui læsus injuriā sit; eam non ulcisci, divinum id opus existim. Hic tibi enim verò affectare Divinitatem conces sum est: agite mortales igitur. Eritis sicut Dij, sicut Deus parcere noberitis offensis; hic ostendite vos Deastris elati animi: nam sicut amor inimicorum, tessera bonitatis Diuinæ fuit in Christo, ita in Eobis, ut ait Euthymius in c. 5. Matth. amor inimicorum omni est virtutis corona, & vertex. Quid ais ad hac lutum, quod par videri cupis figulo? nequum parcer injurijs homo, ubi parcit Deus? At si eum diligere, à quo læsus es, non potes, quia hostis es? Hostem diligere propter te. Nam egregiè S. Valerianus Hom. 13. Qui inimicum diligit, se diligit, sibi enim pepercit, qui latrocinant dexteram magni muneri prædā compescuit. Si hec non movent, perpende, quod vindictam tibi suadeat Satan, ut hoc ipsum aternis vindicet flammis, Christus verò amorem suadeat inimicorum, ut aternum de improbis triumphes in celo. An igitur minus apud Christianum Christus, quam Satan poterit? Quid obsecra evincere vindictam? Quam quod impius cum impio fias? misera est offensæ medela, fieri offensore deteriorem.

Post-

Postquam loquutus est Christus cum Discipulis, assumptus est in cœlum, & sedet à dextris DEI.

Quod Redemptor abiit, vota omnium, acta paucorum tendunt. Nemus sane mentis non optat cum Christo calis inseri, ea verò inconcuso mentis robore superare, quibus calumpnat, refugunt plerique; Non sapit calix passionis, de torrente tamen voluptatis ineibriari cupimus; dulcia non meruit, qui non gustavit amara, tritum, sed verum est adagium. Specta, Christiane, Christum in Calos ascendentem: nihil in eo vides, quam portent a glorie. Sed an hoc eum devenaturum ominabar? cum nuper falsis criminationibus Iudeorum quari ad mortem, traxint a vendi argenteis, osculo prodi, funibus ligari, alapis cadi, sputis fedari, flagellis concidi, spinis coronari, sannis vexari, Barabbae postponi, cum iniquis deputari, medium inter latrones crucifigi, aceto ac folle potari, mori ab omnibus derelictum videbras? Gratias refer Divina providentia, quod spectator tragœdia non fueris, personam enim egisset Petri Petro longè deterius, crucemq; ad eternam felicitatem ducere contumacius negasses. Interim vides in ascendentis gloria, quod iter cali sit in adversis constantia. Ubi probra? ubi verbera? ubi calumnia? ubi vulnera? ubi flagella? ubi spina? ubi clavi? ubi cruce nunc? migrarunt omnia in triumphale cali effedium. Respondentq; doloribus gaudia, probris honores, vulneribus premia, ignominiae gloria, morti vita, exilio regnum, lucta corona, idq; liberali adeo fænore, ut momentaneum tribulationis æternum gloriae pondus operatum sit. Quid igitur in adversis ad calum suspiras? adversa tamen, per que calo inferaris, male consultus à te amoliri contendis? Ambiguus quandoq; tremis, num de numero sis electorum? quid anxius turbaris, si de numero es afflorum. Nihil pignus ergo æterne felicitatis horre, dum idem duræ permittit ad meritum, qui æterna immensaq; largitur in præmium. Matte animo; Tu ne cede malis, at contra audientior ito. Ale sunt calamitates hujus vite, quibus seritæ ut aris, velocius feliciusq; ab exilio ad patriam, à luctu ad gaudium, à labore ad quietem, à carcere ad libertatem, ab erinnis ad gloriam, à lucta properes ad coronam. Hortamentum Salvatoris pugnandi stimulos addat. Qui perseveraverit usq; in finem, salvus erit. Frustra pugnasti, nisi cum Christo usq; in finem perseveraberis. Memineris ergo Bonaventurae in Psal. 67. Virtutes ad regnum Christi currunt. Sed una sola accipit bravium. Nam currunt mundi contemptus, paupertas, vigilie, eleemosynæ, obedientia, abstinentia, patientia. Sed sola perseverantia coronatur.

JESU

JESU in Cœlum sublato, duo viri in vestibus albis, ultimum Christi adventum indicant.

Quemadmodum nec de præmio bonorum, ita nec de supplicijs impiorum dubitandum est, siquidem in cœlos ascende[n]te Dominu[m]. Duo viri adstant candidis amicti vestibus, ut ex colore ominoris candidos veritatis testes, qui adventum Christi Judicis prenuntiant. Si sapis ergo, vestigia inspice ascendentis. GEMINA sunt, ut redemp[ti]onis negotium respondeat exempli mysterio. Alterum vestigiorum Luctam in Passione, alterum coronam in ascendentis gloria proponit; nemo enim assequitur coronam triumphantis, qui non pressit calcaneum luctantis. Nam Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini VESTIGIA ejus. Ait Petrus. Quod Augustinus ser. 61. de tem. ponderans querit. Quod exemplum Domini secuturi sumus? nunquid ut mortuos suscitemus? nunquid, ut supra mare pedibus ambulemus? Non utiq[ue], sed ut simus mites, & humiles corde. Cur hoc? Victores nimis semel de nobis mundi, Satanaq[ue] ridebimus ferociam. Nec lucta, nec luctanti corona, nec inertis desunt supplicia. Militia est vita hominis enim Eccl. Amplum proinde theatrum gloriae simul & horroris. Nam, ut Origenes advertit, in ipso pugnant homine cum imperio animæ longè acerbius pravi appetitus, quam pro primogenitura in Rebecce utero luctati sunt Esau & Jacob. Cuniculis rem in bullente sanguine jam concupiscentia carnis, jam incendium ire tam periculosè agunt, ut sede suâ non semel evertant rationem. Confligendum homini jam pro, jam contra se, ubi sibi metuere non audet, siquidem in momentaneas incidit sensuum prodiciones, qui fædere cum inferno percusso potestates tenebrarum tot in ruinam adsciscunt anime, quæ sunt spiritus maligni. Homo homini lupus, deniq[ue] non raro ea molitur, quæ nec inferni attentre posset; ut sit verissima Empedoclis sententia, hominem non minùs atq[ue] mundum universum, ex mera natum discordia. En quanta igitur luctandi necessitas? Verum & quanta triumphandi felicitas? ubi Deus ipse laboris merces, gloria corona, & præmiorum est immensitas. Vestigia proinde Christi ne deseras: Constantia enim luctantis ducit ad Coronam triumphantis. Solare te aureis Novarini verbis in hunc locum. JESU VESTIGIA nos prema[n]mus, si ire, quod Christus ivit, amamus. Terræ, terrenorumq[ue] contemptu, scalam nobis ad cœlum, cœlestiaq[ue] struamus. Ad cœlum nos vocat Christus Assumptus in cœlum: quem in cœlo sedentem à dextris DEI ritè veneratur ille, qui nihil sinistrum insidere suæ menti sinit. Luctare igitur ad Coronam.

F I N I S.

97. JOHANN. XXI. 19. 20. 22.
JESUS percunctanti Petro, non
tam sua, quam Johannis futura
fata præsagit.

Cum Princ. S. C. M. C. Weigel.

98. MATTH. XXVIII. 9.
JESUS discipulos ad predican-
dum Evangelium, & dispensanda
sacramenta ablegat.

Cum Princ. S. C. M. C. Weigel.

99. MARCI XVI. 9.
Postquam loquitus est Christus
cum discipulis, assumus est in
coelum, & sedet a dextris DEI.

Cum Princ. S. C. M.

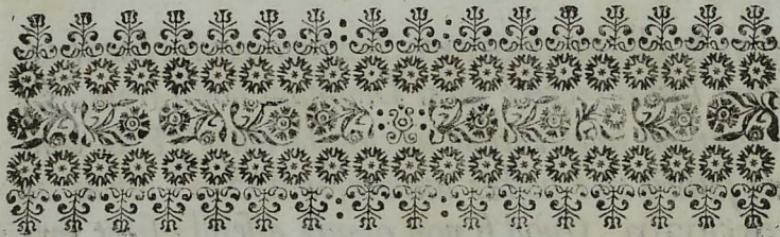

100. ACT. I. 10. XI. 12.
JESU in celum sublato, duo viri
in vestibus albis ultimum Christi
aduentum indicant.

Cum Princ. S. C. M.

C. Weigel.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

AD LECTOREM.

IBELLUS FRUCTUUM *hac Mysterio-*
rum epitome tibi offertur, Christiane Lector.
Habes enim impatiens Redemptore, ut ait Apo-
stolus, fructum in Sanctificationem, finem
*verò vitam æternam. Stipendia enim pec-
cati mors, gratia autem DEI vita æterna in
Christo JESU Domino nostro. Hinc egregie
Doctor Angelicus p. 3. q. 46. Artic. 3. in corp: inter
cæteros fructus Dominicæ passionis ad rem nostram
sequentes adducit. Per hoc homo cognoscit,
quantum DEUS hominem diligit, & per
hoc provocatur ad eum diligendum, in quo
*perfectio humanæ salutis consistit. Secun-
*dò, quia per hoc nobis dedit exemplum o-
*bedientiæ, humilitatis, constantiæ, justi-
tiae, & cæterarum virtutum in Passione
Christi ostensarum, quæ sunt necessariae ad
humanam salutem. Emanuel ergo accipe,
*ut & ipse fias Emmanuel, qui sciat reprobare ma-
eliam
JC
lum*****

lum, & eligere bonum. Tragicum enim hoc thea-
trum luctam refert inter Divinam bonitatem, &
humanam impietatem, ut cum paciente JESU con-
tra salutis tue hostes universos luctari discas ad
coronam. Quod si non omnia discussa sunt my-
steria in hoc libello, cetera memineris relata esse
amori tuo in patientem Redemptorem : ut pijs
commentationibus ea pro tuo rumines arbitrio.
Quod enim ad me attinet, calamus penicillum, non
penicillus calatum secutus est hoc in opusculo ;
siquidem quas vides icones, & numerum, & or-
dinem, & argumenta mysteriorum definiverunt.
Succinctum habes pariter calatum : ut, si minùs
tibi fuerint ad genium hæ dissertatiunculae, minùs
quoq; nauicam suâ tenuitate moveant. Hinc quod
styli deest elegantiae , tuâ compensa virtute,
& eò gloriosius luctare ad
Coronam.

JESUS

François Malou Day
Ponto Sevane 1616
Gutenberg
Biblio. di G. G. G.

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

19

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

DOMINI

GIACOMO

CANTERI

Raimondi

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Fondo librario antico dei Gesuiti italiani
www.fondolibrarioantico.it

Patio

Chrifti

Domini

Nostre

X 269 1

ibrario antico dei Gesuiti
www.fondolibrarioantico.it